



RAPORTI VJETOR

2020

RAPORTI
VJETOR
2020

Përmbajtja

Mesazhi nga Bordi i Drejtorëve.....	6
Mesazhi nga menaxhmenti ekzekutiv	8
Struktura organizative e Bankës.....	14
Vizioni	15
Misioni	15
Vlerat tona	15
Mjedisi makroekonomik	17
Sektori bankar	20
Pozicionimi i Bankës Ekonomike në tregun Bankar të Kosovës.....	22
Pjesëmarrja në kredi.....	24
Pjesëmarrja në depozita	26
Pasqyra e pozicionit financiar	28
Performanca e Bankës Ekonomike	32
Asetet e Bankës.....	32
Ecuria e kredive	34
Ecuria e depozitave	35
Zhvillimi i biznesit.....	40
Gjithsej kreditë	42
Klientët korporatë	42
Klientët e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme	44
Klientët individualë	46
Lizingu	47
Përgjegjësia shoqërore e korporatave	48
Mbështetja për shëndetësinë.....	48
Mbështetja për nxënësit e komunës së Prishtinës.....	49
Mbështetja për veprimtarit sociale.....	49
Mbështetja për SOS Fshatrat e Fëmijëve Kosovë	49

Mbështetja për Asociacionin Nacional të Autizmit në Kosovë.....	50
Mbështetja për fëmijët me sindromë Down	50
Mbështetja për shoqatën Handikos	50
Mbështetja për sportin	51
Mbështetja për kulturë.....	52
Kanalet e distribuimit.....	53
Rrjeti i degëve.....	53
Kanalet alternative të distribuimit	54
Menaxhimi i rrezikut.....	56
Menaxhimi i rrezikut kreditor	57
Rreziku operacional.....	60
Rreziku i likuditetit dhe tregut.....	61
Procesi i vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit.....	62
Komiteti për menaxhim të rrezikut (KMR).....	62
Operacionet dhe pagesat	63
Transferet kombëtare	64
Transferet ndërkombëtare	65
Kartelat bankare	66
Siguria e informacionit dhe teknologjia informative	67
Menaxhimi dhe trajnimi i personelit	68
Besimi te punonjësit	70
Pajtueshmëria e përgjithshme.....	72

Monedhat e mbretit Monunius - 280 para erës së re



MESAZHI NGA BORDI I DREJTORËVE

Të nderuar klientë, aksionarë dhe punonjës,

Ne shpresojmë se do vazhdojmë me tejkalim të situatës me COVID-19 dhe në vijimësi të punojmë në mjedis dhe kushte normale të aktivitetit, duke fokusuar të gjitha përpjekjet tona për të përmirësuar cilësinë dhe shërbimet bankare gjatë vitit 2021.

Por, para së gjithash, synimi ynë në vitin 2021 është të kujdesemi ndaj punonjësve dhe klientëve tanë për t'i mbrojtur nga Covid-19, si dhe duke mundësuar ofrim të shërbimeve bankare pa asnjë ndërprerje.

Në aspektin e rezultateve dhe indikatorëve financiarë, Bordi Drejtues ka kënaqësinë të prezantojë rezultatet pozitive të arritura nga Banka Ekonomike për vitin 2020, pavarësisht rënies ekonomike në vend për shkak të pandemisë. Rezultatet e arritura tregojnë rritjen e performancës së Bankës dhe aftësinë e punonjësve tanë për të zbatuar strategjinë me efikasitet në një treg shumë konkurrues dhe sfidues.

Gjatë vitit 2020, Bordi Drejtues ka mbajtur takimet e rregullta dhe ato të jashtëzakonshme sipas nevojës, në mënyrë që të përcjellin mbikëqyrjen e politikave dhe zbatimin e strategjisë së Bankës. Gjithashtu, në takimet e Bordit Drejtues është diskutuar dhe vendosur për tema të tjera që lidhen me menaxhimin në përgjithësi, kulturën korporative në Bankë, koordinimin dhe kontrollin, implementimin e rregulloreve të BQK-së të nxjerra/lëshuara gjatë pandemisë, sistemet e pajtueshmërisë dhe kompensimit. Neve si Bord Drejtues na është raportuar në baza të rregullta për zhvillimin e biznesit, zhvillimin financiar, pasqyrat financiare, rrezikun e Bankës, likuiditetin dhe administrimin e kapitalit, burimet e duhura teknike dhe organizative si dhe çështjet e tjera me rëndësi për Bankën. Si Bord Drejtues, në bashkëpunim me Ekzekutivin dhe Menaxhmentin e Lartë, kemi miratuar politika dhe vendime me rëndësi thelbësore për Bankën.

Në takimet e Bordit Drejtues i është dhënë hapësira e duhur Departamentit të Pajtueshmërisë së Përgjithshme si funksion raportues direkt tek Bordi Drejtues, me qëllim të adresimit të kërkesave të reja rregullative, trajtimit të rasteve për parandalim të mashtrimeve dhe zbatimit të kodit të mirësjelljes. Gjithashtu, si funksion tjetër raportues direkt tek Bordi Drejtues, vëmendje e veçantë i është dhënë edhe Departamentit të Pajtueshmërisë për Parandalimin e Pastrimit të Parave, ku është diskutuar për statusin dhe zhvillimet në këtë departament, si dhe automatizimin e proceseve dhe pjesën e menaxhimit të procesit “KYC – know your client”.

Komiteti i Auditimit, si komitet i veçantë, ka raportuar në baza të rregullta në mbledhjet e Bordit Drejtues, duke adresuar çështje të ndryshme sipas raporteve të auditimeve që janë bërë në periudhat e raportimit. Këto raporte janë trajtuar me seriozitetin më të lartë me qëllim që proceset e Bankës të përmirësohen në vazhdimësi.

Komiteti i Menaxhimit të Riskut ka mbajtur takime të rregullta me agjenda përkatëse sipas rregulloreve në fuqi. Zyrtares Kryesore të Riskut ka raportuar dhe ka përpiluar strategjitë dhe politikat e menaxhimit të riskut të Bankës dhe të njëjtat, në këshillim me Komitetin për Menaxhimin e Riskut, janë shqyrtuar dhe aprovuar në takimet e Bordit Drejtues.

Bordi Drejtues falënderon të gjithë punonjësit e Bankës Ekonomike për përkushtimin dhe arritjen e objektivave të caktuara për vitin 2020. Një falënderim i posaçëm u drejtohet klientëve dhe aksionarëve tanë për mbështetjen dhe besimin e dhënë.

**Në emër të Bordit Drejtues,
Lirim Shulina
Kryesues**

MESAZHI NGA MENAXHMENTI EKZEKUTIV

Të nderuar kolegë, klientë, bashkëpunëtor dhe aksionar të Bankës Ekonomike,

Kemi kënaqësinë e veçantë t'ju drejtohem në emër të Menaxhmentit Ekzekutiv, për të ndarë me ju të arriturat dhe sfidat tona të përbashkëta gjatë vitit 2020.

Viti 2020 nuk ishte një vit i zakonshëm. Pandemia Covid-19 ka sfiduar gjithë botën dhe rrjedhimisht ka ndikuar edhe në vendin dhe institucionin tonë, duke e bërë operimin dhe arritjen e objektivave sipas planifikimeve shumë më sfidues. Sfidat të cilat i krijoj pandemia kërkuan një qasje të shpejtë, të kujdesshme dhe profesionale për t'i adresuar ato, ndërsa falë edhe angazhimit të jashtëzakonshëm të gjithë punonjësve tanë, kemi arritur të vazhdojmë ofrimin e shërbimeve pa ndërprerë për klientët tanë, natyrisht duke ndërmarr masat e nevojshme për të mbrojtur punonjësit tanë të ekspozuar ndaj rrezikut të infektimit me Covid-19, dhe me kujdes të veçantë kemi zbatuar të gjitha rekomandimet e institucioneve përgjegjëse për menaxhimin e pandemisë dhe ruajtjen e shëndetit publik.

Banka jonë u shpreh mirënjohjen dhe falënderon të gjitha institucionet publike të cilat ishin drejtpërdrejtë përgjegjëse për ruajtjen e shëndetit publik dhe luftimin e pandemisë, si dhe ka një falënderim të veçantë për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës për mbështetjen dhe masat e ndërmarra gjatë kësaj periudhe.

Mjedisi makro-ekonomik në Kosovë ka pasur një ngadalësim dhe trend të rënies si pasojë e përballjes me pandeminë Covid-19 dhe masave të ndërmarra nga institucionet për mbyllje dhe kufizim të aktivitetit ekonomik. Masat kufizuese të ndërmarra kanë rezultuar me një rënie mesatare prej 5.6 përqind të aktivitetit ekonomik në nëntë muajt e parë të vitit 2020. Në kuadër të BPV-së, komponentët e investimeve dhe eksporteve neto janë zvogëluar me 6.5, përkatësisht 6.4 pikë përqindje. Në anën tjetër, aktiviteti ekonomik u mbështet nga kontributi pozitiv i konsumit me 7.4 pikë përqindje.

Përkundër sfidave me pandeminë Covid-19, Banka jonë ka vazhduar të tregojë qëndrueshmëri dhe të jap rezultate pozitive financiare dhe operacionale. Në një treg shumë konkurrues dhe njëkohësisht sfidues, Banka ka vazhduar zbatimin e strategjisë me efikasitet, duke vazhduar kreditimin e pa ndërprerë të klientëve si dhe modernizimin e mëtejshëm të produkteve dhe shërbimeve sipas nevojave dhe kërkesave të klientëve tanë dhe zhvillimit të tregut.

Fitimi para tatimit i Bankës Ekonomike për vitin 2020 është 4.48 milionë euro. Përkundër një ambienti të tillë tejet sfidues, këto rezultate u bënë të mundura falë besimit të klientëve në produktet dhe shërbimet tona dhe angazhimit të punonjësve tanë për zbatim efikas të strategjisë së bankës. Gjatë këtij viti, me një qasje të matur dhe të kujdesshme, kemi rritur portfolion kreditorë për 41,4 milionë euro (↑19.20 përqind), ndërsa portfolio jonë vazhdon të jetë cilësore në nivel të kredive joperformuese me vetëm 2.46 përqind. Besimi i klientëve në Bankën Ekonomike vazhdon të rritet nga viti në vit, e kjo dëshmohet më së miri përmes depozitave, të cilat arritën nivelin më të lartë ndonjëherë, në 330.3 milionë euro (↑16.84 përqind). Pasuritë/asetet e përgjithshme të Bankës Ekonomike u rritën në 367.9 milionë euro, krahasuar me 322.5 milionë euro sa ishin në fund të vitit 2019.

Përmirësimi i vazhdueshëm i shërbimit për klientë vazhdoi të jetë një prioritet i rëndësishëm edhe në vitin 2020, dhe ne si gjithmonë jemi fokusuar në përmirësimin e kënaqshmërisë së klientëve me të gjitha produktet dhe shërbimet tona dhe në të njëjtën kohë kemi vazhduar me modernizimin e rrjetit të degëve duke rialokuar dhe rinovuar disa nga degët tona, me qëllim të ofrimit të një ambienti sa më të përshtatshëm dhe të qasshëm për të gjithë klientët dhe punonjësit tanë. Ne besojmë se degët dhe prezenca fizike luajnë një rol të rëndësishëm në aspektin e shërbimit sa më cilësor për klientët.

Gjithashtu, kemi vazhduar të investojmë në trajnimin e punonjësve dhe zhvillimet teknologjike si pjesë e zotimit tonë që të tejkalojmë vazhdimisht pritshmërinë e klientëve tanë dhe të rrisim efikasitetin dhe cilësinë e shërbimeve.

Krahas operimit në sistemin financiarë, gjatë vitit 2020 rëndësi të veçantë i kemi kushtuar edhe investimeve në fushën e Teknologjisë Informative dhe Sigurisë së Informacionit me qëllim të rritjes së nivelit të sigurisë. Gjithashtu në linjë me strategjinë tonë, rëndësi të veçantë i kemi kushtuar edhe aktiviteteve të përgjegjësive shoqërore të korporatave, meqë rast këtë vit kemi mbështetur punonjësit shëndetësor dhe institucionet e ndryshme në luftën kundër pandemisë Covid-19, si dhe kemi vazhduar mbështetjen në fushat e arsimit, kulturës, sportit dhe mirëqenies sociale.

Në fund, në emër të Menaxhmentit Ekzekutiv dëshirojmë të falënderojmë të gjithë punonjësit e Bankës Ekonomike për përkushtimin dhe arritjen e objektivave të caktuara për vitin 2020 përkundër rrethanave me të cilat u ballafaquam si shoqëri. Një falënderim i veçantë i drejtohet klientëve dhe aksionareve tanë për mbështetjen dhe besimin e dhënë.

Shpresojmë që në vitin 2021 të lëmë prapa pandeminë dhe t'i kthehemi normalitetit të plotë!

Menaxhmenti Ekzekutiv i Bankës Ekonomike



Shpend Luzha
U. D. Kryeshef Ekzekutiv



Hamide Pacolli Gashi
Zv. Kryeshefe Ekzekutive



Arijan Haxhibeqiri
Zv. Kryeshef Ekzekutiv



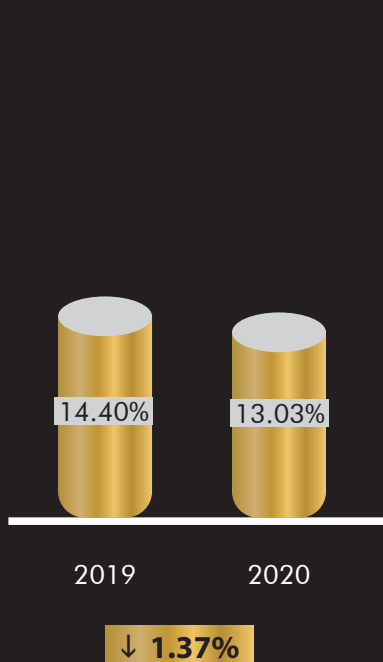
Banka Ekonomika

PRISHTINA
PRISHTINA
BAPTISTE
NORA GRILL

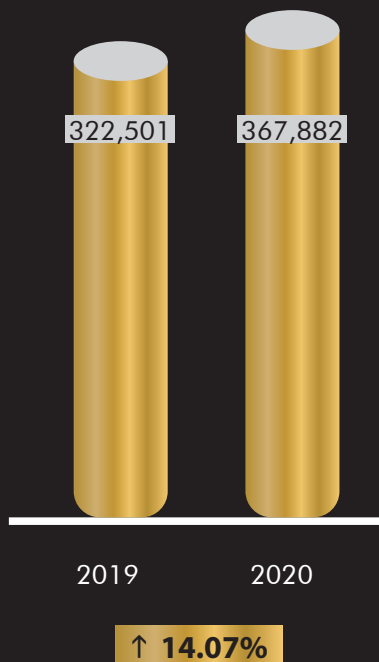
Banka Ekonomika
Cindria

PRISHTINA

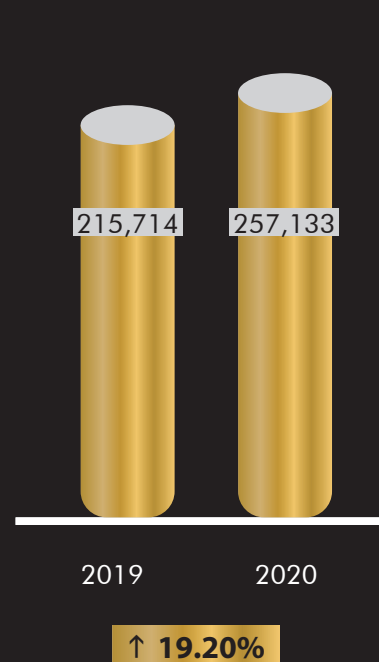
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit



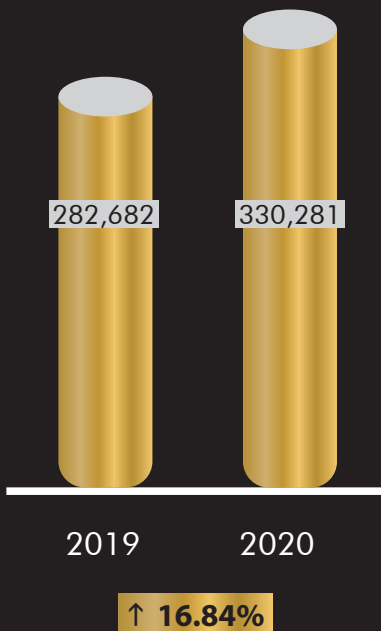
Asetet (në milionë EUR)



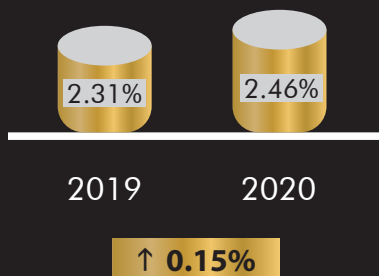
Kreditë (në milionë EUR)



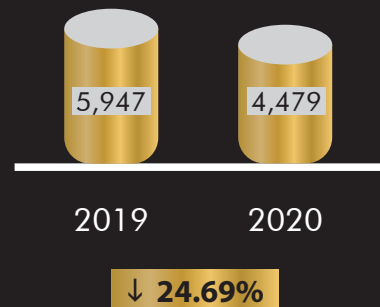
Depozitat
(në milionë EUR)

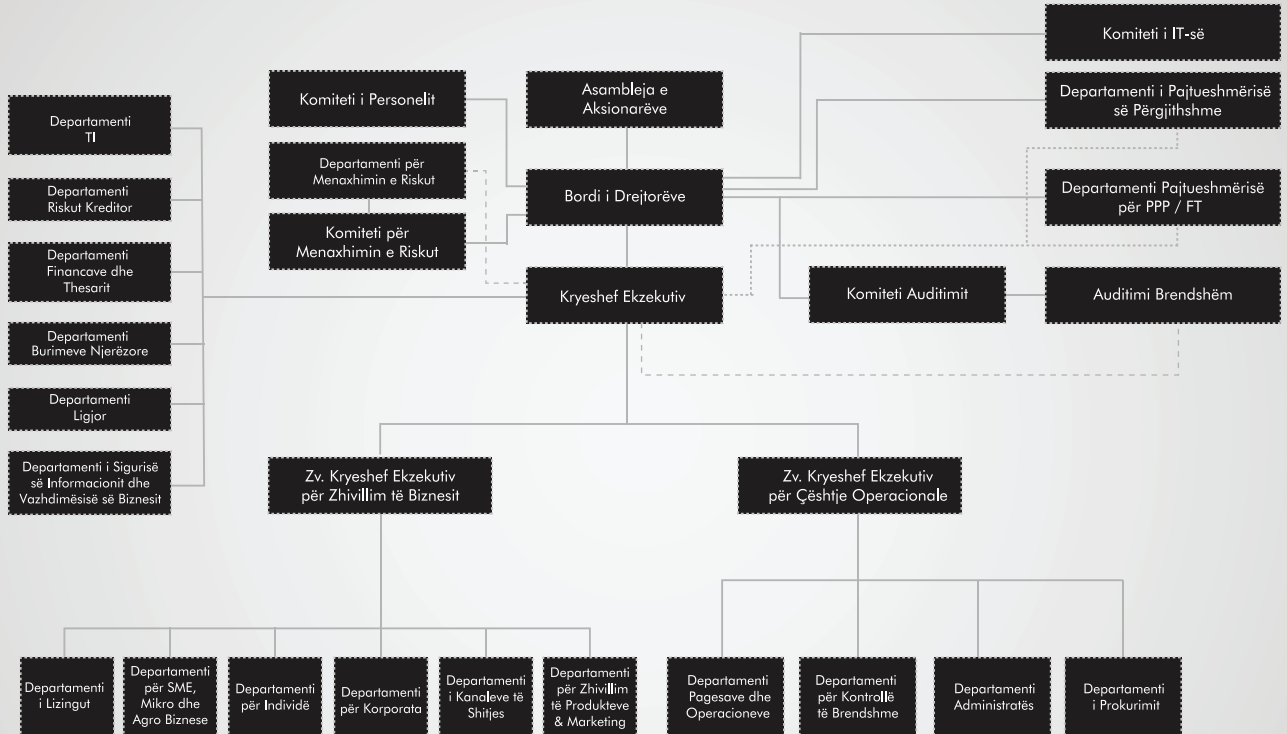


Kreditë joperformuese
(KJP)



Fitimi para tatimit
(në milionë EUR)





VIZIONI

- Bankë e orientuar në rritje të qëndrueshme dhe kualitative, shërbime cilësore dhe standarde të larta profesionale.

MISIONI

- Profilizimi si bankë e klientëve individual dhe NVM nëpërmjet modelit të biznesit, gamës së produkteve dhe shërbimeve si dhe strategjisë së marketingut;
- Ofrimin e shërbimeve me dizajn specifik për klientin nëpërmjet koncepteve si VIP, Lizing dhe Agro Biznes;
- Bankë për zhvillim profesional të stafit nëpërmjet programeve të trajnimit, planifikimit dhe orientimit të karrierës;
- Ofrim të shërbimeve 24/7 nëpërmjet kanaleve alternative në një mjedis dhe dizajn të sofistikuar;
- Digjitalizimi i shërbimeve financiare dhe proceseve nëpërmjet avancimit teknologjik.

VLERAT TONA

Ne karakterizohemi nga PUNA EKIPORE, përmes së cilës i përmbushim nevojat e klientëve tanë. Puna ekipore sjell respekt të ndërsjellë, marrëdhënie më të mira ndër-njerëzore dhe fuqizim drejt arritjes së objektivave tona të përbashkëta.

Ne karakterizohemi nga RESPEKTI për njëri-tjetrin dhe RESPEKTI për klientët.

Ne karakterizohemi dhe jemi të angazhuar për standarde të larta ETIKE dhe profesionale, duke demonstruar sjellje të ndershme, profesionale dhe etike në marrëdhëniet tona me kolegët, klientët dhe shoqërinë.



Monedhë epirote të kohës së mbretit Pirro

MJEDISI MAKROEKONOMIK

Situata me pandeminë Covid-19 dhe përkeqësimi i krizës shëndetësore si pasojë e valës së re të shpërndarjes së virusit ndikoi që vendet e eurozonës të ndërmarrin sërish masa për kufizimin e lëvizjes dhe aktiviteteve, gjë që rezultojë në tkurrje të aktivitetit ekonomik prej 5.0 përqind në TM4 2020.

Në mesin e vendeve kryesore të Eurozonës, Gjermania dhe Franca raportuan rënie të aktivitetit ekonomik, ku Gjermania pati rënie prej 3.9 përqind dhe Franca prej 5.0 përqind, përderisa Italia dhe Spanja shënuan rënie edhe më të lartë të aktivitetit ekonomik me 6.6 përqind dhe 9.1 përqind respektivisht.

Në anën tjetër, aktiviteti kreditues dhe depozitues në Eurozonë ka vazhduar të rritet. Kjo rritje që është e evidentuar si tek ndërmarrjet ashtu edhe tek ekonomitë familjare. Kreditë ndaj ndërmarrjeve shënuan rritje prej 6.4 përqind gjatë TM4 2020, ndërsa kreditë ndaj ekonomive familjare shënuan rritje prej 3.5 përqind. Me rritje të lartë janë karakterizuar edhe depozitat, ku depozitat e ndërmarrjeve shënuan rritje prej 20.7 përqind, ndërsa depozitat e ekonomive familjare u rritën për 8.7 përqind.

Edhe vendet e Ballkanit Perëndimor u goditën nga pandemia Covid-19, duke u futur në një recesion të thellë. Sipas të dhënave kombëtare, rënia më e lartë ekonomike është shënuar në TM2 2020 (mesatarisht 12.2 përqind), ndërsa në TM3 2020 aktiviteti ekonomik në vendet e Ballkanit Perëndimor u karakterizua me rënie mesatare prej 8.5 përqind.

Edhe Kosova shënoi rënie të konsiderueshme të aktivitetit ekonomik, kryesisht si pasojë e rënies së vizitave nga diaspora për shkak të kufizimeve në lëvizje të vendosura në vendet kryesore të eurozonës ku edhe janë më të koncentruar diaspora.

Masat kufizuese të ndërmarra kanë rezultuar në rënie mesatare të aktivitetit ekonomik prej 5.6 përqind në nëntë muajt e parë të vitit 2020. Në kuadër të BPV-së, komponentët e investimeve dhe eksporteve neto janë zvogëluar me 6.5, përkatësisht 6.4 pikë përqindje. Në anën tjetër, aktiviteti ekonomik u mbështet nga kontributi pozitiv i konsumit me 7.4 pikë përqindje.

Indeksi i çmimeve të konsumit shënoi rritje të ngadalësuar prej 0.2 përqind në vitin 2020 (2.7 përqind rritje në 2019). Duke filluar nga muaji korrik, është raportuar nga ASK për rënie të çmimeve, përderisa mesatarja e deflacionit në TM4 2020 ishte 0.1 përqind.

Borxhi publik në TM4 2020 ka arritur në 1.5 miliardë euro, që është për 23.9 përqind më i lartë krahasuar me TM4 2019. Si përqindje e BPV-së, borxhi publik ka arritur në 21.8 përqind, nga 17.5 përqind sa ishte në TM4 2019. Rritja e borxhit publik i atribuohet rritjes së borxhit të brendshëm prej 21.5 përqind (që ka arritur në 961.9 milionë euro), si dhe rritjes së borxhit të jashtëm publik për 28.6 përqind (që ka arritur në 525.8 milionë euro).

Në baza tremujore, asetet e sistemit financiar u rritën për 236.8 milionë euro, kryesisht të ndikuara nga aktiviteti i sektorit bankar dhe sektorit të sigurimeve.

Sektori i jashtëm u karakterizua me rritje të deficitit të llogarisë rrjedhëse në vitin 2020 për 7.5 përqind dhe ka arritur vlerën prej 429.4 milionë euro. Në raport me BPV-në, deficitin e llogarisë rrjedhëse arriti në 6.4 përqind nga 5.6 përqind në vitin 2019.

Burimi: *Banka Qendrore e Republikës së Kosovës - Vlerësimi Tremujor i Zhvillimeve Makroekonomike*



SEKTORI BANKAR

Sektori bankar kishte kontributin kryesor në rritjen e asetëve të sistemit financiar, vlera e asetëve në fund të vitit 2020 ishte 5.35 miliardë euro, duke shënuar rritje vjetore prej 12.4 përqind, (13.7 përqind në periudhën paraprake). Ndërsa sektori pensional, si sektori i dytë për nga pesha në sistemin financiar, përbënë 25.3 përqind të gjithsej asetëve të sistemit financiar.

Si rezultat i gjendjes pandemike, për herë të parë në pesë vitet e fundit, aktiviteti kreditues u karakterizua me ngadalësim të dinamikës së rritjes nga rritja dyshifrore në një-shifrore.

Vlera e gjithsej kredive aktive në fund të TM4 2020 arriti në 3.25 miliardë euro, që paraqet një rritje vjetore prej 7.1 përqind (rritje prej 10.0 përqind në fund të TM4 2019).

Kreditë ndaj korporatave jofinanciare, me pjesëmarrje prej 63.3 përqind në gjithsej kreditë, ngadalësuan rritjen në 7.2 përqind nga 9.8 përqind në periudhën në fund të dhjetorit 2019. Ngjashëm, kreditë ndaj ekonomive familjare ngadalësuan ritmin e rritjes vjetore në 7.1 përqind nga 10.4 përqind një vit më parë.

Totali i kredive është 3,246.4 milion euro, ku kreditë për ndërmarrjet përbëjnë 63.5 përqind ndërsa kreditë për individët 36.3 përqind. Shumica e këtyre kredive absorbohen nga sektori i ndërmarrjeve tregtare (46.3 përqind e kredive për ndërmarrjet), ndërsa kreditë e lëshuara për sektorin industrial (përfshirë minierat, prodhimin, energjinë dhe ndërtimin) përbëjnë 25.8 përqind të gjithsej kredive për ndërmarrjet. Sektori i bujqësisë përfaqëson 2.7 përqind të gjithsej kredive.

Gjatë vitit 2020, Banka Qendrore e Kosovës (BQK) mundësoi ristrukturimin e kredive si masë lehtësuese për klientët/kredimarrësit e prekur nga kriza e shkaktuar nga pandemia Covid-19. Si rrjedhojë, gjatë periudhës mars-dhjetor 2020, mesatarisht rreth 38.0 përqind e total stokut të kredive ishin kredi të riprogramuara kurse niveli i tyre historikisht kishte një mesatare prej 1.0 përqind. Gjithashtu, një proces tjetër në këtë drejtim ishte edhe shtyrja e kësteve kreditore duke hequr interesin ndëshkues dhe duke ruajtur historikun kreditor të klientëve.

Depozitat në sektorët bankarë kanë regjistruar një rritje vjetore prej 11.5 përqind, duke arritur në 4,358.8 miliardë euro. Depozitat në sektorin bankar përbëhen nga depozitat e familjeve, të cilat marrin pjesë me një pjesëmarrje prej 67.4 përqind në gjithsej depozitat, ndërsa depozitat e ndërmarrjeve të sektorit privat përbëjnë 25.0 përqind të gjithsej depozitave.

Kreditë joperformuese, megjithëse kanë shënuar rritje krahasuar me tremujorët paraprak, niveli i tyre ndaj gjithsej kredive vazhdon të jetë i ulët. Norma e kredive joperformuese ndaj gjithsej kredive në dhjetor 2020 qëndroi në nivel prej 2.7 përqind (2.0 përqind në fund të dhjetorit 2019).

Në sektorin bankar janë të punësuar gjithsej 3,391 punonjës.

Burimi: Banka Qendrore e Republikës së Kosovës - Vlerësimi Tremujor i Sistemit Financiar

POZICIONIMI I BANKËS EKONOMIKE NË TREGUN BANKAR TË KOSOVËS

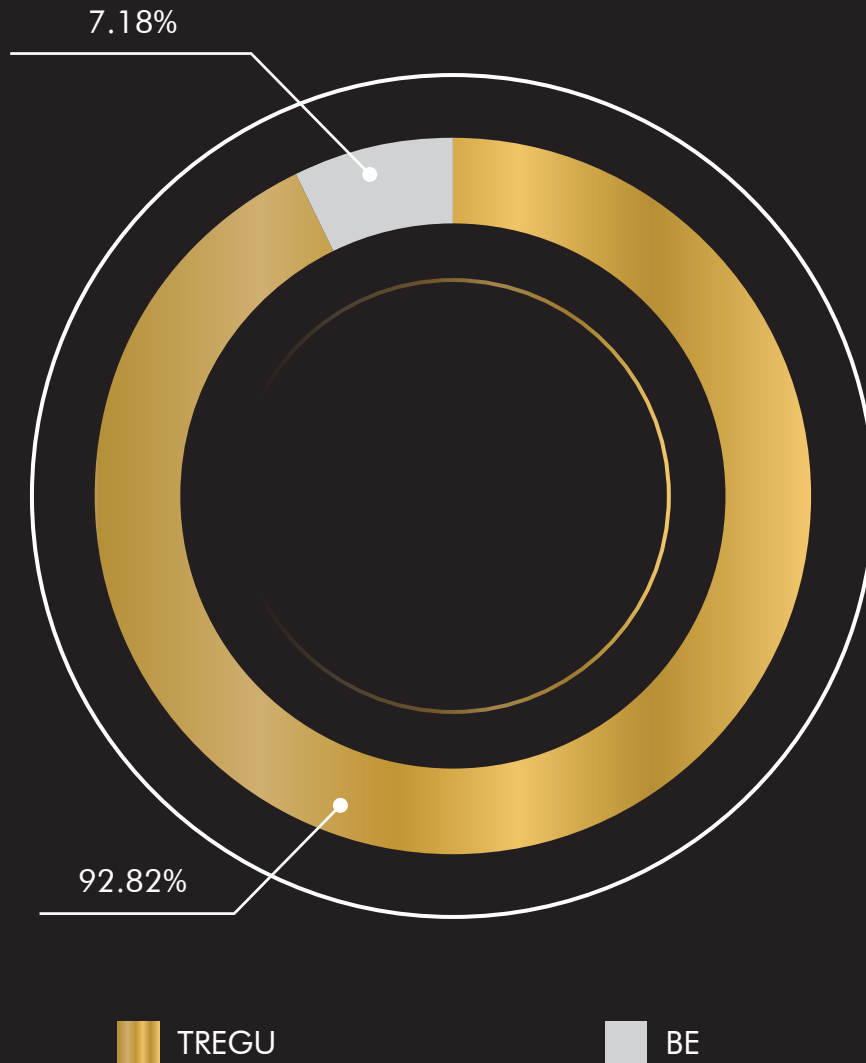
Në vitin 2020, Banka jonë ka arritur të ruajë pozicionin e saj në treg, duke ndjekur trendin e tregut bankar, i cili vazhdon të shënojë rritje. Rritja e tregut bankar në të gjitha asetet prej 12.59 përqind është ndikuar edhe nga Banka jonë, e cila ka shënuar rritje në të gjitha asetet prej 14.08 përqind, përkatësisht 2 përqind më shumë se rritja e tregut.

Në numra realë, në fund të vitit 2020, pasuritë/asetet e përgjithshme të Bankës Ekonomike u rritën në 367.9 milionë euro krahasuar me 322.5 milionë euro sa ishin në fund të vitit 2019.

Figura 1. Pjesëmarrja e Bankës Ekonomike në rritjen e përgjithshme të aseteve të tregut, 31 dhjetor 2020;



Figura 2. Pjesëmarrja e Bankës Ekonomike në rritjen e përgjithshme të total aseteve të tregut, 31 dhjetor 2020;



PJESËMARRJA NË KREDI

Pjesëmarrja e Bankës Ekonomike në total kreditë në treg, më datën 31 dhjetor 2020, qëndronte në 7.94 përqind të sektorit të përgjithshëm bankar.

Gjatë vitit 2020, Banka jonë ka shënuar një rritje prej 19.20 përqind në kredi, në krahasim me tregun që ka shënuar një rritje prej 7.39 përqind.

Figura 3: Rritja e Bankës Ekonomike në kreditë e përgjithshme në raport me tregun, 31 dhjetor 2020;

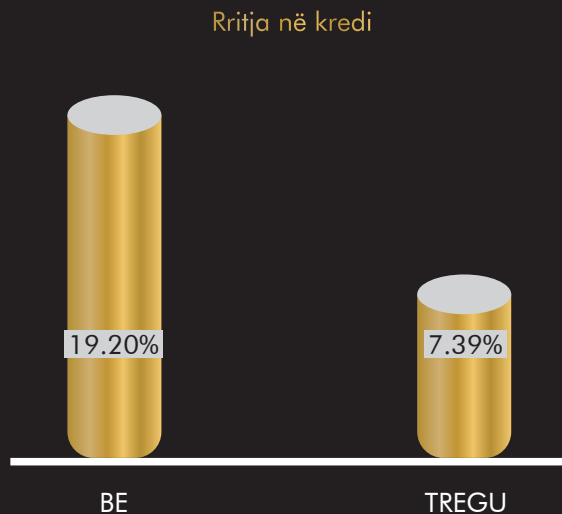
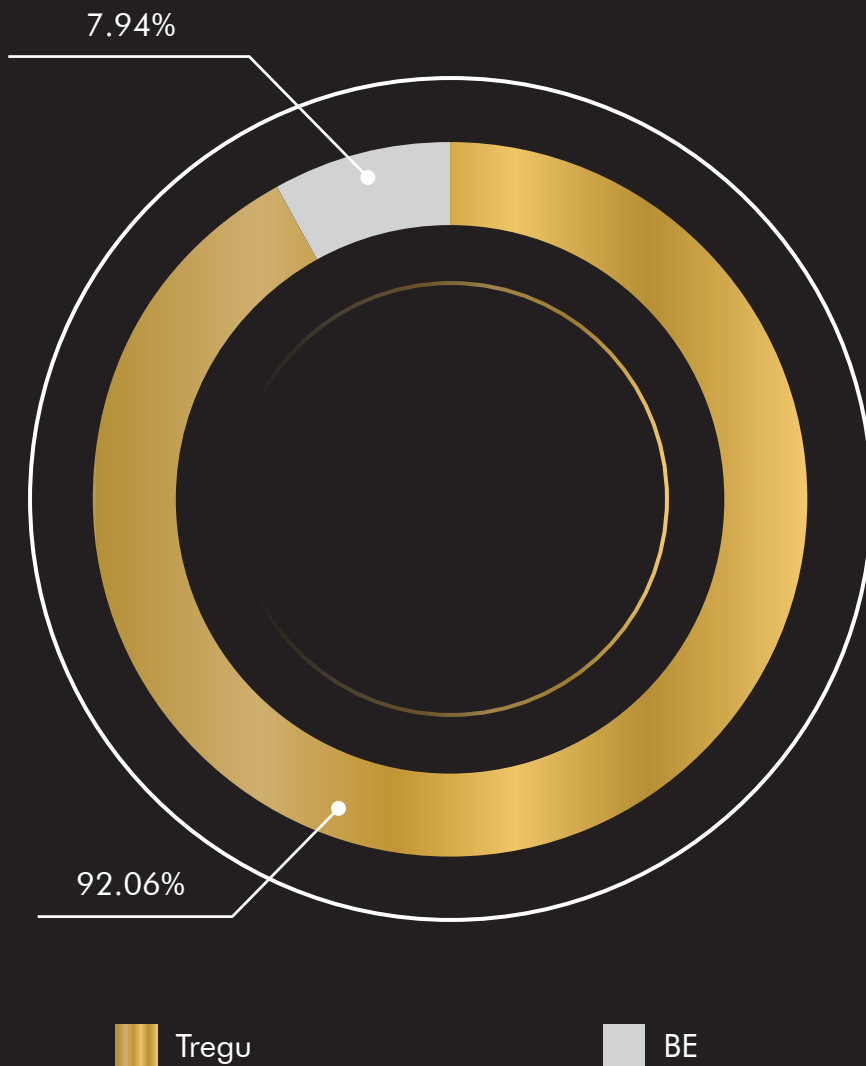


Figura 4. Pjesëmarrja e Bankës Ekonomike në volumet e kredive në raport me tregun, 31 dhjetor 2020;



PJESËMARRJA NË DEPOZITA

Pjesëmarrja e Bankës Ekonomike në total depozitat në treg, me datën 31 Dhjetor 2020, ka qenë 7.78 përqind të sektorit të përgjithshëm bankar në Kosovë.

Gjatë vitit 2020, Banka jonë ka shënuar një rritje prej 16.71 përqind në depozita, në krahasim me tregun që ka shënuar një rritje prej 11.30 përqind.

Figura 5. Pjesëmarrja e Bankës Ekonomike në depozita në raport me tregun, 31 dhjetor 2020;

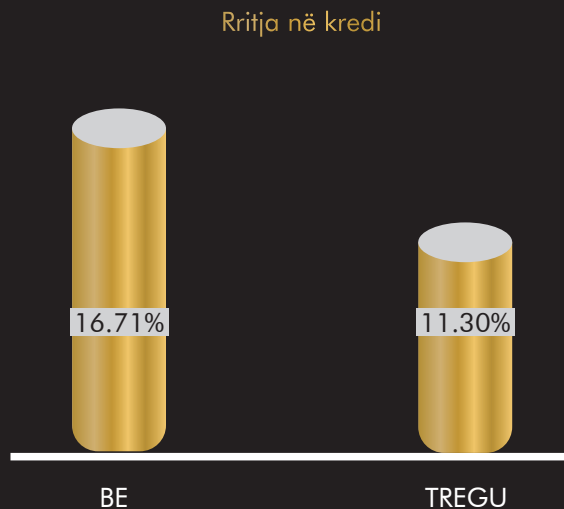
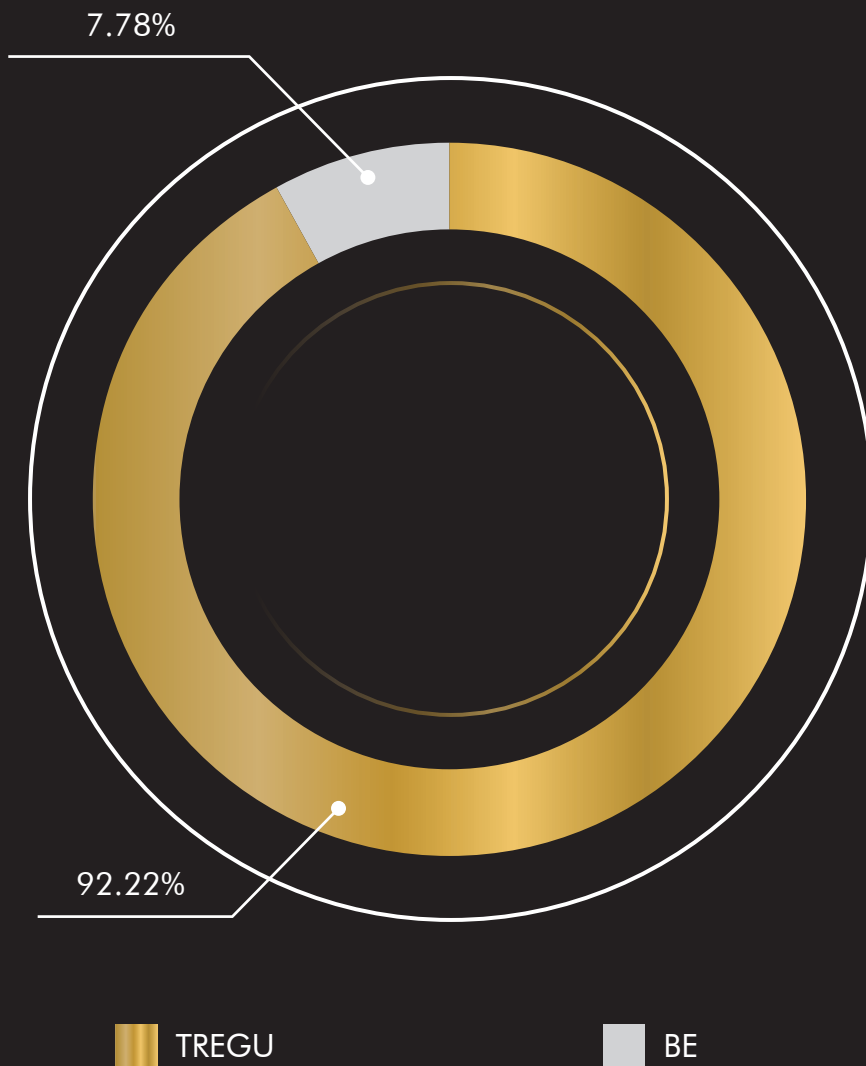


Figura 6. Pjesëmarrja e Bankës Ekonomike në volumet e depozitave në raport me tregun, 31 dhjetor 2020;



PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR

Bilanci i gjendjes me: 31.12. 2020	Euro '000
	31/12/2020
Pasuritë	
Paraja e gatshme dhe gjendja me BQK-në	69,657
Kërkesat ndaj bankave	12,733
Investimet në letra me vlerë	25,365
Neto kreditë dhe paradhëniet ndaj klientëve	247,123
Patundshmëritë dhe pajisjet	8,767
Pasuritë e paprekshme	2,813
Pasuritë tatimore, të shtyra	
Pasuritë tjera	1,423
Gjithsej pasuritë	367,882
Detyrimet	
Depozitat e klientëve	330,281
Detyrimet ndaj bankave	2,080
Fondet tjera të huazuara	0
Detyrimet tatimore, të shtyra	6
Detyrimet tjera	2,184
Gjithsej detyrimet	334,550

Ekuiteti i aksionarëve	
Kapitali aksionar	29,422
Rezervat e kapitalit	-99
Fitimi i mbajtur/(humbja) nga vitet paraprake	0
Fitimi/(humbja) e vitit aktual	4,009
Përbërësit tjerë të ekuitetit	0
Gjithsej ekuiteti i aksionarëve	33,332
Gjithsej detyrimet dhe ekuiteti i aksionarëve	367,882



Monedhë epirote të kohës së mbretit Pirro

Pasqyra e të ardhurave me: 31.12. 2020	Euro'000
	31/12/2020
Të hyrat nga interesi	17,966
Shpenzimet e interesit	(2,640)
Neto të hyrat nga interesi	15,326
Të hyrat nga tarifat dhe komisionet	2,774
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve	(1,478)
Neto të hyrat nga tarifat dhe komisionet	1,296
Neto të hyrat nga tregtimi	165
Neto të hyrat nga instrumentet tjera financiare	49
Shpenzimet e personelit	(3,466)
Shpenzimet tjera administrative dhe operative	(4,463)
Shpenzimet e zhvlerësimit/amortizimit	(2,277)
Neto të hyrat (shpenzimet) tjera operative	983
Gjithsej të hyrat	7,612
Provizionet për humbjet nga kreditë	(3,133)
Fitimi/(humbja) para tatimit	4,479
Shpenzimet e tatimit në fitim	(470)
Fitimi/(humbja) neto	4,009
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	(309)
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse	3,700



PERFORMANCA E BANKËS EKONOMIKE

Duke vazhduar traditën e rritjes dhe ruajtjes së kënaqshmërisë së klientëve, si dhe duke punuar vazhdimisht për arritjen e objektivave të performancës financiare, Banka jonë edhe në vitin 2020, ka shënuar progres në shumicën e treguesve financiarë, duke e mbyllur vitin me fitim para tatimit me 4.48 milionë euro.

Të hyrat neto nga interesi kanë pasur rritje në krahasim me vitin e kaluar për 13.4 përqind, ndërsa të hyrat neto nga komisionet kanë shënuar rënie prej 6.1 përqind.

Banka jonë mbetet e përkushtuar që të realizojë planet e saj afatgjate strategjike, në mënyrë që të vazhdojë të kryejë operacionet me sukses gjithmonë në ngritje.

Asetet e Bankës

Përkushtimi ndaj vlerave, objektivave të performancës dhe angazhimi i vazhdueshëm drejt zgjerimit të rrjetit dhe infrastrukturës së bankës ka rezultuar në rritje të aseteve të bankës për të pestin vit me radhë. Këtë vit, rol të rëndësishëm në rezultatin e rritjes së aseteve ka pasur edhe rritja e portfolios kreditore. Banka jonë ka mbyllur vitin 2020 me 368 milionë euro për dallim nga 2019 kur kishte 323 milionë euro asete.

Figura 7. Asetet e Bankës Ekonomike, 2016-2020;

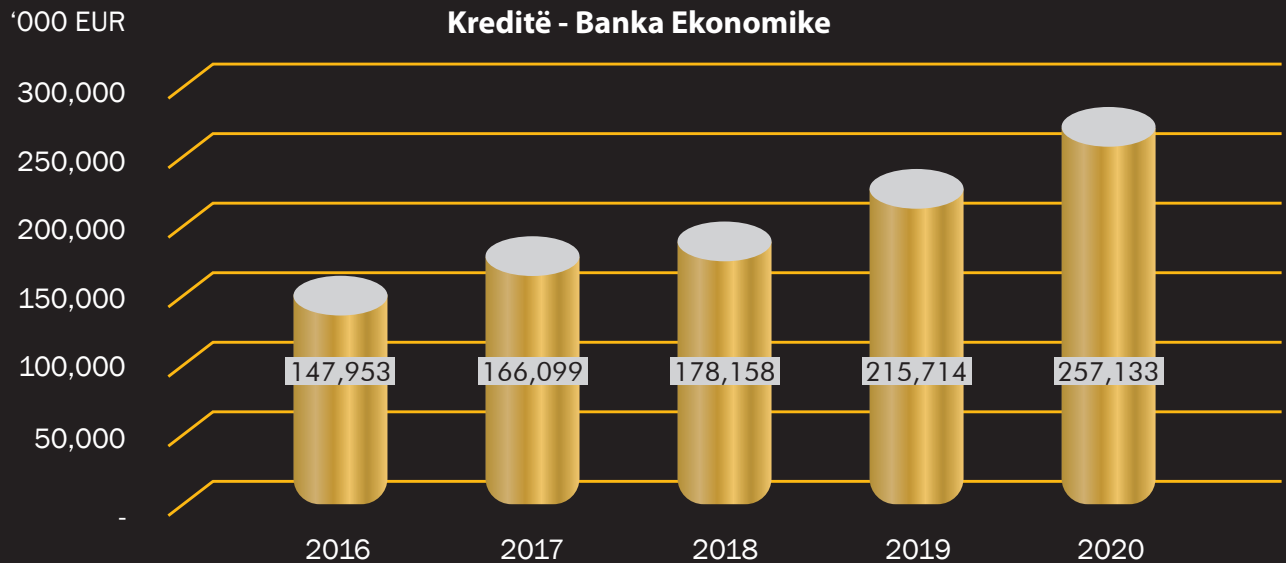


Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Ecuria e kredive

Menaxhimi i duhur i portfolios dhe menaxhimi i balancuar i rrezikut kanë ndikuar që edhe këtë vit të vazhdojë trendi i rritjes dhe Banka jonë të ketë rritje të dukshme në portfolion e kredive, përfshirë sektorin privat dhe atë të biznesit. Gjatë vitit 2020 portfolio e kredive është rritur nga 216 milionë euro në 257 milionë euro.

Figura 8. Portfolio e kredive, 2016-2020;



Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

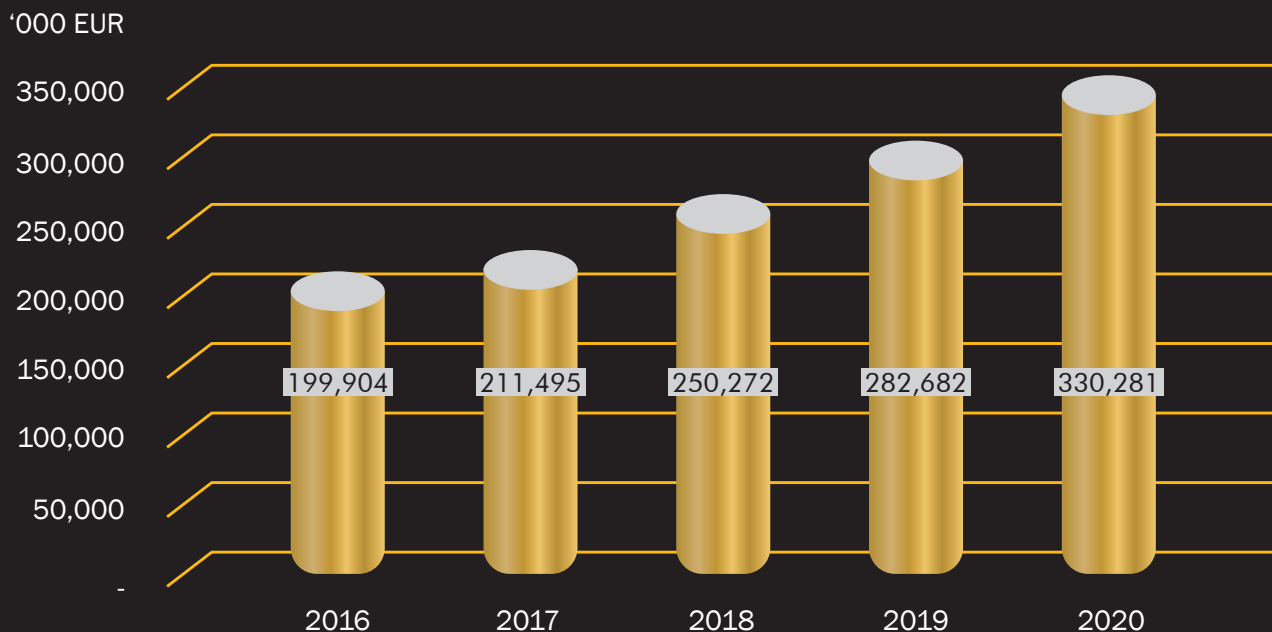
Banka Ekonomike ka promovuar në mënyrë të vazhdueshme produktet e saj më të mira të kredidhënies me fushata marketingu.

Ecuria e depozitave

Rritja e vazhdueshme e depozitave është një tregues më shumë për rritjen e vazhdueshme të besimit të klientëve ndaj shërbimeve të Bankës Ekonomike. Viti 2020 ka shënuar rritje të depozitave në 330 milionë euro nga 285 milionë euro sa ishte në vitin paraprak.

Figura 9. Depozitat e klientëve, 2016-2020;

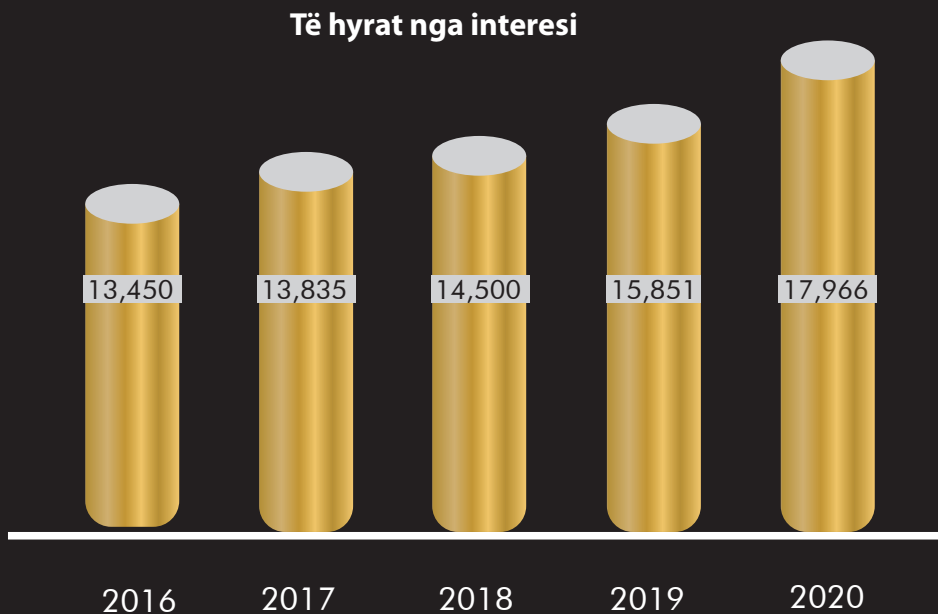
Depozitat e klientëve - Banka Ekonomike



Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

	Euro '000	2016	2017	2018	2019	2020
Të hyrat nga interesi		13,450	13,835	14,500	15,841	17,965
Kostot e depozitave		2,273	2,192	2,316	2,415	2,729
Të hyrat NETO nga interesi		11,177	11,643	12,184	13,426	15,236
Neto të hyrat nga komisionet dhe tarifatat		1,673	1,876	1,931	2,162	2,030

Figura 10. Të hyrat neto nga interesi, 2016-2020;



Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Shpenzimet operative

Euro '000	2016	2017	2018	2019	2020
Shpenzimet administrative	4,081	4,730	4,406	3,767	4,463
Shpenzimet e personelit	2,793	3,109	3,198	3,274	3,466
Shpenzimet e zhvlerësimit	859	834	863	1827	2277
Gjithsej shpenzimet operative	7,733	8,673	8,467	8,868	10,206

Figura 11. Shpenzimet operative, 2016-2020;



Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.



Gjatë vitit 2020, vendi ynë sikurse të gjitha vendet e tjera është ballafaquar me pandeminë Covid-19. Kjo pandemi është reflektuar edhe në sektorin bankar, gjë që ka ndikuar në rritje të shpenzimeve operative në nivel të Bankës, me qëllim të zbatimit të masave të institucioneve publike për mbrojtje të klientëve dhe punonjësve tanë, duke siguruar ofrim të vazhdueshëm të shërbimeve në degët e bankës tonë.

Të gjitha këto kanë ndikuar në rritje të shpenzimeve operative të bankës gjatë vitit 2020.

Përkundër situatës pandemike, Banka jonë i ka kushtuar rëndësi të veçantë edhe investimeve në degë dhe infrastrukturë, investimeve në teknologji informative por në të njëjtën kohë edhe në zhvillimin dhe trajnimin e personelit. Këto kanë ndikuar në rritje të shpenzimeve të përgjithshme operative të bankës dhe rritje të shpenzimeve të zhvlerësimit të aseteve në krahasim me vitin paraprak. Banka jonë ndër të tjera i ka kushtuar rëndësi të veçantë donacioneve për pjesët e prekura të shoqërisë në mënyrë që sadopak të bëhet më e lehtë tejkalimi i pandemisë në këto kohë të vështira.

Megjithatë, rishikimi i shpenzimeve operative edhe këtë vit ka qenë prioritet dhe ka përfshirë rritjen e efijencës dhe efektivitetit, gjithmonë duke qenë në pajtueshmëri me ligjet dhe rregullat për t'i plotësuar sa më mirë kërkesat dhe nevojat e klientëve tanë.



Monedhë epirote të kohës së mbretit Pirro

ZHVILLIMI I BIZNESIT

Gjatë vitit 2020, Banka jonë i ka kushtuar kujdes të shtuar zhvillimit dhe zgjerimit të vazhdueshëm dhe të mirëfilltë të departamenteve të cilat janë përgjegjës për zhvillimin e biznesit. Në këtë drejtim, fokusi ka qenë tek përmbushja e kërkesave dhe nevojave të klientëve institucional, kërkesa këto të cilat u trajtuan në kuadër të Departamentit të Korporatës.

Duke parë rrethanat e krijuara me pandemi, me qëllim të ofrimit të lehtësirave për klientët tanë, në pajtueshmëri me rekomandimet e BQK-së, ne kemi bërë shtyrje të përkohshme të pagesës së kësteve kreditore për individë dhe biznese të cilët për shkak të situatës së krijuar kishin vështirësi në pagesat e rregullta të kësteve kreditore, pa interes ndëshkues.

Si pjesë e strategjisë së Bankës, pavarësisht sfidave dhe rrethanave të krijuara si rezultat i pandemisë Covid-19, Departamenti për Individë ka vijuar me një sërë fushatash dhe iniciativash të cilat mbështesin nevojat e klientëve drejt realizimit të planeve të tyre investuese. Në këtë drejtim, me punonjës të specializuar për shërbim të klientëve me kategori të ndryshme të të hyrave dhe asetëve, kemi arritur të realizojmë synimet tona strategjike të rritjes së kredive dhe depozitave, si dhe mirëmbajtjes së nivelit të normave të kredive joperformuese, përkundër vështirësive të krijuara nga pandemia.

Përgjatë vitit 2020 është bërë rishikimi i produkteve dhe shërbimeve, duke mos u ofruar klientëve të korporatave tashmë vetëm shërbime klasike financiare, por një gamë të gjerë shërbimesh, sipas kërkesave dhe specifikave që u nevojiten. Duke parë rëndësinë e këtij segmenti të klientëve, Banka do të vazhdojë të zhvillojë dhe përshtatë produktet dhe shërbimet e saj në përkrahje të këtyre bizneseve.

Ndërsa, në aspektin e bizneseve të vogla dhe të mesme, në një ambient të pasigurt të krijuar nga pandemia, Banka jonë demonstroi besim në kapacitetet e bizneseve dhe mirëmbajti kreditimin e tyre. Krahas kësaj, u vazhdua me iniciativat e segmentimit të filluara në 2019 ku gjatë vitit 2020 u proflizua departamenti Agro duke rritur kështu resurset e specializuara në sektorin Agro. Në të bërit biznes, u intensifikua shfrytëzimi i fondit garantues si instrument për rritje të qasjes në financim për bizneset dhe me këtë edhe tejkalimi i kufizimeve për klientët të cilët kishin vështirësi për sigurimin e kolateralit. Të gjitha këto zhvillime të kombinuara me fushatat specifike kontribuan që përkundër rënies ekonomike në nivel vendi, të kemi rritje të ekspozimit kreditor për 10.2 milionë euro, gjithmonë duke mirëmbajtur normat e kredive joperformuese si para pandemisë.

Në vitin 2020 është themeluar Departamenti i Lizingut i cili në vitin 2019 ishte njësi në kuadër të zhvillimit të biznesit. Duke parë potencialin dhe mundësinë e zgjerimit të gamës së produkteve bankare si dhe plotësimin e kërkesave të klientëve të bankës, ky produkt ka bërë që përveç plotësimit të kërkesave të klientëve ekzistues të bankës të sjell edhe klient të ri në bankë. Në fund të vitit 2020 numri i kontratave aktive të produktit ishte 492 dhe portfolio aktive në fund të vitit 2020 ishte 7.1 milionë Euro.

GJITHSEJ KREDITË

Gjatë vitit 2020, Banka jonë arriti të ketë një performancë të kënaqshme të të gjitha segmenteve të kreditimit. Rritja e bazës së portfolios dhe cilësisë së saj janë tregues se Banka jonë ka modelin e duhur të biznesit dhe në të ardhmen, sipas strategjisë, do të rris resurset në këtë drejtim. Rritja e portfolios kreditore ishte e shpërndarë tek të gjitha segmentet e biznesit, ku kemi edhe rritjen më të madhe të portfolios, nga 216 milionë sa ishte në vitin 2019, në 257 milionë në vitin 2020.

Segmenti	Ekspozimi kreditor 2019 në '000	Përqindja e participimit në 2019	Ekspozimi kreditor 2020 në '000	Përqindja e participimit në 2020
NVM	52,440	24.31%	62,560	24.33%
Lizing	4,155	1.93%	7,858	3.06%
Korporatë	79,170	36.70%	93,609	36.41%
Individë	79,949	37.06%	93,098	36.21%
Totali	215,714	100.00%	257,125	100.00%

KLIENTËT KORPORATË

Banka edhe gjatë vitit 2020 ka vazhduar të jetë një partner i besueshëm për klientët e të gjitha segmenteve, pavarësisht sfidave me pandeminë dhe masave të përcaktuara nga qeveria. Mirëpo, duke parë kërkesat gjithnjë në rritje të klientëve të korporatave si dhe kërkesat e tyre për produkte e shërbime më cilësore dhe profesionale, kemi zgjeruar personelin e Departamentit të Korporatës, për t'iu përgjigjur kështu pandërprerë nevojave të këtij segmenti, me zgjidhje të thjeshta dhe fleksibile.

Në këtë drejtim, gjatë vitit 2020 është bërë centralizimi i trajtimit të klientëve institucionalë (ndërmarrjet publike, OJQ, institucionet financiare, kompanitë e sigurimeve, etj), ku me këtë grup të klientëve ka filluar të merret ekskluzivisht Departamenti i Korporatës, që dëshmon se Banka vazhdon të jetë një partner i ngushtë jo vetëm i bizneseve private, mirëpo i të gjitha entiteteve juridike brenda territorit të Kosovës.

Në vitin 2020, biznesi në kuadër të Departamentit të Korporatës ka regjistruar një rritje të madhe në portfolion kreditorë, duke rritur kreditë neto me 14.4 milionë euro ose 18.15 përqind krahasuar me vitin paraprak. Rrjedhimisht, gjatë vitit 2020 kishte edhe përmirësim të cilësisë së aseteve që rezultojnë në kredi joperformuese, e që përbëjnë vetëm 1.82 përqind të portfolios së kredive, me një rënie prej 9 përqind (apo 0.18 pikë të përqindjes) krahasuar me vitin paraprak, gjë e cila është arritur me monitorim të afërt të portfolios kreditorë, e posaçërisht duke ruajtur cilësinë e kredive.

E fundit, por jo më pak e rëndësishme, është që vëmendje e vazhdueshme i kushtohet sigurimit të përputhshmërisë së plotë me kërkesat rregullatore.

KLIENTËT E NDËRMARRJEVE TË VOGLA DHE TË MESME

Prej prizmit të biznesit, viti 2020 paraqet një vit të vështirë për tu definuar pasi që është vit ku modeli i biznesit u testua maksimalisht si pasojë e pandemisë dhe si asnjëherë më parë kërkesat për adaptim ishin maksimale. Përkundër këtyre rrethanave, duke u bazuar në strategji të besimit tek klientët dhe ekonomia, departamenti i biznesit arriti që me sukses të rrisë numrin e resurseve nëpër degë, të ri-organizojë të njëjtat me fokus në Agro, të shënojë rritje të portfolios kreditorë dhe të mirëmbajë kualitetin e portfolios.

Duke parë rolin dhe potencialin e kompanive të segmentit NVM në ekonominë kosovare, Banka Ekonomike vendosi që të rrisë pjesëmarrjen në këtë treg duke rritur numrin e analistëve që zhvillojnë dhe shërbejnë këtë segment nga 35 në 45. Ky vendim për zgjerim u morr me objektivin që Banka të jetë konkurrese dhe të rrisë bazën e klientëve veçanërisht në segmentet mikro dhe agro. Për më tepër, me rritjen e resurseve, Banka vendosi që të profilizojë segmentin e Agro si njësi me procese dhe nevoja të veçanta me ç'rast u bë alokimi i 9 analistëve që merren enkas me Agro duke mbuluar kështu komplet territorin e Kosovës. Nëpërmjet këtyre ri-strukturimeve dhe ri-pozicionimeve të resurseve, besojmë që janë vendosur bazat për një rritje të shëndoshë dhe afatgjatë të këtij segmenti.

Në aspektin e performancës, si pasojë e zhvillimeve gjatë vitit dhe sfidave të parashtruara nga pandemia, fokusi i departamentit u orientua në menaxhimin e shtyrjeve të obligimeve bazuar në udhëzimet e BQK-së në njërin anë dhe zhvillimin e portfolios kreditorë në anën tjetër. Në këtë drejtim, mund të konstatojmë që viti ishte jashtëzakonisht i suksesshëm në menaxhimin e objektivave ku është realizuar shtyrja e kësteve në dy faza dhe përkundër sfidave të të bërit biznes arritëm një rritje në portfolio kreditorë prej 10.2 milionë euro ose 19.29 përqind. Me këto të dhëna, edhe një herë e dëshmuam që si bankë qëndrojmë afër klientëve tanë dhe përkushtohemi që të shërbejmë kërkesat e tyre.

Përkundër faktit që ka kaluar një kohë e shkurtë nga fillimi i pandemisë dhe shtyrjes së obligimeve, sinjalet e para sa i përket performancës së kredive janë pozitive. Në këtë drejtim, në krahasimin e të dhënave vjetore të kredive joperformuese, kemi mirëmbajtje të niveleve të vitit 2019 ku përqindja arrin në 4.58 përqind. Si institucion, besojmë që masat e ndërmarra nga institucionet përgjegjëse dhe pakoja e rimëkëmbjes ekonomike kanë siguruar mjaftueshëm likuiditet që të vazhdojë trendi pozitiv i rimëkëmbjes. Si bankë, ashtu siç kemi vepruar në vitin 2020 edhe në vitin 2021 do të vazhdojmë të përkrahim projektet e klientëve tanë për zhvillim të biznesit.

KLIENTËT INDIVIDUALË

Në kuadër të strategjisë së bankës, klientët individual mbeten kategoria me fokus të theksuar në aspekt të plotësimit të nevojave të tyre përmes ofrimit të shërbimeve cilësore dhe produkteve konkurruese të harmonizuara me kërkesat e tyre. Në linjë me këtë, viti 2020 u përmbyll me progres shumë të kënaqshëm në aspekt të arritjes dhe realizimit të objektivave të vendosura. Përkundër sfidave të vazhdueshme të ndërlidhura me ngjarjet në nivel global të situatës pandemike, segmenti individëve prezantoi në treg një sërë fushatash të kredive individuale të cilat në fokus kishin klientët dhe preferencat e tyre në aspekt të përmbushjes së nevojave për investime afatshkurtra dhe afatgjate, të cilat kontribuan në rritjen e portfolios kreditorë dhe bazës së klientëve.

Në kuadër të rritjes së nivelit të kënaqshmërisë të klientëve, përkundër masave shtrënguese të vendosura në aspekt të kufizimit të numrit të stafit për shkak të pandemisë, ne kemi vijuar me ofrimin dhe fuqizimin e shërbimit cilësor ndaj klientëve nga stafi i shitjes i vendosur në të gjitha degët në Kosovë, gjë që është mirëpritur nga klientët dhe të njëjtën kohë është cilësuar si vlerë e shtuar.

Për të vijuar më tej, objektivë strategjike shumë me rendësi për zhvillimin e biznesit në bankë janë depozitat. Fokusi ynë në ruajtjen e nivelit të projektuar të likuiditetit ka rezultuar të jetë i suksesshëm, ku gjatë vitit të kaluar, përkundër sfidave të sipërpërmendura, depozitat e klientëve individual kanë shënuar një rritje prej rreth 20 milion euro në total depozita. Ky angazhim i kurorëzuar me këtë rritje, përveç që përmbush objektivat tona strategjike, po ashtu dëshmon besimin e klientëve në Bankën Ekonomike.

Të gjitha përpjekjet dhe angazhimet përgjatë vitit të kaluar, përkundër sfidave të të bërit biznes, janë përkthyer në suksese të jashtëzakonshme, ku kemi rritjen më të lartë ndër vite deri më tani, në vlerë prej 13.5 milionë apo në pikë përqindje prej 16.90 përqind, që njëherazi është 11.30 përqind më e lartë se niveli i tregut, respektivisht 5.50 pikë të përqindjes.

LIZINGU

Më qëllim të zgjerimit të gamës së produkteve dhe shërbimeve bankare për klientët tanë, kemi vazhduar me konsolidimin e mëtejme të shërbimit të lizingut, duke vazhduar financimin e nevojave të klientëve përmes lizingut.

Si Departament i ri, vëmendje të veçantë i kemi kushtuar zgjerimit të resurseve tona, përfshirë atyre njerëzore dhe infrastrukturore, ku përmes financimit të klientëve tanë kemi ndikuar edhe në rritjen e aktivitetit ekonomik.

Të gjitha këto përpjekje përgjatë vitit u dëshmuar si të duhura dhe të suksesshme duke dhënë rezultate të kënaqshme përkundër sfidave të vitit 2020. Përmes lizingut, Banka ka arritur të gjenerojë klient të rinj, limite të reja dhe rritje të ekspozimit kreditor. Në kuadër të këtij departamenti dhe produkti, është arritur që numri i kontratave aktive të jetë 492 dhe total portfolio aktive 7.1 milionë euro, ndërsa deri në të njëjtën periudhë janë lejuar total 9.1 milionë euro.

Bazuar në ecurinë e deritanishme dhe potencialin për zhvillim të mëtejme, Banka do të vazhdoj edhe më tutje me rritjen e resurseve dhe fokusit në shërbimin e Lizingut, përfshirë kështu zgjerimin e gamës së produkteve të ofruar me lizing.

Duke e parë si produkt me potencial të madh dhe me rritjen e kërkesës për këtë produkt, në vitet e ardhshme do të punohet në rritjen dhe zhvillimin e këtij departamenti, resurseve të tij si dhe proporcionalisht me portfolion dhe gamën e produkteve të reja.

PËRGJEGJËSIA SHOQËRORE E KORPORATAVE

Përgjegjësia shoqërore e korporatave ka qenë gjithmonë një nga parimet themelore të Bankës Ekonomike, si një nga vlerat kyçe, duke kombinuar suksesin financiar me veprimet me përgjegjësi sociale, të cilat ndikojnë drejtpërdrejt në rritjen e mirëqenies dhe vetëdijes së përgjithshme.

Viti 2020 ishte një vit shumë sfidues në të gjitha drejtimet si pasoj e pandemisë Covid-19. Si shoqëri jemi përballur me nevojën që të qëndrojmë pran njëri-tjetrit, si asnjëherë më parë, duke e theksuar edhe më shumë rëndësinë e mbështetjes si për punonjësit tanë, klientët, qytetarët dhe më e rëndësishmja profesionistët shëndetësor dhe të gjitha institucionet dhe akterët të cilët ishin në vijën e parë në përballjen me Covid-19.

Si pasoj e pandemisë, detyrimisht kemi zgjeruar mbështetjen tonë për institucionet relevante shëndetësore, edukativo-arsimore dhe jo vetëm kaq, por nuk jemi ndalur edhe në mbështetjen e aktiviteteve tjera me karakter social, kulturor, sportiv, pa i harruar edhe kategoritë e marginalizuara. Si e vetmja bankë me kapital 100 përqind vendor, Banka Ekonomike do të vazhdoj të luaj rol shumë të rëndësishëm në rimëkëmbjen e shoqërisë sonë.

Mbështetja për shëndetësinë

Duke e parë rrezikun e vazhdueshëm me të cilin përballen çdo ditë profesionistët tanë shëndetësorë dhe qytetarët, dhe me qëllim që të kontribuoj në vazhdimësi në luftën kundër Covid-19, Banka jonë ka dhuruar një "Tunel Dezinfectues" si donacion për Shërbimin Spitalor dhe Klinik Universitarë të Kosovës - SHSKUK, i cili është vendosur në hyrje të Klinikës Emergjente, për t'u shfrytëzuar nga punonjësit shëndetësor dhe qytetarët.



Ky "Tunel Dezinfektues" është mirëmbajtur nga Banka jonë gjatë gjithë vitit 2020.

Po ashtu kemi kontribuar përmes fushatave edhe thirrjeve për respektim të masave të vendosura nga institucionet relevante.

Mbështetja për nxënësit e Komunës së Prishtinës

Duke parë nevojën për mbështetje pas rrethanave të krijuara si pasojë e Covid-19, Banka jonë në kuadër të përgjegjësisë shoqërore ka vendosur t'i bashkohet iniciativës së Komunës së Prishtinës për të ndihmuar nxënësit në nevojë të cilët nuk mund të përfshiheshin në mësimin online me bashkëmoshatarët e tyre. Me këtë rast Banka jonë ka dhuruar një numër të tabletëve si donacion për Komunën e Prishtinës, të cilët do t'u shpërndahen nxënësve të Prishtinës.

Mbështetja për veprimtarit sociale

Në kuadër të përgjegjësisë shoqërore, Banka Ekonomike ka vazhduar të mbështesë kategori të ndryshme të shoqërisë sonë, mision ky të cilin e kemi fokus të veçantë.

Në këtë drejtim, Banka jonë ka dhuruar një donacion me pajisje kompjuterike të nevojshme për punën e komitetit të grave të verbra të Kosovës. Ky donacion, do të lehtësoj dhe do të ndihmojë funksionimin e komitetit, duke përmirësuar edhe më shumë infrastrukturën e punës, si dhe këto pajisje do të shfrytëzohen për trajnime për gratë e komitetit.

Mbështetja për SOS Fshatrat e Fëmijëve të Kosovës

Fëmijët janë pasuria më e rëndësishme e shoqërisë, andaj përkrahja dhe përkujdesja shoqërore janë komponentë e rëndësishme për zhvillim dhe mirëqenie. Gjatë vitit 2020, duke pas parasysh edhe pasojat që ka lënë pandemia Covid-19, e kemi rritur edhe më shumë mbështetjen për këto kategori shoqërore, me qëllim që të ju bëjmë më të lehtë tejkalimin e pasojave të Covid-19.

Banka Ekonomike sikurse edhe në të kaluarën, ka dhuruar donacion për Fondacioni SOS Fshatrat e Fëmijëve të Kosovës, që është një organizatë joqeveritare e përkujdesjes sociale e dedikuar për përkrahjen e fëmijëve të braktisur dhe nevojtarë pa marrë parasysh etninë, kombësinë dhe besimin fetar. Fondacioni SOS Fshatrat

e Fëmijëve në Kosovë vepron nga viti 1999 dhe deri tani është përkujdesur për mbi 1000 fëmijë të braktisur, pa përkujdesje prindërore dhe nevojtarë.

Mbështetja për Asociacionin Nacional të Autizmit në Kosovë

Banka Ekonomike në kuadër të përgjegjësisë shoqërore ka vazhduar me mbështetjen e kategorive shoqërore të cilat ndërlidhen me fëmijët, konkretisht edukimin dhe rritjen e mirëqenies së tyre.

Në këtë drejtim, Banka jonë i është bashkuar kampanjës #PërNjëriTjetrin të iniciuar nga Asociacioni Nacional i Autizmit Kosovë, duke bërë një donacion në mbështetje të fëmijëve të prekur nga autizmi.

Asociacioni Nacional i Autizmit Kosovë (ANAK), ka filluar ofrimin e shërbimeve emergjente për fëmijë me autizëm në prill të vitit 2012 kryesisht në baza vullnetare, nga profesionistët e fushës së psikologjisë klinike, psikologjisë së fëmijëve, Departamentit të Psikologjisë dhe ekspertë të psikiatrisë së fëmijëve.

Mbështetja për fëmijët me sindromë Down

Duke qenë të vetëdijshëm për sfidat me të cilat përballen fëmijët me sindromë Down dhe nevojën për mbështetje institucionale, veçanërisht pas rrethanave edhe më të vështira që ka krijuar pandemia Covid-19, Banka jonë në kuadër të përgjegjësisë shoqërore ashtu sikurse edhe vitet e kaluara edhe në vitin 2020 ka vazhduar mbështetjen për “Down Syndrome Kosova” duke dhuruar një donacion përmes të cilit synohet të ndikohet drejtpërdrejtë në integrimin e mëtejshëm në shoqëri dhe vazhdim të qasjes në shërbimet terapeutike për fëmijët me sindromën Down.

Shoqata “Down Syndrome Kosova” numëron mbi 980 anëtarë dhe ka shtrirje në katër regjione: Prishtinë, Prizren, Ferizaj dhe Mitrovicë, ku rreth 300 anëtarë marrin shërbimet e nevojshme në këto qendra.

Mbështetja për Shoqatën Handikos

Banka Ekonomike ka vazhduar me ofrimin e mbështetjes për kategoritë shoqërore të cilat kanë nevojë për kujdes të veçantë, duke synuar përmbushjen e misionit për përgjegjësinë shoqërore. Gjatë vitit 2020, Banka jonë ka dhuruar një donacion edhe për Shoqatën Handikos.

Përmes këtij donacioni do të krijohen mundësi më të mira për personat me aftësi të kufizuara të cilëve nga Handikos, fal angazhimit të stafit profesional do të iu mundësohet të marrin shërbimet esenciale, veçanërisht në përshtatjen e karrocave sipas diagnozës së personave.

Mbështetja për sportin

Sporti është burim i rekreacionit, që ofron argëtim, aktivitet fizik dhe inkurajon forcimin e shpirtit ekipor. Gjithashtu, mund të krijojë një ndjenjë të unitetit dhe pjesë të të qenit diçka më shumë se vetja. Andaj, duke i pasur këto parasys, Banka jonë vazhdimisht është vënë në përkrahje të sportit vendor.

Edhe gjatë vitit 2020 kemi vazhduar mbështetjen tonë në drejtim të zhvillimit të mëtejshëm të sportit. Sporti femëror pa dyshim se ka nevojë për mbështetjen dhe promovimin institucional, andaj në drejtim të kësaj, me qëllim të përmirësimit të kushteve për zhvillimin e aktivitetit dhe masivizim të sportit femëror, Banka Ekonomike ka vendosur të mbështes Klubin e Volejbollit “M-Technologie” përmes sponsorizimit.

Ndërsa, futboli si sporti më i popullarizuar, për zhvillim të mëtejshëm, rritje të cilësisë dhe masivizim, pa dyshim se ka nevojë për mbështetje institucionale, e në këtë drejtim, Banka jonë ka vendosur të mbështes projektin e Klubit të futbollit “Shkëndija”.

Një tjetër sport të cilit i kemi kushtuar rëndësi është edhe futsalli, ku kemi mbështetur FC Prishtina Futsall të cilët gjatë vitit 2020 ishin kampion të Kosovës.



Mbështetja për kulturë

Fusha e kulturës është një tjetër segment të cilit Banka jonë i kushton rëndësi të veçantë. Në këtë drejtim, gjatë vitit 2020 kemi mbështetur projektin më të ri i cili është në zhvillim e sipër, serialin “Kosovarët”.

Përmes këtij projekti filmik, i cili do të jetë prodhim vendor, i hartuar nga skenaristi dhe regjisori Amerikan Darren Denison, do të pasqyrohet rrugëtimi i vështirë i popullit shqiptar dhe lufta e Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës drejt lirisë dhe pavarësisht të vendit tonë.

Ky projekt synon të transmetohet në audiencën vendore dhe ndërkombëtare, me qëllim që të pasqyrohet lufta e drejtë e Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës.

KANALET E DISTRIBUIMIT

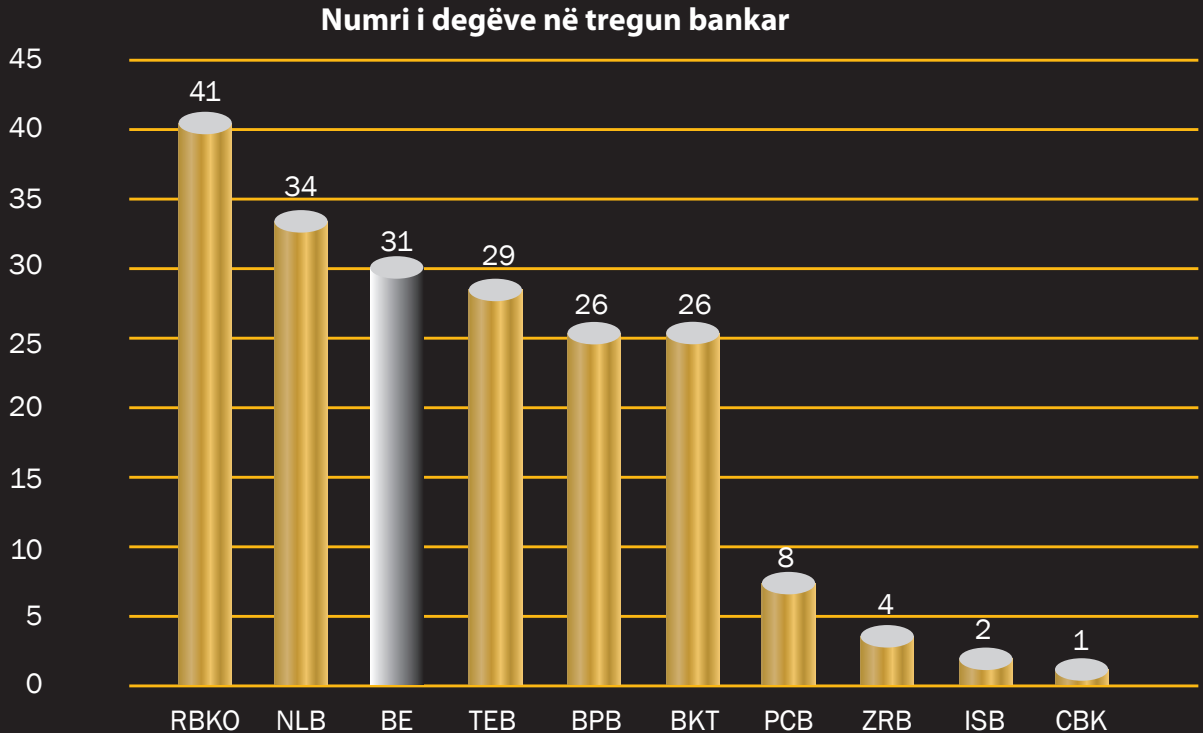
Rrjeti i degëve

Teknologjia dhe digjitalizimi i operacioneve biznesore janë kërkesë e kohës, të cilën të gjithë po mundohen ta zbatojnë, mirëpo as afërsia me klientin nuk duhet lënë anash, sepse teknologjia asnjëherë nuk do të mund të zëvendësojë kontaktin human.

Andaj, bazuar në strategjinë tonë për të ofruar një infrastrukturë sa më moderne e cila përmbush nevojat dhe kërkesat e klientëve tanë, Banka jonë ka gjithsej 30 degë, të cilat janë të ndara në 7 degë kryesore dhe në 23 nëndegë. Sipas statistikave nga raporti i përgjithshëm i bankave, Banka Ekonomike renditet e 3-ta sipas prezencës në tregun bankar të Kosovës. Kjo dëshmon edhe një herë qëllimin e Bankës Ekonomike për të shërbyer çdo klientë të bankës, në çdo pjesë të vendit!



Për të qenë në hap me zhvillimet e fundit në ofrimin e shërbimeve më cilësore në tregun bankar në vend, Banka jonë i ka kushtuar rëndësi të veçantë rrjetit të degëve të bankës. Viti 2020 ishte një vit i vështirësive dhe i sfidave për të gjithë si pasojë e pandemisë, por pavarësisht rrethanave, mund të themi se Banka ka arritur objektivat e përafërta për vitin 2020 dhe ka vazhduar me trendin për rialokimin e degëve në pajtueshmëri me standardin e ri me qëllim të ofrimit të shërbimeve sa më të shpejta dhe të lehta për klientët. Në aspektin e përmirësimit të infrastrukturës së rrjetit të degëve dhe hapësirave vetëshërbyese, kemi rialokuar nëndegën tek Menza në lokacionin e ri Mati 1 dhe nëndegën në Podujevë, nëndegën në Vushtrri të cilat tashmë ofrojnë një ambient të ngrohtë dhe modern për klientë.

Figura 12. Pjesëmarrja e Bankës Ekonomike në numrin e degëve në tregun bankar.

Kanalet alternative të distribuimit

Qendra e Thirrjeve, si kanal alternativ dhe i rëndësishëm i shërbimit të klientëve, edhe gjatë vitit të kaluar ka luajtur rol të rëndësishëm në rritjen e ofrimit të shërbimeve dhe plotësimin e kërkesave të klientëve 24 orë për 7 ditë të javës. Viti 2020 ishte sfidë për të gjithë si rrjedhojë e pandemisë Covid-19, duke pas parasysh kufizimin e lëvizjes dhe mbylljen e institucioneve, përkundër kësaj Qendra e Thirrjeve nuk ka pushuar së funksionuari në ofrimin e shërbimeve dhe informacioneve të ndryshme për klientët e Bankës dhe atyre potencial në të ardhmen.

Përmes Qendrës së Thirrjeve, Banka jonë ka pranuar 11,483 kërkesa nga klientët si dhe ka ofruar sqarime dhe udhëzime këshilluese rreth produkteve dhe ofertave të bankës.

Në vazhden e fuqizimit të bankimit direkt, Banka jonë edhe në të ardhmen do të vazhdoj me fuqizimin dhe ngritjen cilësore të këtij shërbimi.

Në fokus gjatë vitit 2020 ishin sigurimi i shërbimeve profesionale, përkrahja e veprimtarisë afariste dhe rritja e besueshmërisë së klientëve, duke zhvilluar marrëdhënie afatgjata me klientët. Krahas qendrës së thirrjeve, Banka Ekonomike u ka ofruar klientëve përkrahje dhe përkujdes edhe përmes rrjeteve sociale, që tashmë është një kanal shumë i rëndësishëm dhe praktik.

Në kuadër të përmirësimit të shërbimit për klientët tanë dhe mbulimit sa më të mirë të gjithë territorit të vendit tonë, për të qenë sa më afër klientëve tanë, kemi investuar në rrjetin e ATM-ve, ku përmes 51 ATM-ve në gjithë vendin ofrojmë një infrastrukturë të kënaqshme të shërbimit, në çdo kohë.

Sa i përket pjesëmarrjes në tregun bankar, për nga numri i ATM-ve, marrim pjesë me 11 përqind të tregut. Duke qenë në trend me avancimet teknologjike si dhe dinamikës jetësore, një ndër prioritetet kryesore për Bankën Ekonomike ka qenë fokusimi në ofrimin e shërbimeve në çdo kohë 24/7 përmes bankomatëve.



Monedhë epirote të kohës së mbretit Pirro

Në vitin 2020, deponimi i mjeteve në bankomate është më i lartë në krahasim me vitin paraprak. Viti 2020 ka rritje për 64.41 përqind në numër të deponimeve në krahasim me vitin paraprak.

Gjatë vitit 2020, në përgjithësi të gjitha llojet e transaksioneve me kartela (deponim, tërheqje dhe blerje) në bankomate kanë pasur rritje si në numër ashtu edhe në vlerë. Në vitin 2020, numri i tërheqjeve është rritur për 6.22 përqind në krahasim me vitin paraprak.

Në hap me zhvillimin e tregut bankar drejt digjitalizimit të ofrimit të shërbimeve, Banka jonë gjatë vitit 2020 ka vazhduar me zgjerimin e rrjetit të hapësirave vetëshërbyese, me qëllim të qasjes sa më të lehtë në kryerjen e shërbimeve për klientët, në çdo kohë përgjatë 24 orëve. Banka jonë ka 10 hapësira vetëshërbyese për klientët tanë.

Për të kompletuar ofrimin e shërbimeve cilësore për klientët, Banka jonë ka një ekip të përkushtuar në çdo degë që siguron që çdo shërbim ofrohet në mënyrë të duhur dhe çdo kërkesë e klientëve adresohet me kujdes.

MENAXHIMI I RREZIKUT

Viti 2020 është theksuar si një vit me sfida të reja të shkaktuara si pasojë e Covid-19 me ndikim në operacionet e Bankës dhe performancën kreditore të Bankës dhe sektorit financiar në përgjithësi. Si rezultat i pandemisë, ekonomia kosovare, por edhe ajo globale, ka qenë e ndikuar negativisht duke krijuar ulje të kërkesës agregate të konsumit, që si rezultat ka ndikuar negativisht edhe në nivelin e investimeve në nivel vendi. Po ashtu, pandemia ka ekspozuar disa sektorë më të ndjeshëm që janë prekur më shumë si rezultat i masave të vendosura për parandalimin e pandemisë, ndërsa gjatë kësaj kohe Banka ka pasur kujdes të shtuar në kreditimin e sektorëve të caktuar.

Ne anën tjetër, masat e ndërmarra nga Banka si rezultat i vendimeve të Bankës Qendrore të Kosovës dhe mundësisë së aplikimit për shtyrje të pagesave dhe ofrimi i riprogramimit të kredive për sektorë/individë të prekur nga pandemia, kanë pasur efekt pozitiv në parandalimin e përkeqësimit të treguesve kreditor në nivel të Bankës dhe në nivel të sistemit financiar në përgjithësi.

Procesi i menaxhimit të rrezikut përfshin menaxhimin e rrezikut kreditor, operacional, të tregut, likuiditetit, investimeve apo rreziqeve të tjera ndaj të cilave banka mund të ekspozohet në çdo kohë. Më qëllim të

arritjes së synimeve strategjike, dokumentet vjetore përfshirë strategjinë dhe politikat, janë hartuar dhe i janë përshtatur situatës me Covid-19 për çdo rrezik specifik në mënyrë që të mirëmbahen treguesit kyç të rrezikut, të kontrollohen dhe monitorohen në baza të rregullta, gjithnjë duke pas për bazë kapitalin e disponueshëm të bankës. Performanca dhe stabiliteti financiar i bankës është e qëndrueshme, bazuar në treguesit kryesor të rreziqeve:

Gjithsej kapitali në raport me mjetet e rrezikuara	13.03%
Niveli i kredive joperformuese	2.46%
Raporti kredi me depozita	77.37%
Rezervat në raport me kreditë joperformuese	158%

Po ashtu, gjatë këtij viti është zbatuar përputhshmëria me infrastrukturën rregullative dhe ligjore, duke përshtatur të gjitha kërkesat që rrjedhin nga kërkesat e rregullatorit apo standardet ndërkombëtare. Kalkulimi i humbjeve (provizioneve) është avancuar në përputhje me standardet e reja ndërkombëtare të raportimit financiar (SNRF) i cili përfshin sistemin e tërësishëm për matje, klasifikim apo njohje të humbjeve të pritura.

Menaxhimi i Rrezikut Kreditor

Banka Ekonomike është e ekspozuar ndaj rrezikut kreditor, që është ndër rreziqet me materiale dhe më me ndikim në performancën e përgjithshme të Bankës. Në anën tjetër, Banka është e ekspozuar ndaj tregjeve financiare përmes aktiviteteve të thesarit dhe kryesisht investimeve në letrat me vlerë të Republikës së Kosovës. Banka si proces të rregullt e bënë identifikimin dhe vlerësimin e rrezikut kreditor dhe ka krijuar mekanizma për menaxhimin dhe monitorimin e riskut kreditor. Banka po ashtu ka parasysh koncentrimin e rrezikut kreditor, duke marrë për bazë diversifikimin e portofolios kreditorë nëpër industri dhe profile të ndryshme, që mund të vi si pasojë e ndryshimeve makro-ekonomike apo faktorëve të jashtëm. Si rezultat i politikave kreditorë të aprovuara nga Banka, limiti maksimal i kredisë për një klient apo grup të ndërlidhur të klientëve gjithnjë mbahet nën limitet e rregullatorit, duke zvogëluar kështu rrezikun e koncentrimin të kredisë. Limitet e tilla janë të aprovuara paraprakisht nga Bordi i Drejtorëve dhe monitorohen dhe raportohen rregullisht në Komitetin për Menaxhimin e Rrezikut.

Për këtë qëllim, Banka ka bërë diversifikimin e portfolios kreditorë të ndërmarrjeve dhe ka alokuar një pjesë të portfolios kreditorë në ekonomitë familjare dhe ka përkrahur rritjen e segmentit të lizingut financiar. Po ashtu, Banka ka shfrytëzuar mundësinë e transferimit të rrezikut kreditor tek palët e treta duke shfrytëzuar mundësinë e financimit nëpërmjet Fondit Kosovar për Garanci Kreditorë, që paraqet një mjet shumë efikas për zbutjen e rrezikut kreditor, veçanërisht gjatë periudhës së pandemisë.

Menaxhimi i kredive jo-performuese në fundvit pësoi një rritje të vogël nga 2.41 përqind (dhjetor 2019) në 2.46 përqind (dhjetor 2020). Ky trend ishte i qëndrueshëm, kur merren parasysh efektet e shkaktuara nga pandemia dhe masat e përkohshme të mbylljes së ekonomisë gjatë tremujorit të dytë të vitit.

Menaxhimi i rrezikut kreditor bëhet përmes vlerësimit të vazhdueshëm të aftësisë kreditorë të huamarrësve ndërsa ekspozimet kreditorë >50,000 euro monitorohen së paku në baza vjetore. Departamenti për Riskun Kreditor ka për qëllim të menaxhojë cilësinë e portfolios kreditorë në përputhje me rregulloret e BQK-së, si dhe politikat dhe procedurat e aprovuara nga Banka. Procesi i aprovimit dhe monitorimit të kredive është i decentralizuar në degë sipas limiteve të përcaktuar nga menaxhmenti i bankës, ndërsa ekspozimet kreditorë >10,000 euro vlerësohen nga Departamenti për Riskun Kreditor në bashkëpunim të ngushtë me linjat e biznesit dhe menaxhmentin e Bankës. Në delegimin e autoriteteve të kredisë, zbatohet parimi i “katër syve”, ndërsa në komitetet e kredive vendimet duhet të merren në mënyrë unanime. Një nga komponentët e rëndësishme të qeverisjes për korporata është parimi i kontrolleve në nivel dege dhe proceset që kanë të bëjnë me kreditim, të cilat kryhen me kujdesin e duhur profesional.

Për më shumë, është funksionalizuar njësia e kolateralit e cila merret me trajtimin e pronave të luajtshme dhe të paluajtshme, procesit të vlerësimit dhe rivlerësimit, si dhe monitorimit të tyre në baza të rregullta.



RREZIKU OPERACIONAL

Rreziku operacional përkufizohet ndryshe edhe si rreziku i humbjeve të shkaktuara nga proceset e brendshme jo adekuate apo të dështuara të njerëzve, sistemeve dhe ngjarjeve të jashtme. Banka ka një sistem të zhvilluar të rrezikut operacional që i përshtatet natyrës të Bankës sa i përket identifikimit të treguesve kyç të rrezikut dhe kontrollit të vazhdueshëm të incidenteve të rrezikut operacional, me të vetmin qëllim që të zvogëlojë ndikimin financiar dhe shpeshtësinë e incidenteve.

Banka vazhdon të mbetet e ekspozuar ndaj rreziqeve të ndryshme operationale, si pasojë e avancimeve teknologjike në fushën e shërbimeve financiare, ndër të tjera, që e kanë bërë këtë rrezik më të ndjeshëm ndaj proceseve të brendshme jo adekuate apo të dështuara të njerëzve, sistemeve dhe ngjarjeve të jashtme.

Për të vendosur kontroll më efektiv mbi rrezikun operacional nevojitet aftësia për të vlerësuar profilin ekzistues të rrezikut të bankës nëpërmjet kategorizimit të këtyre incidenteve në bazën e të dhënave, përfshirë këtu edhe ngjarjet që çojnë drejt rrezikut potencial operacional. Për më tepër, Banka ka instaluar standarde të larta të monitorimit të rrezikut operacional kundrejt raportimeve dhe ofron trajnime të vazhdueshme mbi rrezikun operacional për gjithë punonjësit, e veçanërisht për ata që janë përgjegjës për raportimin e incidenteve të rrezikut operacional dhe punëtorët e rinj. Përmes qasjeve të standardizuara në menaxhim të rrezikut operacional kemi arritur përmirësim të dukshëm në cilësinë e të dhënave si pikë kyçe në vendimmarrje në raport me incidentet e paraqitura në komitetet e rrezikut operacional.

Andaj, me gjithë rritjen e vazhdueshme të ekspozimit ndaj rrezikut operacional, menaxhimi i këtij rreziku ishte adekuat, duke izoluar pasojat e tij si rezultat i aktiviteteve të ndara sipas standardit të Bazelit. Banka ka arritur të ndërmarrë hapa kundrejt një kontrolli sa më efektiv mbi menaxhimin e rrezikut operacional, duke zbatuar plotësisht vetë vlerësimin e profilit ekzistues të rrezikut të bankës.

RREZIKU I LIKUDITETIT DHE TREGUT

Rreziku i likuiditetit shfaqet kur nuk ka mjete të mjaftueshme për të përmbushur kërkesat e financimit në kohën e duhur. Po ashtu mund të ndodhë edhe kur pozicionet e hapura nuk mund të mbyllen në kohë me çmime të përshtatshme. Në anën tjetër, si pjesë e rrezikut të tregut shfaqet kur një pasuri e Bankës mund të humbas në vlerë për shkak të ndryshimit të normës së interesit.

Burimi kryesor i financimit të aktivitetit kreditor vazhdon të përfaqësohet nga depozitat afatshkurtra të cilat shënuan rritje, kryesisht nga ekonomitë familjare në raport me depozitat e personave juridik duke krijuar një likuiditet të qëndrueshëm për bankën. Afatet e maturimit të depozitave dhe kredive theksojnë mospërputhjet strukturore ndërmjet tyre, të cilat janë më të shprehura tek afatet "mbi 1 vit". Depozitat me afat maturimit "deri në 1 vit", dominuan strukturën e depozitave të afatizuara. Për të njëjtin qëllim është ndërtuar modeli i klasifikimit (shtresimit) të depozitave për qëndrueshmëri afatgjate në bankë. Raportet në mes depozitave dhe ekspozimeve kreditore vazhdojnë të kenë shpërputhje dhe rritje të rrezikut sidomos tek pjesa e interesit për ekspozime kreditore afatgjate, prandaj është zbatuar produkti i normës variabile të interesit me qëllim të menaxhimit të hendekut dhe konkurrencës sa u përket lëvizjeve të normave të interesit.

Investimet kryesore gjatë kësaj periudhe karakterizuan investimet në letra me vlerë dhe bonot e thesarit të Republikës së Kosovës. Tabela më poshtë paraqet ekspozimin ndaj letrave me vlerë të Republikës së Kosovës.

000 euro	2019	2020
T-Bonds të Republikës së Kosovës	25,005	25,285
T-Bills të Republikës së Kosovës	5,201	-

Rezervat e likuiditetit vazhdojnë të jenë në nivele të larta, duke tejkaluar rezervën e obliguar të mbajtur në BQK për 35.7 përqind, në raport me kërkesën ligjore prej 25 përqind. Banka është e likuide sepse ka aftësinë që me kohë të përmbush detyrimet aktuale dhe të ardhshme. Gjatë gjithë periudhës janë mirëmbajtur limitet e përcaktuara nga rregullatori, si dhe në baza të rregullta janë monitoruar indikatorët kyç të likuiditetit të cilat japin sinjale pozitive për stabilitet në bankë. Në anën tjetër, si pjesë e Bazeli III, Banka kalkulon në baza të rregullta raportin e mbulueshmërisë së likuiditetit duke siguruar që Banka është duke e mbajtur raportin e LCR >100 përqind.

Procesi i vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit

Banka ka hartuar dokumentin i cili si koncept ka për qëllim të identifikojë, vlerësojë dhe menaxhojë të gjitha rreziqet sipas shtyllës së dytë të standardeve të Bazelit për mjaftueshmërinë e kapitalit. Ky proces i standardizuar i vlerësimit të brendshëm është i rëndësishëm për planifikimin e kërkesave minimale për kapital ndaj të cilave Banka është e ekspozuar apo mund të ekspozohet në mënyrë që të vazhdojë me operacione të rregullta të biznesit. Rreziqet individuale që rrjedhin prej modelit apo strategjisë gjatë kohëzgjatjes së planit të biznesit, koncentrimi i portfolios kreditore, kolaterali, risku operacional, likuiditeti, norma e interesit, përcakton nevojën e planifikimit të kapitalit për këto rreziqe.

Komiteti për Menaxhim të Rrezikut (KMR)

Në baza të rregullta të gjitha aktivitetet e ndërmarra për menaxhim të rrezikut diskutohen dhe raportohen në KMR në nivel të Bordit të Drejtorëve. KMR është organ më i lartë sa i përket mbikëqyrjes së Bankës për aktivitetet e rrezikut. Të gjitha politikat për menaxhim të çdo rreziku specifik, limitet, treguesit e rrezikut analizohen, vlerësohen dhe paraprakisht validohen nga KMR dhe në fund rekomandohen për aprovim tek Bordi i Drejtorëve të Bankës.

OPERACIONET DHE PAGESAT

Edhe pse viti 2020 ka qenë vit i pandemisë dhe vit i sfidave që ka sjell pandemia Covid-19, Banka Ekonomike ka vazhduar përqendrimin në shërbimin e klientëve dhe stabilitetin e funksioneve operacionale duke zhvilluar dhe zbatuar një numër të projekteve zhvillimore që kanë të bëjnë me përmirësimin e proceseve të bankës dhe plotësimin e kërkesave ligjore vendore dhe atyre ndërkombëtare.

Me këtë Banka Ekonomike vazhdon të jetë konkurrenente në treg, duke qenë e orientuar drejt përmirësimit të mëtejshëm të infrastrukturës së shërbimeve ndaj klientëve të vet.

Kemi zbatuar platformën e “webservice” të kompanisë rajonale të ujësjellësit të Prishtinës (KRU), përmes të cilit mundësohet realizimi i pagesave online për pagesën e faturave të ujit.

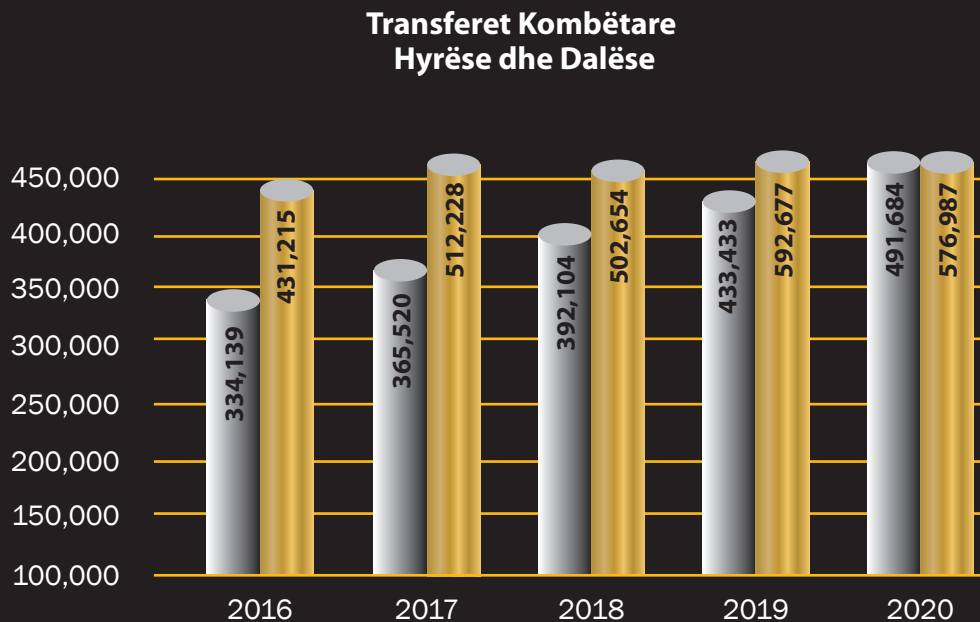
SWIFT GPI - një standard të ri i zbatuar për transferet ndërkombëtare përmes SWIFT-it, meqë rast Bankës Ekonomike i mundësohet menaxhimi i plotë dhe i shpejtë i transfereve hyrëse dhe dalëse të klientëve të saj që nga inicimi deri tek pranimi i pagesës.

Po ashtu, Banka Ekonomike gjatë vitit 2020 ka vazhduar me procesin e personalizimit të kartelave të klientëve brenda Kosovës për kategorinë e pensionistëve. Gjithashtu, kemi investuar në rritjen e efijencës së prodhimit të kartelës nga aplikimi deri tek dorëzimi i kartelës tek klienti.

TRANSFERET KOMBËTARE

Vlera e përgjithshme e transfereve hyrëse dhe dalëse nga 1.02 miliardë sa ishte në vitin 2019 është rritur në 1.07 miliardë në vitin 2020, që përbënë një rritje prej rreth 4 përqind, e paraqitur edhe në tabelën më poshtë. Transferet hyrëse kanë pasur rritje prej 13 përqind, përderisa si rrjedhojë e ngadalësimit të aktivitetit ekonomik gjatë vitit 2020 transferet dalëse kombëtare të kryera në sportel kanë pësuar një rënie prej 3 përqind krahasuar me vitin paraprak. Në kuadër të strategjisë së Bankës tonë për avancim të mëtejme të automatizimit të proceseve dhe shfrytëzimit të kanaleve alternative, shfrytëzueshmëria e platformës E-Banking është rritur për 13 përqind.

Figura 13. Transfere kombëtare, hyrëse dhe dalëse;



Të gjitha shifrat janë në '000 Euro

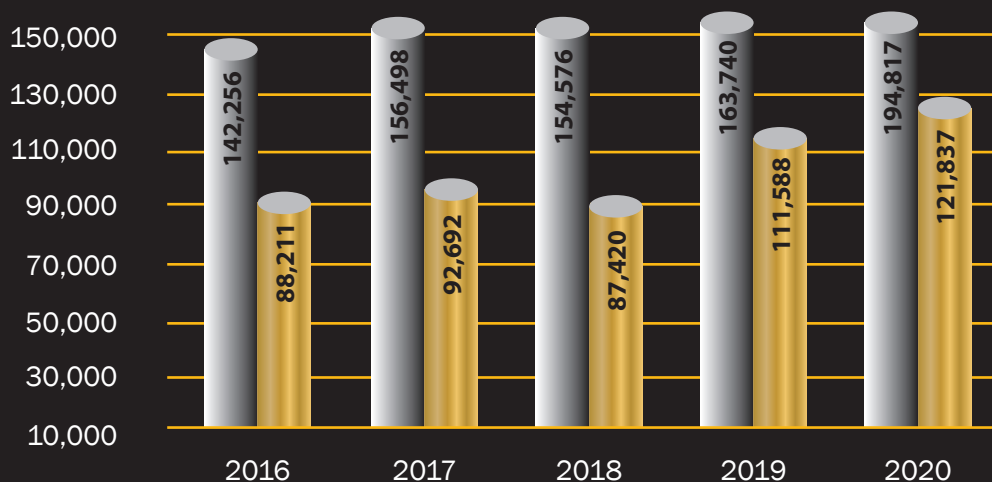
TRANSFERET NDËRKOMBËTARE

Transferet ndërkombëtare në vitin 2020 kanë pasur rritje krahasuar me vitin paraprak. Numri i përgjithshëm i transfereve hyrëse dhe dalëse është rritur rreth 19 përqind, nga 18 mijë sa ishte në vitin 2019 në 22 mijë për vitin 2020.

Ndërsa vlera e përgjithshme e këtyre transaksioneve ka pasur rritje prej 15 përqind në vitin 2020 krahasuar me vitin paraprak, ku në total vlera e transfereve hyrëse dhe dalëse nga 275 milionë në vitin 2019 është rritur në 317 milionë në vitin 2020, siç është prezantuar në tabelën më poshtë.

Figura 14. Transfere ndërkombëtare, hyrëse dhe dalëse;

Transferet Ndërkombëtare Hyrëse dhe Dalese



Të gjitha shifrat janë në '000 Euro

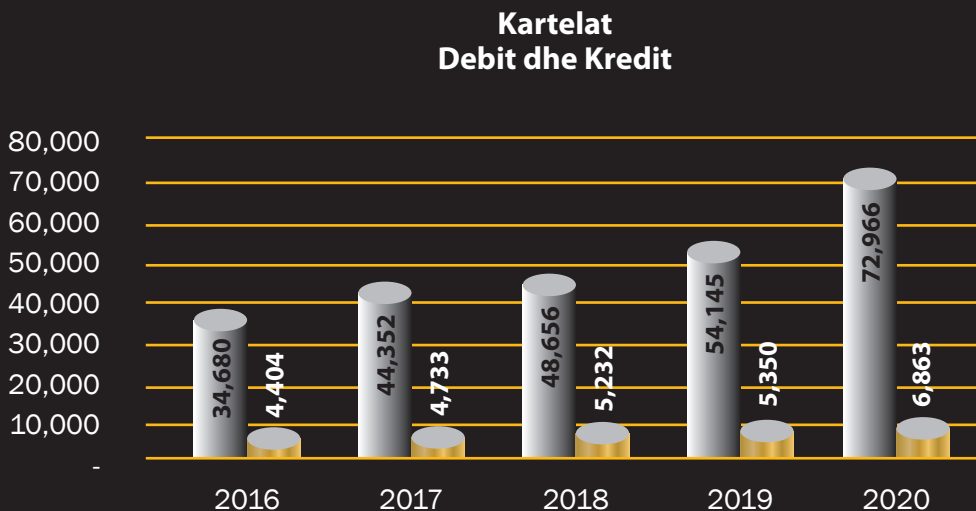
KARTELAT BANKARE

Banka Ekonomike, ju ofron klientëve të vet kartela debit dhe kredit për kryerjen e shërbimeve brenda dhe jashtë vendit në bashkëpunim me partnerët e saj MasterCard dhe Visa si në bankomatë, POS terminale dhe pagesa online. Gjithashtu këtë vit ka lansuar edhe kartelat debitore lokale për kategorinë e pensionistëve të cilëve iu mundësohet procesi i tërheqjeve të mjeteve në bankomatët e Bankës Ekonomike.

Në krahasim me vitin e kaluar, numri i debit kartelave ka arritur në 73 mijë dhe ka shënuar rritje për 35 përqind apo për 18,821 debit kartela më shumë se sa në vitin paraprak, ndërsa numri i kredit kartelave ka arritur në 6,863 mijë apo një rritje për 28 përqind apo për 1,513 kredit kartela më shumë.

Gjatë vitit 2020 është dëshmuar edhe njëherë besimi i klientëve ndaj Bankës tonë ku kemi mbi 11000 klientë të rinjë të cilët kanë hapur llogari në Bankën tonë.

Figura 15. Numri i debit dhe kredit kartelave ndër vite.



Të gjitha shifrat janë në '000 Euro

SIGURIA E INFORMACIONIT DHE TEKNOLOGJIA INFORMATIVE

Viti 2020 ishte ndër vitet më sfidauese për të gjithë pasi që pandemia Covid-19 pati shtrirje globale dhe preki në masë të madhe edhe vendin tonë. Në mënyrë që Banka të vazhdoj operacionet ditore dhe të jetë e qasshme për klientët edhe në rrethana jo të zakonshme, organizimi i vazhdimësisë së biznesit ishte shumë i rëndësishëm, duke punuar me punonjës të reduktuar dhe me masa shtesë për sigurinë e klientëve dhe punonjësve tanë. Gjithashtu, në funksion të ruajtjes së shëndetit, Banka jonë është fokusuar edhe në operimin 24/7 duke aplikuar strategji të punës nga distanca, përfshirë takime pune online në të gjitha nivelet e Bankës. Në vitin 2020, krahas pandemisë edhe aktivitetet kriminale kibernetike kanë qenë në rritje globale, meqë rast edhe ne si Bankë kemi bërë investime të mëdha në fushën kibernetike dhe modernizimin e infrastrukturës së teknologjisë së informacionit për të qenë në hap me kohën si në mbrojtjet kibernetike ashtu edhe në ofrimin e shërbimeve teknologjike ndaj punëtorëve të bankës por edhe klientëve të saj.

Po ashtu, Departamenti i Teknologjisë së Informacionit, përkundër të gjitha sfidave me të cilat është përballur ka zbatuar një sërë projektesh, duke filluar nga kërkesat ligjore deri tek përmirësimet e infrastrukturës teknologjike për ofrim më të mirë dhe saktë të shërbimeve.

Gjithashtu, ekipi punues për zbatimin e sistemit të ri bankar ka vazhduar punën intensive me qëllim të arritjes së zbatimit të sistemit sipas strategjisë dhe afateve kohore të përcaktuara.

MENAXHIMI DHE TRAJNIMI I PERSONELIT

Viti 2020 ishte një vit sfidues jo vetëm për klientët tanë në kuptim të vazhdimësisë së bizneseve të tyre, por edhe për institucionin, punonjësit tanë dhe për vazhdimin e strategjisë dhe praktikave aktuale të Departamentit të Burimeve Njerëzore. Sfidat ishin edhe më të mëdha në pjesën e sektorit të shërbimeve financiare, për shkak të natyrës kritike të punës, që kërkon përfshirje të drejtpërdrejt në marrëdhëniet me klientë.

Ne arritëm të transferonim një pjesë të madhe të operacioneve kritike të kryera në Zyrën Qendrore në formën e punës nga shtëpia. Për një pjesë të madhe të punëtorëve, puna në distancë ishte një përvojë që po ndodhte për herë të parë.

Roli i Burimeve Njerëzore u desh të përkthehej në strategji të reja për t'u përshtatur me situatat e përditshme. Një prej elementeve kryesore që e përcolli këtë strategji ishte komunikimi i pandalshëm dhe i vazhdueshëm nga Departamenti i Burimeve Njerëzore me secilin punonjës për të kuptuar sfidat dhe për të ndihmuar e mbështetur këtë komunikim mes të Departamenteve/Degëve përkatëse.

Departamenti i Burimeve Njerëzore u përball me sfida të ndryshme që nga dita e parë, sfida të cilat kërkuan angazhim të të gjitha palëve, koordinimin e vazhdueshëm për të mbështetur me rritje të kapaciteteve secilën prej hallkave të funksioneve, proceseve, degëve etj, qoftë nëpërmjet komunikimeve, ofrimit të zgjidhjeve problemeve dhe trajnimeve të ndryshme virtuale.

Të mësuarit me sfidat e punës nga shtëpia dhe të sfiduarit me kurajo të situatave të panjohura që i solli viti 2020 i konfirmuan vlerat e ekipit tonë dhe shtyllat kryesore mbi të cilat ngritët cilësia e shërbimit dhe marrëdhënia profesionale dhe e përgjegjshme me klientët që e kanë përzgjedhur stafin tonë si këshillues financiar për biznesin e tyre.

Disa prej faktorëve kyç që mbështetën kalimin me sukses të sfidave të lartpërmendura janë:



Besimi te punonjësit

Një nga sfidat më të mëdha dhe elementi thelbësor ishte gatishmëria e Bankës e për të besuar se punonjësit tanë do të jepnin rezultate edhe në kushtet e reja të veprimtarisë. Koncepti i punës në distancë u zhvillua menjëherë duke u mbështetur në besimin e punonjësve dhe Menaxhmentit.

Përballja me të panjohurën ofron disa mundësi zgjidhjesh të disponueshme, por zgjedhja e zgjidhjeve të duhura u konfirmua nga aftësia jonë për t'ju përshtatur ndryshimeve nëpërmjet hapave të qëndrueshëm drejt arritjes së qëllimeve.

Përgjatë vitit 2020, Departamenti i Burimeve Njerëzore u angazhua në rolin e këshilluesit të ri-organizimit të lidhshëm sipas nevojës si dhe proceseve të rekrutimit të stafit të ri, i cili nuk u ndërpre pavarësisht kushteve të diktuar.

Departamenti i Burimeve Njerëzore zhvilloi me sukses Trajnimet Hyrëse për Punëtorët e rinj.

Viti 2020 shënon shtimin e një elementi të ri, përkatësisht atë të kulturës të punës nga shtëpia, e cila u adaptua dhe u arrit të bëhej realitet me sukses vetëm nëpërmjet strukturave të qëndrueshme të bankës nën drejtimin e Menaxhmentit dhe Departamentit të Burimeve Njerëzore. Kjo kulturë u arrit nëpërmjet komunikimeve virtuale të Departamentit të Burimeve Njerëzore dhe jo vetëm, si dhe përmes organizimit të takimeve në platforma të ndryshme me qëllimin kryesor të mbajtjes së kontaktit të afërt me të gjithë punonjësit.

Materialet e trajnimeve kishin elemente të shtuar të trajtimit të shembujve me situatat e reja. Departamenti i Burimeve Njerëzore organizoi këto trajnime:

Biznesi

- Mirësjellja në biznes
- Trajtimi i ankesave të klientëve

Operacione

- Trajnim për pjesën teknike në sistem
- Trajnim në programin CIF

Vetëm me këtë qasje, kemi mundësuar që klientët dhe punonjësit tanë të jenë të arritshëm për të gjithë bashkëpunëtorët dhe anasjelltas, si dhe të ruhen nivelet e larta të sigurisë së institucionit dhe të informacionit.

Departamenti i Burimeve Njerëzore vijoi me planin vjetor të trajnimeve me pjesëmarrje fizike dhe virtuale. Operacionet ishin shumë të rëndësishme dhe për këtë arsye Departamenti i Burimeve Njerëzore vuri në fokus organizmin e trajnimeve me këtë tematikë, duke veçuar elementet e reja në përputhje me situatën e krijuar.

Lufta kundër pastrimit të parave, Siguria e Informacionit dhe Menaxhimi i rrezikut operacional nuk u la jashtë vëmendjes së Departamentit. Këto trajnime jo vetëm që u realizuan sipas kulturës së punës në distancë, por tepër e rëndësishme është edhe ndërgjegjësimi i secilit punonjës për këtë çështje, sidomos në kohën e pandemisë.

Pavarësisht pengesave, dinamikës së shtuar dhe qasjeve të zgjeruara në platformën virtuale, stafi i Bankës së bashku me Departamentin e Burimeve Njerëzore përmbyllen me sukses një sërë trajnimesh dhe programesh teknike të ofruara nga kolegët tanë si dhe nga palë të jashtme profesionale.



PAJTUESHMËRIA E PËRGJITHSHME

Viti 2020 ka qenë vit me plot sfida dhe të reja për gjithë sektorin duke e marrë parasysh pandeminë Covid-19, e këto sfida sigurisht e kanë prekur edhe funksionin e pajtueshmërisë brenda Bankës.

Banka jonë edhe gjatë këtij viti si dhe periudhës së pandemisë ka qenë e përkushtuar në respektimin e rregullatorëve dhe ligjeve në fuqi si dhe udhëzimeve të reja që BQK ka nxjerrë si pasojë e Covid-19.

Nga fillimi i pandemisë, Banka jonë ka aktivizuar ekipin e menaxhimit të pandemisë brenda bankës, ku pjesëmarrës ka qenë edhe departamenti i pajtueshmërisë së përgjithshme, si dhe ka ndjekur dhe ka zbatuar rekomandimet. Kjo me qëllim të ballafaqimit sa më efektiv me situatën e krijuar, ku janë koordinuar veprimet me të gjitha departamentet dhe funksionet brenda bankës, BQK-në dhe Shoqatën e Bankave si sektor bankar.

Departamenti i Pajtueshmërisë së Përgjithshme ka ndjekur të gjitha ndryshimet rregullative dhe udhëzimet e lëshuara gjatë vitit 2020 si dhe është analizuar ndikimi i tyre në Bankë. Palët relevante brenda Bankës janë informuar për këto ndryshime si dhe janë përfshirë në zbatimin e tyre.

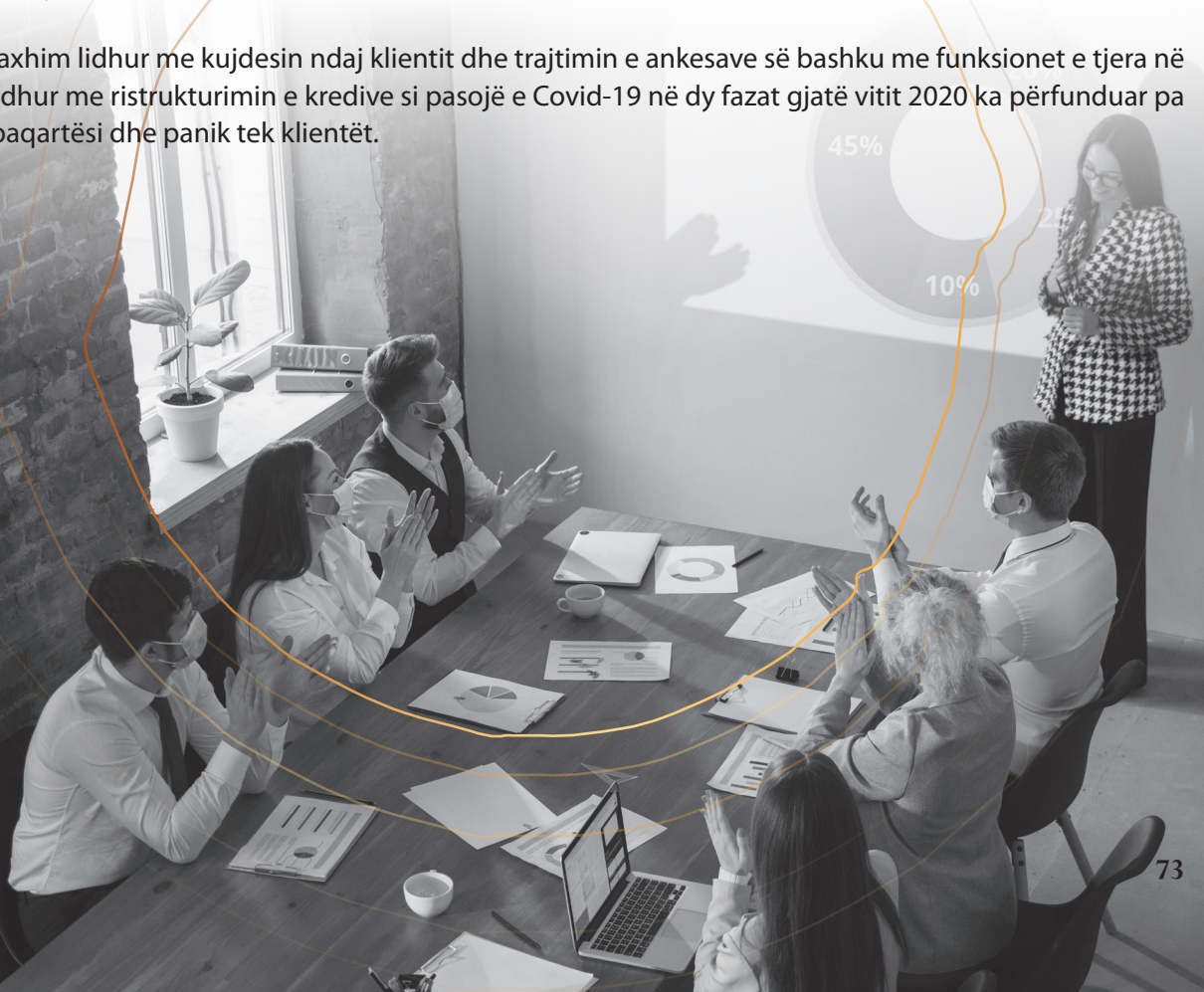
Gjithashtu, departamenti i pajtueshmërisë së përgjithshme ka qenë pjesëmarrës në grupin për menaxhim të krizave të krijuar nga BQK lidhur me pandeminë, ku janë diskutuar efektet e udhëzimeve të Qeverisë së Republikës së Kosovës si dhe mënyrat për zbatimin e tyre.

Edhe pse shumicën e kohës që nga fillimi i pandemisë është punuar me staf të reduktuar, Banka ka zbatuar në mënyrë të plotë edhe sistemin e kontroleve të brendshme dhe ka pas në funksion mundësinë e raportimit të ndonjë shkelje eventuale që do të mund të ndodhte sidomos gjatë kësaj periudhe të ndjeshme të pandemisë.

Jemi kujdesur që gjatë gjithë kohës të rikujtojmë obligimet e dala nga Kodi i Mirësjelljes së Bankës secilit prej punonjësve të Bankës pa dallim pozite. Kjo ka qenë shumë e rëndësishme duke e ditur se pa marrë parasysh situatën pandemike ne si bankë kemi për obligim respektimin e rregullave dhe ligjeve dhe nuk duhet të lejojmë që kjo situatë të ndikoj në shpërqendrimin e punonjësve.

Banka Ekonomike si çdo herë tjetër edhe në vitin 2020 i ka kushtuar rëndësi të veçantë kujdesit ndaj klientëve dhe trajtimit të ankesave të tyre, e sidomos në këtë periudhë të pandemisë. Sigurisht periudha e moratoriumit të kredive si pasojë e pandemisë sipas udhëzimeve të BQK-së ka ngritur vëmendjen e klientëve që të interesohen lidhur me këtë proces. Për secilën ankesë dhe kërkesë të klientit, pa marrë parasysh punën me staf të reduktuar, Banka ka arritur që të komunikoj me secilin klientë dhe të trajtoj kërkesat e tyre në kohë.

Ky menaxhim lidhur me kujdesin ndaj klientit dhe trajtimin e ankesave së bashku me funksionet e tjera në Bankë lidhur me ristrukturimin e kredive si pasojë e Covid-19 në dy fazat gjatë vitit 2020 ka përfunduar pa krijuar paqartësi dhe panik tek klientët.



BANKA EKONOMIKE SH.A.

Pasqyrat financiare të përgatitura në përputhje
me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar
për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020
(së bashku me Raportin e Auditorit të Pavarur)

PËRMBAJTJA

Raporti i Auditorit të pavarur	76
Pasqyra e pozicionit financiar	78
Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	79
Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet	80
Pasqyra e rrjedhës së parasë	82
Shënime për pasqyrat financiare.....	84-184

Raporti i Auditorit të Pavarur

Për Aksionarët e

Banka Ekonomike Sh.A.

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Banka Ekonomike Sh.A. ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2020, pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e përfunduar, si dhe shënimet për pasqyrat financiare, duke përfshirë një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2020, si dhe performancën e saj financiare dhe rrjedhën e parasë për vitin e përfunduar, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF-të).

Bazat për Opinion

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona nën këto standarde janë të sqaruara më tutje në seksionin e raportit tonë Përgjegjësitë e Auditorit për auditimin e pasqyrave financiare. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me kërkesat etike të cilat janë relevante për auditimin tonë të pasqyrave financiare në Kosovë dhe ne kemi përmbushur edhe përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe të Kodit të BSNEK-së. Ne besojmë që evidenca e auditimit që ne kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Theksim i çështjes

Siç është shpalosur në Shënimin 17 të pasqyrave financiare shoqëruese, më 31 dhjetor 2020 gjithsej kapitali aksionar i Bankës i regjistruar në Agjencinë për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës është në vlerë prej 24,543,669.93 euro. Kapitali aksionar i Bankës i paraqitur në librat e saj dhe në pasqyrat financiare shoqëruese është në vlerë prej 29,422,189 euro dhe nuk barazohet me kapitalin aksionar të regjistruar në Agjencinë për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës.

Opinionin ynë nuk është modifikuar për sa i përket kësaj çështjeje.

Përgjegjësitë e menaxhmentit dhe të atyre të ngarkuar me qeverisjen për pasqyrat financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezentimin e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme, që konsiderohen të nevojshme nga menaxhmenti për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale të shkaktuara nga mashtrimi apo gabimi.

Gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar se përmbushuri parimin e vijimësisë, duke shpalosur, nëse është e zbatueshme, çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë e biznesit dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë, përveç kur menaxhmenti ka për qëllim të likuideojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nuk ka ndonjë mundësi tjetër përveç se të veprojë në këtë mënyrë.

Personat që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësia e Auditorit për auditimin e pasqyrave financiare

Qëllimet tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin që pasqyrat financiare në terësi nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë si pasojë e mashtrimeve ashtu edhe e gabimeve, dhe lëshimin e një raporti auditimi i cili përmban opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk është garancion i asaj që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të, do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali të mund të lindin si rezultat i mashtrimeve ose gabimeve dhe konsiderohen materiale nëse individualisht, ose të bashkuara, mund të pritet në mënyrë të arsyeshme që të ndikojnë në vendimet ekonomike të shfrytëzuesve të pasqyrave financiare, të marra bazuar në këto pasqyrat financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim profesional dhe ruajmë skepticizëm profesional gjatë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë riskun e anomalive materiale të pasqyrave financiare, si pasojë nga mashtrimet apo edhe si pasojë e gabimeve, dizajnojmë dhe kryejmë procedura të auditimit të cilat i përgjigjen këtyre risqeve dhe marrim evidenca të auditimit të cilat janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Risku i mos-zbulimit të një anomalie materiale e cila rrjedhë nga mashtrimi është më i madh sesa i atij që rrjedhë nga gabimi, pasi që mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime, ose shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që është relevante me auditimin në mënyrë që të dizajnojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme me rrethanat, mirëpo jo me qëllim për dhënien e një opinionin mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e kontabilitetit si dhe shpalosjet e bëra nga menaxhmenti.
- Nxjerrim përfundime në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës së hipotezës së vijimësisë së kontabilitetit, duke u bazuar në evidencat e auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston në lidhje me ngjarjet ose kushtet që mund të shkaktojnë dyshim të lartë që Banka mund të vazhdojë operimin. Nëse ne vijmë në përfundim se një pasiguri materiale ekziston, ne jemi të detyruar të terheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit në shpalosjet e pasqyrave financiare ose nëse shpalosjet e tilla janë jo të përshtatshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencat tona të auditimit të siguruar deri në datën e raportit tonë. Sidoqoftë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të shkaktojnë që Banka të ndërpresë së pëmbushuri parimin e vijimësisë.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare duke përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me ata që janë të ngarkuar me qeverisjen e Banka Ekonomike Sh.A., përpos të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollet e brendshme që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Grant Thornton LLC
Prishtinë,
19 prill 2021


Suzana Stavrik
Auditor ligjor



Pasqyra e pozicionit financiar

(Shumat në mijë euro, përveç nëse shprehet ndryshe)

	Shënimi	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Pasuritë			
Paraja e gatshme dhe në banka	6	24,860	24,309
Balanca me Bankën Qendrore të Kosovës	7	57,530	41,844
Kredi për klientët	8	247,123	208,434
Investime në letra me vlerë	9	25,365	35,101
Prona dhe pajisje dhe pasuritë me të drejtë përdorimi	10	8,768	9,925
Pasuri të paprekshme	11	2,813	565
Pasuri të tjera	12	1,423	2,187
Gjithsej pasuritë		367,882	322,365
Detyrimet			
Detyrime ndaj klientëve	13	330,281	282,683
Detyrime ndaj bankave	14	2,080	2,100
Borxh i varur	15	-	1,050
Detyrimi aktual tatimor		6	151
Detyrime të tjera	16	2,183	3,056
Detyrimi i shtyer tatimor	23	-	435
Gjithsej detyrimet		334,550	289,475
Ekuiteti dhe rezervat			
Kapitali aksionar	17	29,422	27,761
Rezerva e rivlerësimit	17	63	372
Fitime të mbajtura		3,847	4,757
Gjithsej ekuiteti dhe rezervat		33,332	32,890
Gjithsej detyrimet, ekuiteti dhe rezervat		367,882	322,365

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 7 deri në faqen 78, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare janë miratuar nga Bordi Drejtues i Bankës me 17.04.2021, dhe nënshkruar në emër të tyre nga:



Z. Shpend Luzha
Kryeshef Ekzekutiv



Z. Fitim Rexhepaj
Zyrtar Kryesor për Financa

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

(Shumat në mijë euro, përveç nëse shprehet ndryshe)

	Shënimi	Për vitin që përfundon me 31 dhjetor 2020	Për vitin që përfundon me 31 dhjetor 2019
Të ardhurat nga interesi	18	18,130	16,020
Shpenzimet e interesit	18	(2,640)	(2,371)
Të ardhurat neto nga interesi		15,490	13,649
Të ardhurat nga tarifa dhe komisionet	19	2,748	2,928
Shpenzimet nga tarifa dhe komisionet	19	(825)	(905)
Të ardhurat neto nga tarifa dhe komisionet		1,923	2,023
Të ardhurat e tjera operative	20	952	950
Humbja/fitimi neto nga këmbimi valutor		49	44
Të ardhurat		18,414	16,666
Shpenzimet e personelit	21	(3,466)	(3,275)
Zhvlerësimi pasurive, pajisjeve dhe ROU	10	(1,975)	(1,615)
Amortizimi i pasurive të paprekshme	11	(302)	(211)
Shpenzime të tjera	22	(5,059)	(4,300)
Humbjet neto nga zhvlerësimi për kreditë	8	(3,133)	(1,004)
Gjithsej shpenzimet operative		(13,935)	(10,405)
Fitimi para tatimit		4,479	6,261
Tatimi në fitim	23	(470)	(763)
Fitimi neto për vitin		4,009	5,498
Të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse			
Zvogëlimi i provizioneve për HPK për letrat me vlerë të borxhit		-	-
Rivlerësimi i letrave me vlerë (shënimi 17)		(309)	222
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin		3,700	5,720

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 7 deri në faqen 78.

Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet

(Shumat në mijë euro, përveç nëse shprehet ndryshe)

	Kapitali aksionar	Rezerva e rivlerësimit	Provizionet për HPK	Fitimet e mbajtura	Gjithsej kapitali dhe rezervave
Më 1 janar 2019	24,543	102	48	3,977	28,670
Transaksionet me pronarët të regjistruara direkt në ekuitet					
Kontributet nga dhe shpërndarjet tek pronarët	3,218	-	-	(3,218)	-
Dividenta e shpërndarë	-	-	-	(1,500)	(1,500)
Gjithsej transaksionet me pronarët të regjistruara në ekuitet	3,218	-	-	(4,718)	(1,500)
Fitimi për vitin	-	-	-	5,498	5,498
<i>Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse për vitin</i>					
Rivlerësimi i letrave me vlerë	-	222	-	-	222
Gjithsej i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	222	-	5,498	5,720
Më Dhjetor 2019	27,761	324	48	4,757	32,890
Më 1 janar 2020	27,761	324	48	4,757	32,890
Aplikimi fillestar i ndryshimit nga raportimi i BQK-së në SNRF sipas kërkesave të BQK-së (shenimi 17)	-	-	-	442	442
Bilanci më 1 janar 2020 me efektin e kalimit nga raportimi i BQK-së në SNRF (i rishfaqur)	27,761	324	48	5,199	33,332
Transaksionet me pronarët të regjistruara direkt në ekuitet					
Kontributet nga dhe shpërndarjet tek pronarët	3,361	-	-	(3,361)	-
Dividenta e shpërndarë	-	-	-	(2,000)	(2,000)
Tërheqja e kapitalit aksionar	(1,700)	-	-	-	(1,700)

Gjithsej transaksionet me pronarët të regjistruara në ekuitet	1,661	-	-	(5,361)	3,700
Fitimi për vitin	-	-	-	4,009	4,009
<i>Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin</i>					
Rivlerësimi i letrave me vlerë	-	(309)	-	-	(309)
Gjithsej i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin		(309)	-	4,009	3,700
Më Dhjetor 2020	29,422	15	48	3,847	33,332

Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 7 deri në faqen 78, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e rrjedhjes së parasë

(Shumat në mijë euro, përveç nëse shprehet ndryshe)

	Shënimi	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2020	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
Aktivite operative			
Fitimi para tatimit		4,479	6,260
Ndryshime për:			
Amortizimin dhe zhvlerësimin	10,11	2,277	1,826
Humbje neto nga dëmtimi i kredive për klientët	8	3,133	1,004
Ngarkesa / (lirimi) i provizionit për garancitë	20	(2)	(1)
Të ardhurat nga interesi	18	(18,130)	(16,020)
Shpenzimet e interesit	18	2,640	2,371
Humbje para ndryshimeve në pasuri dhe detyrimet operative		(5,604)	(4,560)
<i>Ndryshimet në pasuritë dhe detyrimet operative</i>			
Rezerva statutorë me BQK-në	6	(3,147)	(2,871)
Kredi për klientët	8	(40,619)	(39,185)
Pasuri të tjera	12	764	(697)
Detyrime ndaj klientëve	13	47,599	34,510
Detyrime ndaj bankave	14	(20)	9
Detyrime të tjera	16	(145)	3,583
		(1,172)	(9,211)
Interesi i paguar		(2,208)	(2,265)
Interesi i arkëtuar		16,681	15,871
Tatim mbi të ardhurat i paguar		(866)	(512)
Paraja neto e gjeneruar nga/(përdorur në) aktivitetet operative		12,435	3,828
Aktivite investuese			
Blerja e pronave, pajisjeve dhe pasuritë e paprekshme	10,11	(3,223)	(5,538)
Kthimet (blerjet) neto të letrave me vlerë		(27,039)	(33,907)
Zvogëlimi në letrat me vlerë		36,395	24,581
Paraja neto e gjeneruar / (përdorur) nga aktivitetet investuese		6,133	(14,864)

Aktivitetet financiare			
Shlyerja e borxhit		(1,050)	-
Shlyerja e detyrimit të qirasë		(727)	(865)
Dividentët e paguar		(2,000)	(1,500)
Tërheqja e kapitalit aksionar		(1,700)	-
Paratë e gatshme neto (të përdorura) në aktivitetin financiar		(5,477)	(2,365)
Rritja / (ulja) neto e parasë dhe ekuivalentëve të saj		13,091	(13,346)
Paraja dhe ekuivalentët e saj, fillim të vitit	6	46,580	59,926
Paraja dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit	6	59,671	46,580

Pasqyra e rrjedhjes së parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 7 deri në faqen 78, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Shënime të pasqyrave financiare për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2020

(Shumat në mijë euro, përveç nëse shprehet ndryshe)

1. HYRJE

Banka Ekonomike Sh.a ("Banka") është një shoqëri aksionare e krijuar në Republikën e Kosovës. Adresa e saj e regjistruar për Zyrat Qendrore është Sheshi Nëna Terezë, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës.

Në përputhje me rregullat e Bankës Qendrore të Kosovës ("BQK"), Banka ka marrë licensën për aktivitetet bankare më 28 maj 2001 dhe ka filluar operimin më 5 qershor 2001. Banka operon si një bankë komerciale dhe e kursimeve për të gjitha kategoritë e klientëve brenda Kosovës nëpërmjet rrjetit të 7 degëve të saj në Prishtinë, Gjakovë, Pejë, Prizren, Ferizaj, Mitrovicë dhe Gjilan.

2. Baza e përgatitjes

(a) Deklarata e pajtueshmërisë

Këto pasqyra financiare janë përpiluara në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) dhe interpretimet e tij të miratuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (IASB).

(b) Ngjarje të rëndësishme në periudhën raportuese

Covid 19 Komente

Viti 2020 është theksuar si një vit me sfida të reja të shkaktuara si rezultat i Covid 19 me një ndikim në operacionet e bankës, duke krijuar pasiguri në performancën e kredisë të Bankës dhe sektorit financiar në përgjithësi. Si rezultat i pandemisë, ekonomia kosovare është ndikuar negativisht duke krijuar një rënie të kërkesës totale të konsumatorit dhe si rezultat ka pasur një ndikim negativ në eksportet dhe investimet në nivelin kombëtar. Gjithashtu, pandemia ka ekspozuar disa nga sektorët më të ndjeshëm që janë prekur më shumë si rezultat i masave të marra për parandalimin e pandemisë, ndërsa Banka është kujdesur më shumë gjatë kësaj kohe në kreditimin e sektorëve të caktuar.

Pandemia ka ndikuar në të ardhurat e bankave duke i ulur ato për 5.7%, prandaj shpenzimet e bankave janë rritur gjatë vitit 2020. Fitimi neto i bankave është ulur me 24.8% krahasuar me vitin 2019. Banka ka ruajtur kërkesat e saj ligjore për kapital gjatë kërkesave të likuiditetit gjatë vitit 2020.

Nga ana tjetër, masat e marra nga Banka si rezultat i vendimeve të Bankës Qendrore të Kosovës dhe mundësia për të aplikuar për shtyrje dhe sigurimin e riprogramimit të kredive për sektorë / individë të prekur nga pandemia kanë pasur një efekt pozitiv në parandalimin e përkeqësimit të treguesve të kreditorëve në nivelin e Bankës dhe në nivelin e sistemit financiar në përgjithësi.

Rajoni i Ballkanit Perëndimor hyri në një recesion gjatë vitit 2020, ku të gjitha vendet përjetuan një aktivitet ekonomik negativ për shkak të ndikimeve të COVID-19. Nga ana tjetër, sipas raportit të Bankës Botërore, ekonomia e Kosovës është tkurrur me 4.5% në fund të vitit 2020 me efekte negative në eksporte, konsum dhe investime. Pa dërgesa nga diaspora dhe mbështetje të kufizuar të drejtpërdrejtë financiare nga qeveria, recesioni do të ishte edhe më i thellë. Riparimi do të jetë i ngadaltë, pasi pritet të arrijë nivelet para-Covid vetëm në fund të vitit 2021. Ndërsa mbledhja e taksave ka rënë, qeveria po zgjeron shpenzimet e saj për t'iu përgjigjur uljes përmes financimit shtesë të borxhit publik dhe përdorimit të fondeve të tjera të agjencisë.

Baza e përgatitjes (vazhdim)

(b) Ngjarje të rëndësishme në periudhën raportuese Covid 19 Komente (vazhdim)

Nga ana tjetër, shpenzimet publike u rritën, ndërkohë, të ardhurat e buxhetit të qeverisë u ulën në të gjitha kategoritë.

Ekonomia e bazuar në konsum ka ekspozuar brishtësinë e ekonomisë së Kosovës në kohë krize siç është covid 19. Për gjysmën e parë të vitit 2020, në administratën tatimore rreth 11% e deklaratës totale të ardhurave të kompanive ka rënë me ndikimin më të lartë negativ sektori i ndërtimit u ul me 47% dhe sektori i akomodimit dhe restorantit me 25% në të ardhurat totale. Sektorë të tjerë që u ndikuan negativisht gjatë gjysmës së parë të vitit 2020 janë eksporti i shërbimeve, posaçërisht i transportit, i cili ka të bëjë me kufizimin e trafikut ndërkufitar dhe mos ardhjen e diasporës kosovare. Nga ana tjetër, rritje reale u regjistrua në sektorë të tillë si: industria nxjerrëse, përpunimi, furnizimi me energji elektrike dhe ujë, me 19.8% rritje, IT me 29.6%, administratë publike, arsim dhe shëndetësi me 4.7%.

Borxhi publik është ende i ulët me vetëm rreth 20% të PBB-së (1.35 miliardë euro) ndërsa më shumë se 69% të borxhit emetohet në vend me një maturim mesatar prej 36 muajsh. Sa i përket borxhit të brendshëm, rreth 46% e borxhit të përgjithshëm të brendshëm është nga fondi i pensionit (430 milion euro) dhe 28% është nga Bankat Komercial (262 milion euro).

Sado e keqe të jetë kjo situatë, do të kishte qenë më keq nëse qeveritë nuk do të kishin marrë masa të shpejta që nga fillimi i krizës. Sipas raportit, të gjashtë vendet në rajon ishin të shpejtë për të futur politika për të mbrojtur jetën dhe jetesën. Për të zbutur ndikimin e pandemisë, Qeveria e Kosovës ka zgjeruar shpenzimet rrjedhëse kundërciklike duke mobilizuar financime të konsiderueshme koncesionare nga donatorët dhe institucionet financiare ndërkombëtare, duke rritur borxhin e brendshëm dhe duke përdorur depozitat qeveritare të grumbulluara para krizës.

(c) Standardet dhe interpretimet e reja të ndryshuara dhe të adoptuara nga Banka

Standardet dhe ndryshimet që janë efektive për herë të parë në vitin 2020 që janë të zbatueshme për Bankën janë:

- Përkufizimi i një biznesi (Ndryshimet në SNRF 3)

Në Tetor 2018, Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit lëshoi Përkufizimin e një Biznesi (Ndryshimet në SNRF 3). Ndryshimet ngushtuan dhe sqaruan përkufizimin e një biznesi. Ato gjithashtu lejojnë një vlerësim të thjeshtuar nëse një grup aktivitetesh dhe pasurish të fituara është një grup aktivesh sesa një biznes

- Përkufizimi i Materialit (Ndryshimet në SNK 1 dhe SNK 8)

Në tetor 2018, IASB lëshoi ndryshime në SNK 1 Paraqitjen e Pasqyrave Financiare dhe SNK 8 Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet e Kontabilitetit dhe Gabimet për të sqaruar përkufizimin e 'materialit' në kontekstin e zbatimit të SNRF-ve. Meqenëse koncepti i asaj që çfare është dhe nuk është material është thelbësor në përgatitjen e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF, një ndryshim në përkufizim mund të ndikojë thelbësisht se si përgatitësit bëjnë gjykime në përgatitjen e pasqyrave financiare

2. Baza e përgatitjes (vazhdim)

(c) Standardet dhe interpretimet e reja të ndryshuara dhe të adoptuara nga Banka (vazhdim)

- Reforma e Referencës së Normës së Interesit (Ndryshimet në SNRF 9, SNK 39 dhe SNRF 7)
Bordi Ndërkombëtar i Standardeve të Kontabilitetit (“IASB”) publikoi Ndryshimet e Reformës së Referencës së Normës së Interesit në SNRF 9, SNK 39 dhe SNRF 7 që përfaqësojnë finalizimin e Fazës II të projektit në 27 Gusht 2020 për të adresuar çështje që mund të ndikojnë në raportimin financiar kur një interes ekzistues standard i normës zëvendësohet me një normë alternative të interesit, dmth. çështjet e zëvendësimit. Çështjet e kontabilitetit që lindin përpara se një pikë referimi ekzistuese e normës së interesit të zëvendësohet me një normë alternative pa rrezik, dmth. Çështjet e para-zëvendësimit, janë konsideruar më parë nga BSNK dhe janë adresuar në Reformën e Referencës së Normës së Interesit (Ndryshimet në SNRF 9, SNK 39 dhe SNRF 7), botuar në Shtator 2019 (“Ndryshimet e Fazës I”). Këto ndryshime të Fazës I ofrojnë përjashtime të përkohshme nga kërkesat specifike të kontabilitetit mbrojtës, për të shmangur njësitë ekonomike që të ndërpresin marrëdhëniet mbrojtëse vetëm për shkak të pasigurisë që del nga reforma.

- Ndryshimet në referencat e kornizëz konceptuale (standarde të ndryshme)
BSNK vendosi të rishikojë Kornizën Konceptuale sepse disa çështje të rëndësishme nuk ishin mbuluar dhe disa udhëzime ishin të paqarta ose të vjetruara. Korniza Konceptuale e rishikuar, e lëshuar nga IASB në Mars 2018, përfshin:

- një kapitull i ri mbi matjen;
- udhëzime për raportimin e performancës financiare;
- përkufizime të përmirësuara të një aktivi dhe një pasivi, dhe udhëzime që mbështesin këto përkufizime; dhe
- sqarime në fusha të rëndësishme, siç janë rolet e kujdestarisë, matura dhe pasiguria e matjes në raportimin financiar.

BSNK gjithashtu azhurnoi referencat për Kuadrin Konceptual në Standardet e SNRF-ve duke lëshuar Ndryshime në Referencat e Kuadrin Konceptual në Standardet e SNRF-ve. Kjo është bërë për të mbështetur kalimin në Kornizën Konceptuale të rishikuar për kompanitë që zhvillojnë politika të kontabilitetit duke përdorur Kornizën Konceptuale kur asnjë Standard IFRS nuk zbatohet për një transaksion të veçantë.

- COVID-19 Koncesione të lidhura me qira (Ndryshime në SNRF 16)

Ndryshimet prezantojnë një mjet praktik opsional që thjeshton sesi një qiramarrës llogarit për koncesionet e qirasë që janë pasojë e drejtpërdrejtë e COVID-19. Një qiramarrës që zbaton qëllimin praktik nuk është i detyruar të vlerësojë nëse koncesionet e pranueshme të qirasë janë modifikime të qirasë dhe i llogarit ato

në përputhje me udhëzimet e tjera të zbatueshme. Kontabiliteti që rezulton do të varet nga detajet e koncesionit të qirasë. Për shembull, nëse koncesioni është në formën e një uljeje të njëhershme të qirasë, ai do të kontabilizohet si një pagesë e ndryshueshme e qirasë dhe do të njihet në fitim ose humbje.

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në Pasqyrat Financiare të Bankës dhe për këtë arsye shpalosjet nuk janë bërë

2. Baza e përgatitjes (vazhdim)

(d) Standardet dhe interpretimet e reja ende të pa adoptuara nga Banka

Standarde dhe ndryshime të tjera që nuk janë ende efektive dhe nuk janë adoptuarë herët nga Banka përfshijnë:

- SNRF 17 Kontratat e Sigurimit
- Ndryshimet në SNRF 17 Kontratat e Sigurimit (Ndryshimet në SNRF 17 dhe SNRF 4)
- Referencat në Kornizën Konceptuale
- Të ardhurat përpara përdorimit të synuar (Ndryshimet në SNK 16)
- Kontrata të rënda - Kostoja e përmbushjes së një kontrate (Ndryshimet në SNK 37)
- Përmirësimet vjetore të standardeve të SNRF-së Cikli 2018-2020 (Ndryshimet në SNRF 1, SNRF 9, SNRF 16, SNK 41)
- Klasifikimi i detyrimeve si aktuale ose jo-korente (ndryshime në SNK 1)

Këto ndryshime nuk pritet të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare në periudhën e aplikimit fillestar dhe për këtë arsye nuk janë bërë shpalosje.

(e) Bazat e përgatitjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike, përveç aktiveve financiare të listuara më poshtë, të cilat maten me vlerën e drejtë:

- Instrumentet e borxhit të mbajtura nën modelin e biznesit të mbajtur për të mbledhur dhe shitur.

(f) Monedha funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare paraqiten në euro, që është monedha funksionale e Bankës. Të gjitha shumat janë rumbullakosur në mijërat më të afërt, përveç ku shprehet ndryshe.

2. Bazat e përgatitjes (vazhdim)

(g) Përdorimi i gjykimeve dhe vlerësimeve

Në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare, menaxhmenti ka bërë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël të Bankës dhe shumat e raportuara të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet reale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime. Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve njihen në mënyrë prospektive. Informacioni për fushat e rëndësishme të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimet kritike në zbatimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta janë përshkruar në shënimet 4, 5 dhe 26.

3. Politikat e rëndësishme kontabël

Politikat e kontabilitetit të paraqitura më poshtë janë aplikuar në mënyrë konsistente në të gjitha periudhat e prezantuara në këto pasqyra financiare.

(a) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje me metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që saktësisht zbrit pagesat në të holla ose faturat e ardhshme të parashikuara gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar (ose, sipas rastit, një periudhe më të shkurtër):

- vlera kontabël bruto e aktivitetit financiar; ose
- koston e amortizuar të detyrimit financiar.

Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Banka vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme të kredisë. Për aktivet financiare të dëmtuara nga kreditë, një normë efektive e interesit të rregulluar nga kredia llogaritet duke përdorur flukset monetare të ardhshme të vlerësuara duke përfshirë humbjet e pritshme të kredisë. Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot dhe tarifat e transaksionit dhe pikat e paguara ose të pranuar që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktivi financiar ose detyrimi financiar. Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet ndaj vlerës kontabël bruto të aktivitetit (kur aktivi nuk është i dëmtuar nga kredia) ose ndaj koston së amortizuar të detyrimit. Sidoqoftë, për aktivet financiare që kanë pësuar rënie të kredisë pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar të aktivitetit financiar. Nëse aktivi nuk është më i dëmtuar nga kredia, atëherë llogaritja e të ardhurave nga interesi rikthehet në bazë bruto.

Për aktivet financiare të cilat kanë pësuar zhvlerësim të kredisë në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit të rregulluar nga kredia në koston e amortizuar të aktivitetit. Llogaritja e të ardhurave nga interesi nuk kthehet në baza bruto, edhe nëse rreziku i kredisë së aktivitetit përmirësohet.

Të ardhurat nga interesi dhe shpenzimet e paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të Të ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse (ATGJ) përfshijnë:

- Interesi mbi aktivet financiare dhe detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv; dhe
- Interesi për instrumentet e borxhit të matur në VDATGJ llogaritur në bazë të interesit efektiv.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(b) Tarifa dhe komisione

Të ardhurat dhe shpenzimet për tarifat dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit në një pasurie ose detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit e (shih (a)).

Të ardhurat e tjera nga tarifa dhe komisionet, përfshirë edhe tarifat e shërbimeve të llogarive, tarifat e transferimit të fondeve, komisione shitjesh dhe tarifa për vendosje me afat në banka njihen me kryerjen e shërbimeve të lidhura me to. Kur një angazhim për kreditim nuk pritet të rezultojë në tërheqjen e kredisë, komisionet e kredisë përkatëse, njihen në bazë lineare përgjatë periudhës së angazhimit.

Shpenzimet e tjera për tarifa dhe komisione lidhen kryesisht me komisione për transaksione dhe shërbime, të cilat regjistrohen si shpenzim në momentin e pranimit të shërbimit.

(c) Pagesat e qirasë

Pagesat për qiranë operative njihen në fitim ose humbje në bazë lineare përgjatë afatit të qirasë. Zbritjet nga qiraja njihen si pjesë përbërëse e gjithsej shpenzimeve për qira, përgjatë afatit të qirasë.

(d) Shpenzimet e tatimit

Shpenzimet e tatimit përfshijnë tatimin aktual dhe të shtyrë. Tatimi aktual dhe tatimi i shtyrë njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes të periudhës me përjashtim të rasteve që lidhen me zëra që njihen direkt në kapital ose në pasqyrën e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual përfshin tatimin që pritet të paguhet ose arkëtohet për të ardhurat e tatueshme ose humbjet për periudhën, duke përdorur normat në fuqi në datën e raportimit, dhe çdo rregullim të tatimit që duhet të paguhet ose të arkëtohet në lidhje me vitet e mëparshme.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet mbi diferencat e përkohshme që dalin midis bazës tatimore dhe vlerës kontabël neto të pasurive dhe detyrimeve në pasqyra financiare. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme që lindin në momentin e njohjes fillestare të pasurive ose detyrimeve të transaksioneve që nuk përbëjnë një kombinim biznesi dhe që nuk ndikon as fitimin ose humbjen kontabël dhe as atë të tatueshme.

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do të pasqyronin mënyrën në të cilën Banka pret në fund të periudhës raportuese që të mbulojë apo vendosë vlerën kontabël të mjeteve dhe detyrimeve të saj. Tatimi i shtyrë matet sipas normave tatimore që priten të zbatohen mbi diferencat e përkohshme kur ato rimerren, përmes normave tatimore në fuqi në datën e raportimit.

Mjetet dhe detyrimet tatimore të shtyra kompensohen ndërmjet tyre nëse ka një të drejtë ligjore për ta kompensuar me mjetin dhe detyrimin e tatimit dhe kur ndërliqhen me tatimet e pagueshme kundrejt autoritetit të njëjtë tatimor. Tatimet shtesë që vijnë si rezultat i shpërndarjes së dividendit nga ana e Bankës njihen në të njëjtën kohë kur edhe njihen detyrimet për ta paguar dividendin respektiv.

Një pasuri tatimore e shtyrë njihet për humbjet tatimore të papërdorura, kreditet tatimore dhe diferencat e përkohshme të zbritshme, vetëm në atë masë që është e mundur të gjenerohen fitime të ardhshme të tatueshme përkundrejt të cilave mund të shfrytëzohet kjo pasuri. Tatimi i shtyrë pasuri rishikohet në secilën datë të raportimit dhe reduktohet në atë masë që nuk është më e mundur që përfitimet nga tatimi të realizohen.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)*(iii) Ekspozimet tatimore*

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse tatimi apo interesat shtesë mund të jenë të pagueshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësime dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh në lidhje me ngjarjet e ardhshme. Informacione të reja mund të bëhen të disponueshme dhe të bëjnë që Banka të ndryshojë vendimin e saj në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime në detyrimet tatimore do të ndikojnë shpenzimet tatimore në periudhën në të cilën është bërë një përcaktim i tillë.

(e) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj rivlerësohen në monedhën funksionale përkatëse të Bankës me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Pasuritë dhe detyrimet në monedhë të huaj në datën e raportimit konvertohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në po atë datë.

Fitimi ose humbja nga zërat monetarë përfaqëson diferencën ndërmjet kostove të amortizuara në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj me kursin e këmbimit në fundin e vitit.

Pasuritë dhe detyrimet jomonetare në monedhë të huaj që maten me vlerën e drejtë janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Zërat jomonetare që maten në bazë të kostos historike në monedhë të huaj, konvertohen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat që lindin nga rivlerësimi njihen në të adhurat tjera gjithëpërfshirëse.

(f) **Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare**

(i) *Njohja*

Banka fillimisht njeh kreditë dhe paradhëniet, investimet e mbajtura deri në maturitet dhe të vlefshme për shitje, depozitat dhe huamarrjet dhe borxhet e varura në datën që ato janë krijuar. Blerjet dhe shitjet e pasurive financiare njihen në datën e tregtimit në të cilën Banka angazhohet për të blerë ose shitur aktivin. Të gjitha aktivet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit, e cila është data kur Banka bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

(ii) *Klasifikimi*

Pasuritë financiare

Në njohjen fillestare, një aktiv financiar klasifikohet si i matur në: koston e amortizuar, VDATGJ ose VDNFH. Një pasuri financiare matet me koston e amortizuar nëse plotëson të dyja këto kushte dhe është nuk është caktuar si në VDNFH:

- asetet mbahen brenda një modeli biznesi objektiv i të cilit është mbajtja e mjeteve për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale; dhe
- kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin datat e përcaktuara në flukset e mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën kryesore të papaguar.

Një instrument borxhi matet në VDATGJ vetëm nëse plotëson të dyja këto kushte dhe nuk është përcaktuar si në VDNFH:

- asetet mbahen brenda një modeli biznesi objektiv i të cilit arrihet si nga mbledhja e flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare; dhe
- kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin datat e përcaktuara në flukset e mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën kryesore të papaguar.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(c) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare

Pasuritë financiare

Për njohjen fillestare të një investimi kapital që nuk mbahet për tregtim, Banka mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme për të paraqitur ndryshimet e mëvonshme në vlerën e drejtë në ATGJ. Këto zgjedhje bëhen në bazë të investimeve për investime.

Të gjitha aktivet financiare klasifikohen si të matura me kosto të amortizuar ose në VDATGJ.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Banka bën një vlerësim të objektivitetit të një modeli biznesi në të cilin një aktiv është mbajtur në një nivel portofoli, sepse kjo më së miri pasqyron mënyrën se si menaxhohet biznesi dhe i jepet informacion menaxhimit. Informacioni i konsideruar përfshin:

- politikat dhe objektivat e deklaruara për portofolin dhe funksionimin e këtyre politikave në praktikë. Në veçanti, nëse strategjia e menaxhmentit fokusohet në fitimin e të ardhurave nga interesi kontraktual, duke ruajtur një profil të caktuar të normës së interesit, duke përputhur kohëzgjatjen e pasurive financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë ato pasuri ose realizimin e flukseve monetare nëpërmjet shitjes së pasurive;
- si vlerësohet përforma e portofolios dhe i raportohet menaxhmentit të Bankës;
- rreziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe asetet financiare të mbajtura brenda atë model biznesi) dhe si menaxhohen ato rreziqe;
- se si menaxherët e biznesit janë kompensuar - p.sh. nëse kompensimi bazohet në
- vlera e drejtë e pasurive të menaxhuara ose flukset monetare kontraktuale të mbledhura
- frekuenca, vëllimi dhe koha e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për shitjet e tilla dhe të saj pritjet për aktivitetin e shitjeve të ardhshme. Megjithatë, informacioni rreth aktivitetit të shitjes nuk konsiderohet veç e veç, por si pjesë e një vlerësimi të përgjithshëm se si është arritur objektivi i Bankës për menaxhimin e pasurive financiare dhe se si realizohen rrjedhat e parasë.

Banka nuk mban mjete financiare që mbahen për tregtim ose menaxhim dhe performanca e të cilave vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë maten në VDNFH.

Vlerësimi nëse rrjedhat e parasë kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit

Për qëllimet e këtij vlerësimi, 'principal' përcaktohet si vlera e drejtë e pasurisë financiare në njohjen fillestare. «Interesi» përcaktohet si një shpërblim për vlerën kohore të parasë dhe për rrezikun e kredisë që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot e tjera bazë të kreditimit (p.sh. rreziku i likuiditetit dhe kostot administrative) marzh fitimi.

Në vlerësimin nëse rrjedhat e parasë kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, Banka konsideron kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse aktivi financiar përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale në mënyrë që ajo të mos plotësojë këtë kusht. Gjatë marrjes së vlerësimit, Banka e konsideron:

- ngjarje të kushtëzuara që do të ndryshonin sasinë dhe kohën e flukseve të mjeteve monetare;
- veçoritë e levave;
- parapagimi dhe afati i zgjatjes;
- kushtet që kufizojnë pretendimin e Bankës për flukset e mjeteve monetare nga aktivet e specifikuar (p.sh. marrëveshjet e pasurive të jo-rekursit); dhe
- karakteristika që ndryshojnë konsideratën për vlerën kohore të parasë - p.sh. rivendosjen periodike të normave të interesit.

Banka ka një portofol kredie afatgjatë me normë fikse për të cilën Banka ka mundësi të propozojë rishikimin e normës së interesit në datat e rivendosjes periodike. Këto të drejta të rivendosjes janë të kufizuara në normën e tregut në kohën e rishikimit. Huamarrësit kanë një mundësi që të pranojnë normën e rishikuar ose të shlyejnë huanë në parim pa dënim. Banka ka përcaktuar që flukset monetare kontraktuale të këtyre kredive janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit sepse opsioni ndryshon normën e interesit në

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Pasuritë financiare (vazhdim)

një mënyrë që është konsideratë për vlerën kohore të parasë, riskun e kredisë, rreziqet e tjera bazë të huadhënies dhe kostot që lidhen me shumën kryesore është e papaguar.

Riklasifikimi

Pasuritë financiare nuk janë riklasifikuar pas njohjes së tyre fillestare, përveç në periudhën pas ndryshimit të modelit të biznesit të saj për menaxhimin e pasurive financiare.

Detyrimet financiare

Banka klasifikon detyrimet e saj financiare matur me koston e amortizuar.

(iii) Çregjistrimi

Pasuritë financiare

Banka çregjistron një pasuri financiare kur mbarojnë të drejtat kontraktuale për rrjedhjen e parave nga pasuria financiare, ose transferon të drejtat për të marrë rrjedhje të parave kontraktuale në një transaksion në të cilin kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së pasurisë financiare janë transferuar ose në të cilat Banka as nuk transferon e as nuk ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk mban kontrollin e pasurisë financiare. Çdo interes transferohet në aktivet financiare që kualifikohen për mosnjohje që krijohen ose mbahen nga Banka njihen si një aktiv ose pasiv e veçantë.

Në momentin e çregjistrimit të një pasurie financiare, diferenca midis vlerës kontabël neto të pasurisë (ose vlera kontabël që i përket pjesës së pasurisë së transferuar), dhe Gjithsej të (i) konsideratës së marrë (përfshirë çdo aktiv të ri të përfituar ose detyrim të presupozuar) dhe (ii) çdo fitimi ose humbje të akumuluar që është njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, njihet në fitim ose humbje.

Banka hyn në transaksione me të cilat transferon pasuritë e njohura në pasqyrën e saj të pozicionit financiar, por ruan të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktiveve të transferuara ose një pjesë të tyre. Në raste të tilla, asetet e transferuara nuk çregjistrohen. Shembuj të transaksioneve të tilla janë huatë e letrave me vlerë dhe transaksionet e shitjes dhe riblerjes.

Kur asetet i shiten një pale të tretë me një normë gjithsej të kthimit në aktivet e transferuara, transaksioni trajtohet si një transaksion financimi i siguar, i ngjashëm me transaksionet e shitjeve dhe të riblerjes, sepse Banka mban të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe shpërblimet e pronësisë së këtyre pasurive. Në transaksionet në të cilat Banka nuk ruan ose transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së një pasurie financiare dhe mban kontrollin mbi aktivin, Banka vazhdon të njohë aktivin deri në masën e përfshirjes së saj të vazhdueshme, të përcaktuar sipas masës për të cilën ai është i ekspozuar ndaj ndryshimeve në vlerën e aktivit të transferuar.

Në transaksione të caktuara, Banka mban detyrimin për të shërbyer aktivin financiar të transferuar për një tarifë. Pasuritë e transferuara çregjistrohen nëse plotësojnë kriteret e çregjistrimit. Një aktiv ose pasiv njihet për kontratën e shërbimit nëse tarifa e shërbimit është më shumë se e mjaftueshme (aktive) ose është më e vogël se ajo e përshtatshme (detyrim) për kryerjen e shërbimit.

Para 1 janarit 2018, interesat e mbajtura u klasifikuan kryesisht si letra me vlerë investimi të vlefshme për shitje dhe të matura me vlerën e drejtë.

Detyrimet financiare (vazhdim)

Banka çregjistron një pasuri financiare kur detyrimet e saj kontraktuale shkarkohen, anulohen ose mbarojnë.

(iv) Ndryshimet e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare

Nëse kushtet e një aktivi financiar ndryshohen, Banka vlerëson nëse flukset e mjeteve monetare të pasuri të modifikuar janë në thelb të ndryshme. Nëse flukset e mjeteve monetare janë substancialisht të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale në flukset e mjeteve monetare nga aktivi financiar fillestar, konsiderohen se kanë skaduar. Në këtë rast, aktivet financiare origjinale çregjistrohen dhe një aktiv financiar i ri njihet me vlerën e drejtë.

Nëse rrjedhat e parasë të pasurisë të modifikuar të mbartur me koston e amortizuar nuk janë në thelb të ndryshme, atëherë modifikimi nuk rezulton në çregjistrimin e pasurisë financiare. Në këtë rast, Banka rikonfinalizon vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar dhe njeh shumën që vjen nga rregullimi i vlerës kontabël bruto si fitim ose humbje modifikimi në fitim ose humbje. Nëse një ndryshim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë fitimi ose humbja paraqitet së bashku me humbjet nga zhvlerësimi. Në raste të tjera, ajo paraqitet si e ardhura nga interesi.

(v) Netimi

Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare netohen reciprokisht dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e gjendjes financiare kur, dhe vetëm kur, Banka ka të drejtë ligjore për të kompensuar shumat dhe synon ose t'i shlyejë ato në bazë neto ose të realizojë pasurinë dhe ta shlyejë detyrimin njëkohësisht. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në baza neto vetëm kur lejohen sipas SNRF-ve, ose për fitimet dhe humbjet që rrjedhin nga një Grup transaksionesh të ngjashme, siç është veprimtaria tregtare e Bankës.

(vi) Matja me kosto të amortizuar

Kosto e amortizuar e një pasurie ose detyrimi financiar është vlera me të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare, minus shlyerjet e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi. Vlera kontabël bruto e një pasurie financiare është koston e amortizuara të një pasurie financiare përpara se të rregullohet për ndonjë zbritje të pritshme të humbjes së kredisë.

(vii) Matja e vlerës së drejtë

'Vlera e drejtë' është çmimi që do të merret për të shitur një pasuri ose të paguar transferimin e një detyrimi në një transaksion të rregullt ndërmjet pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes në principalin ose në mungesë të saj tregun më të favorshëm në të cilin Banka ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një detyrimi pasqyron rrezikun e mos-performancës.

Kur është e mundur, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në treg aktiv për instrumentin. Tregu quhet aktiv kur transaksionet lidhur me pasurinë apo detyrimin ndodhin shumë shpesh dhe me volum të mjaftueshëm për të siguruar informacion të vazhdueshëm për çmimin. Kur nuk ekziston një çmim i kuotuar në një treg aktiv, Banka përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e inputeve të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve jo të vëzhgueshme. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshin gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të konsideronin në vendosjen e çmimit të një transaksioni.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar me njohjen fillestare të tij është zakonisht çmimi i transaksionit - përshembull vlera e drejtë e konsideratës së dhënë ose të marrë. Nëse Banka vendos se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe se vlera e drejtë nuk është evidentuar as me një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një pasuri ose detyrim identik, e as nuk është e bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet të vrojtueshme në treg, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, rregulluar për të shtyrë në kohë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë njihet në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetën e instrumentit, por jo më vonë se vlerësimi që mbështetet plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet.

Vlera e drejtë e një depozite pa afat nuk është më e vogël se shuma që paguhet në momentin e kërkesës, e cila zbritet nga data e parë kur do të kërkohej pagesa e depozitës.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Detyrimet financiare (vazhdim)

Banka njeh transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë deri në fund të periudhës raportuese gjatë së cilës ky ndryshim ka ndodhur.

(viii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Banka njeh humbjet e lejimeve për HPK për instrumentet financiare të mëposhtme që nuk janë matur në VDNFH:

- kreditë dhe paradhëniet për klientët;
- asetet financiare që janë instrumente borxhi; dhe
- zotimete huasë dhe kontratat e garancisë financiare të lëshuara (më parë, zhvlerësimi është matur nën SNK 37 Provizionet, Detyrimet Kontingjente dhe Pasuritë Kontingjente).

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit (vazhdim)

Banka do të njohë lejimet e humbjeve në një shumë të barabartë me Jetëgjatësinë HPK, përveç rasteve të mëposhtme, për të cilat shuma e njohur do të jetë HPK 12-mujore:

- letrat me vlerë të investimit të borxhit që përcaktohen të kenë rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit. Banka e konsideron një siguri borxhi të ketë rrezik të ulët të kreditit kur vlerësimi i rrezikut të tij të kredisë është i barabartë me përkufizimin e kuptimit global të 'klasës së investimit'; dhe
- kreditë dhe letrat me vlerë të investimit të borxhit për të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare.

Matje e HPK

- HPK të janë një vlerësim i ponderuar me probabilitet i humbjeve të kredisë dhe do të matet si më poshtë:
- aktivet financiare që nuk janë të dëmtuara me kredi në datën e raportimit: vlera aktuale e të gjitha mangësive në të holla - dmth. Diferenca midis flukseve të mjeteve monetare që i detyrohen njësisë ekonomike në përputhje me kontratën dhe flukset e mjeteve monetare që Banka pret të marrë;
 - aktivet financiare që janë të dëmtuara nga kreditë në datën e raportimit: diferenca midis vlerës kontabël bruto dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme të vlerësuara;
 - zotimet e huazuara: vlera aktuale e diferencës midis flukseve monetare kontraktuale që i detyrohen Bankës nëse tërheqja e zotimit dhe flukset e mjeteve monetare që Banka pret të marrë; dhe
 - kontratat e garancisë financiare: vlera aktuale e pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin minus shumat që Banka pret të mbulojë.

Përkufizimi i dështimit

Sipas SNRF 9, Banka do të konsiderojë një aktiv financiar të paracaktuar kur:

- huamarrësi nuk ka gjasa të paguajë detyrimet e saj të kredisë në Bankë në tërësi, pa pasur nevojë nga ana e Bankës për veprime të tilla si realizimi i sigurisë (nëse ka ndonjë të tillë); ose
- Huamarrësi ka më shumë se 90 ditë të kaluara për çdo detyrim material kredie për Bankën.

Ky përkufizim është kryesisht në përputhje me përkufizimin e përdorur për qëllime rregullatore për kreditë e klasifikuara si të dyshimta ose të humbura.

Në vlerësimin nëse një huamarrës është në mospagim, Banka do të konsiderojë tregues që janë në përputhje me kërkesat rregullatore të rrezikut për klasifikimin e huave si të dyshimta ose të humbura:
– cilësore: p.sh. shkeljet e besëlidhjes kontraktuale;

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim) **(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet (vazhdim)**

Përkufizimi i dështimit

– sasiore: p.sh. statusi i vonuar dhe mospagesa e një detyrimi tjetër të një huamarrësi të njëjtë në Bankë; dhe
– klasifikimi i rrezikut rregullator të huamarrësve të njëjtë në banka të tjera.
Inputet në vlerësimin nëse një instrument financiar është në mungesë dhe rëndësia e tyre mund të ndryshojë me kalimin e kohës për të reflektuar ndryshimet në rrethanat.

Nivelet e rrezikut të kredisë

Banka cakton çdo ekspozim në një klasë të rrezikut të kredisë bazuar në kërkesat e përcaktuara nga rregullorja e Menaxhimit të Riskut të Kredisë duke përdorur faktorë cilësorë dhe sasiore që tregojnë rrezikun e mosplotësimi. Krahas klasave të rrezikut të prezantuara për qëllime rregullative, Banka identifikon dhe monitoron veçmas huatë standarde në të kaluarën nga kreditë standarde jo në të kaluarën

(viii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit (vazhdim)

Çdo ekspozim do të alokohet në një klasë të rrezikut të kredisë për njohjen fillestare bazuar në informacionin në dispozicion për huamarrësin. Ekspozimet do të nënshtrohen monitorimit të vazhdueshëm, gjë që mund të rezultojë në një ekspozim të zhvendosur në një klasë të rrezikut të kredisë.

Përcaktimi nëse rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm

Sipas SNRF 9, kur përcaktohet nëse rreziku i kredisë (dmth. Rreziku i vonesës) për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, Banka do të konsiderojë informata të arsyeshme dhe të mbështetshme që janë relevante dhe të disponueshme pa kosto ose përpjekje të panevojshme, informacion cilësor dhe analiza bazuar në përvojën historike të Bankës, vlerësimin e kredive të ekspertëve dhe informacionin e ardhshëm.

Banka do të identifikojë kryesisht nëse ka ndodhur një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë për një ekspozim që ndryshon klasifikimin e rrezikut rregullator nga standardi për tu shikuar në përputhje me poli-

tikën e Bankës për klasifikimin e rrezikut rregullator. Të gjitha kreditë që shfaqin rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë klasifikohen në Fazën 2.

Si një ndihmesë, dhe siç kërkohet nga SNRF 9, Banka me gjasë do të konsiderojë se një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë ndodh jo më vonë se kur një pasuri është më shumë se 30 ditë vonesë. Banka do të përcaktojë ditët në vonesë duke numëruar numrin e ditëve që nga data më e hershme e vonuar për të cilën pagesa e plotë nuk është pranuar.

Banka do të monitorojë efektivitetin e kriterëve të përdorura për të identifikuar rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë, nëpërmjet rishikimeve të rregullta për të konfirmuar atë:

- kriteret janë në gjendje të identifikojnë rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë para se një ekspozim të jetë në mungesë;
- koha mesatare e identifikimit të një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe parazgjedhur duket e arsyeshme; dhe
- ekspozimet në përgjithësi nuk transferohen drejtpërdrejt nga matja HPK-e 12-mujore ndaj dëmtuesve të kreditit.

Mjetet financiare të modifikuara

Kushtet kontraktuale të një kredie mund të ndryshohen për një numër arsyesh, duke përfshirë ndryshimin e kushteve të tregut, mbajtjen e klientëve dhe faktorëve të tjerë që nuk lidhen me një përkeqësim të tanishëm ose potencial të kredisë të klientit. Një kredi ekzistuese, kushtet e të cilave janë modifikuar, mund të çregjistrohen dhe kredia e rinegociuar të njihet si një kredi e re me vlerë të drejtë.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet (vazhdim)

Mjetet financiare të modifikuara

Sipas SNRF 9, kur kushtet e një aktivi financiar ndryshohen dhe modifikimi nuk rezulton në çregjistrim, Banka do të shqyrtojë nëse rreziku i kredisë së aktivitetit është rritur ndjeshëm duke analizuar faktorët sasiorë dhe cilësorë që ndikojnë në rrezikun e mosplotësimit.

Banka rinegocion kredi për klientët në vështirësi financiare (të referuara si 'aktivitete të qëndrueshmërisë') për të maksimizuar mundësitë e grumbullimit dhe minimizuar rrezikun e mospagimit. Sipas politikës së tolerancës së bankës, lëkundja e huasë jepet në baza selektive nëse debitori momentalisht është në mospagim të borxhit të tij ose nëse ka një rrezik të lartë të mospagimit, ka dëshmi se debitori ka bërë të gjitha

përpjekjet e arsyeshme për të paguar sipas kontratës fillestare kushtet dhe debitori pritet të jetë në gjendje të përmbushë kushtet e rishikuara.

Termet e rishikuar zakonisht përfshijnë zgjatjen e maturitetit, ndryshimin e kohës së pagesave të interesit dhe ndryshimin e kushteve të besëlidhjeve të huasë. Të dy kreditë me pakicë dhe biznesi janë subjekt i politikës së durimit.

Në përgjithësi, durimi është një tregues cilësor i vonësës dhe zhvlerësimit të kredisë dhe pritet e qëndrueshmërisë janë relevante për të vlerësuar nëse ka një rritje të konsiderueshme të kredisë.

(viii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit (vazhdim)

Pas vazhdimësisë, një klient duhet të tregojë sjellje të mirë të pagesave në mënyrë të qëndrueshme gjatë tetë muajve para se ekspozimi të matet në një shumë të barabartë me HPK 12-mujore.

Inputet në matjen e HPK

Inputet kryesore në matjen e HPK është e mundur të jenë struktura e termave të variablave në vijim:

- probabiliteti i dështimit (PD)
- humbja e dhënë nga dështimi (HDHD), dhe
- ekspozimi ndaj dështimit (END).

Këto parametra do të rrjedhin nga modelet statistikore të zhvilluara brenda vendit dhe të dhëna të tjera historike që përdorin modelet rregullatore. PD do të rregullohen për të pasqyruar informacionin e ardhshëm, siç përshkruhet më poshtë.

Nivelet e rrezikut të kredisë do të jenë një input primar në përcaktimin e strukturës së afateve të PD për ekspozimet. Banka do të përdorë modele statistikore për të analizuar të dhënat e mbledhura dhe për të gjeneruar vlerësime të PD të jetës së mbetur të ekspozimeve dhe si këto pritet të ndryshojnë si rezultat i kalimit të kohës.

Kjo analizë do të përfshijë identifikimin dhe kalibrimin e marrëdhënieve ndërmjet ndryshimeve në normat e vonuara dhe ndryshimet në faktorët kryesorë makroekonomikë, si dhe analizën e thellë të ndikimit të disa faktorëve të tjerë (p.sh. përvojën e durimit) në rrezikun e mosplotësimit. Për shumicën e ekspozimeve, treguesit kryesorë makroekonomikë ka të ngjarë të përfshijnë rritjen e PBB-së, normat e interesit dhe papunësinë. Qasja e Bankës për përfshirjen e informacioneve të ardhshme në këtë vlerësim është diskutuar më poshtë.

HDHD është madhësia e humbjes së mundshme nëse ka një dështim. Banka do të vlerësojë parametrat HDHD bazuar në historinë e normave të rikuperimit të kërkesave ndaj palëve të kundërta. Modelet HDHD

do të konsiderojnë strukturën, kolateralin, vjetërsinë e kërkesës dhe kostot e rimëkëmbjes të çdo kolaterali që është pjesë përbërëse e aktivitetit financiar. Për kreditë e siguruar nga prona me pakicë, raportet e kredisë për vlerën (RKV) ka gjasa të jenë një parametër kyç në përcaktimin e HDHD.

Vlerësimet HDHD do të kalibrohen për skenarë të ndryshëm ekonomikë dhe, për huadhënien e pasurive të paluajtshme, të pasqyrojnë ndryshimet e mundshme në çmimet e pronës. Ato do të llogariten në bazë të fluksit të mjeteve monetare të skontuara duke përdorur normën efektive të interesit si faktor zbritës.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet (vazhdim)

END përfaqëson ekspozimin e pritur në rast të një deshtimi. Banka do të nxjerr ENP nga ekspozimi aktual ndaj palës tjetër dhe ndryshimet e mundshme në shumën aktuale të lejuar sipas kontratës, përfshirë amortizimin dhe parapagimet. END i një aktivi financiar do të jetë vlera kontabël bruto në mungesë. Për angazhimet e kreditimit dhe garancitë financiare, END do të shqyrtojë shumën e tërhequr, si dhe shumat potenciale të ardhshme që mund të nxirren ose paguhen sipas kontratës, të cilat do të vlerësohen bazuar në vërtetimet historike dhe parashikimet e ardhshme.

Banka do të matë HPK-në duke marrë në konsideratë rrezikun e mosplotësimit për periudhën maksimale kontraktuale (duke përfshirë opsionet e zgjerimit të huamarrësit) mbi të cilat ai është i ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë, edhe nëse për qëllime të administrimit të rrezikut Banka konsideron një periudhë më të gjatë. Periudha maksimale kontraktuale zgjat deri në datën në të cilën Banka ka të drejtë të kërkojë kthimin e një paradhënie ose të ndërpresë një angazhim ose garanci kredie.

Për mbiterheqjet me pakicë dhe pajisjet e kredit kartelës dhe disa struktura rrotulluese korporative që përfshijnë të dyja një hua dhe një përbërës të zotimit të padeklaruar, Banka do të matë HPK-në për një periudhë më të gjatë se periudha maksimale kontraktuale, nëse aftësia kontraktuale e Bankës për të kërkuar shlyerjen dhe anulimin e angazhimit të paditur nuk e kufizon ekspozimin e Bankës ndaj humbjeve të kreditit në periudhën e njoftimit kontraktual. Këto objekte nuk kanë një afat të caktuar ose strukturë të ripagimit dhe menaxhohen në baza kolektive. Banka mund t'i anulojë ato me efekt të

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet (vazhdim)

menjëhershëm, por kjo e drejtë kontraktuale nuk zbatohet në menaxhimin normal të përditshëm, por vetëm kur Banka të dijë për një rritje të rrezikut të kredisë në nivel të objektit. Kjo periudhë më e gjatë do të vlerësohet duke marrë parasysh veprimet e menaxhimit të rrezikut të kredisë që Banka pret të ndërmarrë dhe që shërbejnë për të zbutur HPK-në. Këto përfshijnë një ulje të limiteve dhe anulimin e objektit.

(viii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit (vazhdim)

Kur modelimi i një parametri kryhet në baza kolektive, instrumentet financiare do të njihen në bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut që përfshijnë:

- llojet e instrumenteve; dhe
- klasifikimi i rrezikut të kredisë.

Njohja do t'i nënshtrohet rishikimit të rregullt për të siguruar që ekspozimet brenda një banke të veçantë të mbeten në mënyrë të përshtatshme homogjene.

Për investimet në letrat me vlerë të borxhit në lidhje me të cilat Banka ka të dhëna të kufizuara historike, informacion i jashtëm i referencës i publikuar nga agjencitë e njohura të vlerësimit të jashtëm të kreditit siç është Moody's do të përdoret për të plotësuar të dhënat në dispozicion brenda vendit.

Informacionet e ardhshme

Sipas SNRF 9, Banka do të inkorporojë informacione të ardhshme në vlerësimin e saj nëse rreziku i kreditit i një instrumenti është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare dhe matja e HPK-e. Banka do të formulojë një pamje 'bazë' për drejtimin e ardhshëm të variablave përkatës ekonomike dhe një gamë përfaqësuese të skenarëve të tjerë të mundshëm të parashikimit bazuar në këshillat e Komitetit të Rrezikut të Bankës dhe ekspertëve ekonomikë dhe shqyrtimin e një sërë informacionesh të jashtme aktuale dhe parashikuese.

Ky proces do të përfshijë zhvillimin e dy ose më shumë skenarëve ekonomikë shtesë dhe duke marrë parasysh probabilitetet relative të secilit rezultat. Informacioni i jashtëm mund të përfshijë të dhëna ekonomike dhe parashikime të publikuara nga organet qeveritare dhe autoritetet monetare në vendet ku vepron Banka, organizata mbikombëtare si Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik dhe Fondi Monetar Ndërkombëtar dhe sektori privat i përzgjedhur dhe parashikuesit akademikë.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)**(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet (vazhdim)**

Rasti bazë do të përfaqësojë një rezultat më të mundshëm dhe do të përafrohet me informacionin e përdorur nga Banka për qëllime të tjera, siç është planifikimi strategjik dhe buxhetimi. Skenarët e tjerë do të përfaqësojnë rezultate më optimiste dhe më pesimiste. Banka gjithashtu do të kryejë në mënyrë periodike testimin e stresit të goditjeve më ekstreme për të kalibruar përcaktimin e këtyre skenarëve të tjerë përfaqësues.

Banka ka identifikuar dhe dokumentuar nxitësit kryesorë të rrezikut të kredisë dhe humbjet e kreditit për secilin portofol të instrumenteve financiare dhe duke përdorur një analizë të të dhënave historike, ka vlerë-

suar marrëdhëniet ndërmjet variablave makroekonomikë dhe rrezikut të kredisë dhe humbjeve të kreditit. Këto drejtues kryesorë përfshijnë normat e interesit, normat e papunësisë dhe parashikimet e PBB-së. Marrëdhëniet e parashikuara midis treguesve kryesorë dhe normave të humbjeve dhe humbjeve në portofole të ndryshme të aseteve financiare janë zhvilluar bazuar në analizimin e të dhënave historike gjatë 5 viteve të fundit.

Paraqitja e lejimeve për HPK në pasqyrën e pozicionit financiar

Shuma e humbjeve për HPK është paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar si më poshtë:

- pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar: si një zbritje nga vlera kontabël bruto e pasurive;
- angazhimet e kredisë dhe kontratat e garancisë financiare: në përgjithësi, si një dispozitë;
- kur një instrument financiar përfshin si një komponent të tërhequr dhe një të papërcaktuar, dhe Banka nuk mund të identifikojë HPK në komponentin e angazhimit të huasë veças nga ato në

(viii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit (vazhdim)

- përbërësin e tërhequr: Banka paraqet një kompensim të humbjes së kombinuar për të dy komponentët. Shuma e kombinuar paraqitet si një zbritje nga vlera kontabël bruto e përbërësit të tërhequr. Çdo tejkallim i lejimit të humbjes mbi shumën bruto të komponentit të tërhequr paraqitet si një provizion; dhe
- instrumentet e matura në VDATGJ: asnjë humbje humbje njihet në pasqyrën e pozicionit financiar sepse vlera kontabël e këtyre aktiveve është vlera e drejtë e tyre. Megjithatë, zbritja e humbjes shpalolet dhe njihet në rezervën e vlerës së drejtë.

Shlyerjet

Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit shlyhen (pjesërisht ose tërësisht) kur nuk ka një perspektivë reale të rikuperimit. Kjo zakonisht ndodh kur Banka përcakton se huamarrësi nuk ka asete ose burime të ardhurash që mund të gjenerojnë flukse të mjaftueshme të mjeteve monetare për të shlyer shumat që i nënshtrohen heqjes. Megjithatë, asetet financiare që janë shlyer mund të jenë ende subjekt i veprimeve përmbarimore në mënyrë që të jenë në përputhje me procedurat e Bankës për mbulimin e shumave të duhura.

(d) Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë shënimet dhe monedhat në dorë, bilancet e pakufizuara të mbajtura me bankat qendrore dhe asetet financiare shumë likuide me maturitet fillestare prej tre muajsh ose

më pak nga data e blerjes që janë subjekt i një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë të përdorura nga Banka në menaxhimin e angazhimeve të saj afatshkurtra. Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen me kosto të amortizuara në pasqyrën e pozicionit financiar.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim) **(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet (vazhdim)**

(e) Investimet në letrat me vlerë

Kapitali i "letrave me vlerë të investimit" në pasqyrën e pozicionit financiar përfshin letrat me vlerë të borxhit të matura në VDATGJ.

Për letrat me vlerë të borxhit të matur në VDATGJ, fitimet dhe humbjet njihen në ATGJ, përveç sa vijon, të cilat njihen në fitim ose humbje në të njëjtën mënyrë si për aktivet financiare të matura me kos të amortizuar:

- të ardhurat nga interesi duke përdorur metodën e interesit efektiv;
- HPK dhe anulimet; dhe
- fitimet dhe humbjet në valutë të huaj.

Kur siguria e borxhit të matur në VDATGJ çregjistrohet, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë në ATGJ është riklasifikuar nga kapitali neto në fitim ose humbje.

(f) Depozitat dhe borxhi i varur

Depozitat dhe borxhet e varura janë burimet kryesore të Bankës për financimin e borxhit.

Depozitat dhe borxhet e varura fillimisht maten me vlerën e drejtë minus kostot e transaksionit direkt të rritjes dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(g) Prona dhe pajisje

(i) Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve janë matur me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe ndonjë humbje nga dëmtimet.

Kosto historike përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të lidhura me blerjen e pasurisë. Programi kompjuterik i blerës që është thelbësor për funksionimin e pajisjes përkatëse kapitalizohet si pjesë e asaj pajisje.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(j) Prona dhe pajisje (vazhdim)

Kur pjesë të një elementi të pasurive afatgjata kanë Jetësnë e dobishme të ndryshme, ato llogariten si artikuj të veçantë (përbërësit e rëndësishëm) të pronës dhe pajisjeve.

Çdo fitim ose humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit të një zëri të pronës dhe pajisjeve (llogaritur si diferencë midis të ardhurave neto nga shitja dhe vlerës kontabel neto të zërit), njihet në të ardhura të tjera në fitim ose humbje.

(ii) *Kostot pasuese*

Kostot pasuese janë kapitalizuar vetëm kur vërtetohet që benefitet ekonomike të ardhshme të atij shpenzimi do të rrjedhin në bankë. Riparimet e vazhdueshme dhe mirëmbajtja janë ngarkuar në shpenzime në periudhën që kanë ndodhur.

(iii) *Zhvlerësimi*

Zërat e pronës dhe pajisjeve zhvlerësohen nga data kur ato janë të vlefshme për përdorim. Amortizimi llogaritet për të shlyer koston e artikujve të pronës dhe pajisjeve minus vlerat e përlogaritura të mbetura të këtyre pasurive përgjatë jetës së parashikuar të përdorimit. Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje. Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje në bazë lineare përgjatë jetës së dobishme të çdo pjese të një zëri të pronës dhe pajisjeve. Jetësa për periudhën aktuale dhe krahasuese është si vijon:

	Jeta e përdorimit 2020	Jeta e përdorimit 2019
Ndërtesa	40 vite	40 vite
Kompjuterat dhe pajisje të lidhura me to	5 vite	5 vite
Automjete	5 vite	5 vite
Instalime, mobilje dhe pajisje	5 vite	5 vite

Përmirësimet e qirasë së tokës zhvlerësohen duke përdorur bazën lineare gjatë periudhës më të shkurtër të qirasë dhe jetëve të tyre të dobishme.

Metodat e zhvlerësimit, Jetësa e dobishme dhe vlerat e mbetura rishikohen në datën e raportimit dhe rregullohen nëse duhet.

(h) **Pajisjet dhe prona me qira**

SNRF 16, i zbatueshëm për periudhat e raportimit pas datës 01 Janar 2019 specifikon se si një raportues sipas SNRF do të njohë, matë, prezantojë dhe shpalos qirat. Standardi siguron një model të vetëm të kontabilitetit të qiramarrësit, duke kërkuar që qiramarrësit të njohin aktivet dhe detyrimet për të gjitha qiradhëniet, përveç qirave afatshkurtra dhe qirave të aktiveve me vlerë të ulët. Banka ka aplikuar SNRF

16 duke përdorur qasjen e modifikuar retrospektive dhe për rrjedhojë, informacioni krahasues nuk është rikthyer dhe vazhdon të raportohet sipas SNK 17 dhe KIRFN 4. Në këtë datë, Banka ka zgjedhur gjithashu të matë pasuritë e përdorimit të duhur. në një shumë të barabartë me detyrimin e qirasë të rregulluar për çdo pagesë të parapaguar ose të llogaritur të qirasë që ka ekzistuar në datën e tranzicionit. Detajet e politikave të kontabilitetit sipas SNK 17 dhe KIRFN 4 janë shpalosur veçmas nëse ato janë të ndryshme nga ato nën SNRF 16 dhe ndikimi i ndryshimeve shpaloset në Shënimin 14. Banka njeh një pasuri me të drejtë përdorimi dhe një detyrim të qirasë në datën e fillimit të qirasë. Aseti me të drejtë përdorimi fillimisht matet me koston, e cila përfshin shumën fillestare të detyrimit të qirasë të rregulluar për çdo pagesa të qirasë të bërë në ose para datës së fillimit, plus çdo kosto fillestare direkte të ndodhur dhe një vlerësim të kostove për çmontimin dhe heqjen e aktivin themelor ose për të rivendosur aktivin themelor ose sitin në të cilin është vendosur, më pak çfarëdo stimuluj të marrë me qira të marra. Pasuria me të drejtë përdorimi zhvlerësohet më pas duke përdorur metodën e linjës së drejtpërdrejtë nga data e fillimit deri në fillim të fundit të jetës së dobishme të pasurisë me të drejtë përdorimi ose përfundimit të afatit të qirasë.

Jeta e dobishme e vlerësuar e pasurive të së drejtës së përdorimit përcaktohet në të njëjtën bazë me ato të pronës dhe pajisjeve. Për më tepër, aktivi i së drejtës së përdorimit zvogëlohet periodikisht nga humbjet nga zhvlerësimi, nëse ka, dhe rregullohet për disa matje të pasivitetit të qirasë.

(k) Pajisjet dhe prona me qira (vazhdim)

Detyrimi i qirasë fillimisht matet me vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në datën e fillimit, zbriten duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira ose, nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet lehtësisht, norma rritëse e huamarrjes së Bankës. Në përgjithësi, Banka përdor normën e saj të huamarrjes si normë skontimi.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(l) Pajisjet dhe prona me qira (vazhdim)

Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përfshijnë si më poshtë:

- pagesa fikse, përfshirë pagesa fikse në substancë;
- pagesa të ndryshueshme të qirasë që varen nga një indeks ose një normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose kursin në datën e fillimit;
- shumat që pritet të paguhet nën një garanci të vlerës së mbetur; dhe

- çmimi i ushtrimit nën një mundësi blerjeje që Banka është me siguri të arsyeshme për të ushtruar, qiratë e qirave në një periudhë rinovimi opsionale nëse Banka është me siguri të arsyeshme të ushtrojë një mundësi shtesë, dhe gjobitje për përfundimin e parakohshëm të një qiraje, përveç nëse Banka është e sigurtë të mos e përfundojë me herët.

Detyrimi i qirasë matet me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Rivlerësohet kur ka një ndryshim në pagesat e qirasë në të ardhmen që vijnë nga një ndryshim në një indeks ose normë, nëse ka një ndryshim në vlerësimin e Bankës për shumën që pritet të paguhet nën një garanci të vlerës së mbetur, ose nëse Banka ndryshon vlerësimin nëse do të ushtrojë një mundësi blerjeje, zgjatjeje ose përfundimi.

Kur detyrimi i qirasë është rivlerësuar në këtë mënyrë, bëhet një rregullim përkatës në vlerën kontabël të aktivitet të së drejtës së përdorimit, ose regjistrohet në fitim ose humbje nëse vlera kontabël e aktivitet të së drejtës së përdorimit është zvogëluar në zero.

Banka paraqet aktivet e përdorimit të së drejtës, të cilat nuk plotësojnë përkufizimin e pasurisë së investimit në "pronë, impiant dhe pajisje "dhe detyrimet e qirasë në" detyrime të tjera "në pasqyrën e pozicionit financiar (shënimi 10).

Në kalimin në SNRF 16, niveli mesatar i ponderuar i huamarrjes në rritje i aplikuar për detyrimet e qirasë të njohura sipas SNRF 16 ishte 2.77% .

Banka përdor një ose më shumë nga përdoruesit praktikë të mëposhtëm sipas SNRF 16.C10, duke e aplikuar atë në bazë të qirasë:

- Përdorimi i një norme të vetme zbritje në një portofol të qirave me karakteristika të ngjashme;
- Rregullimi i aktivitet të përdorimit të së drejtës për çdo provizion të njohur të qirasë, në vend të kryerjes së rishikimit të zhvlerësimit;
- Aplikimi i një lirimi nga njohja për qiratë për të cilat afati i qirasë përfundon brenda 12 muajve nga data e aplikimit fillestar dhe qiratë e pasurive me vlerë të ulët (Për këtë qëllim banka ka zgjedhur një prag prej rreth 5,000 euro). Banka njeh pagesat e qirasë që lidhen me këto qira si një shpenzim në bazë lineare për periudhën e qirasë;
- Duke përjashtuar kostot fillestare direkte nga matja e aktivitet të së drejtës së përdorimit;
- Përdorimi i mbikëqyrjes, siç është përcaktimi i afatit të qirasë nëse kontrata përmban mundësi për zgjatjen ose përfundimin e qirasë.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(k) Pajisjet dhe prona me qira (vazhdim)

Në fillimin e një kontrate, Banka vlerëson nëse një kontratë është, ose përmban, një qira. Një kontratë është, ose përmban, një qira nëse kontrata përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një pasurie të identifikuar për një periudhë kohe në këmbim të vlerësimit. Për të vlerësuar nëse një kontratë përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar, Banka vlerëson nëse:

- kontrata përfshin përdorimin e një pasurie të identifikuar - kjo mund të specifikohet në mënyrë të qartë ose të nënkuptuar, dhe duhet të jetë e veçantë fizikisht ose të përfaqësojë në thelb të gjithë aftësinë e një aktivi fizikisht të veçantë. Nëse furnizuesi ka një të drejtë substanciale zëvendësimi, atëherë aktivi nuk identifikohet;
- Banka ka të drejtë të marrë në mënyrë thelbësore të gjitha përfitimet ekonomike nga përdorimi i aktivit gjatë gjithë periudhës së përdorimit; dhe
- Banka ka të drejtë të drejtojë përdorimin e aktivit. Banka ka këtë të drejtë kur ka të drejtat e vendimmarrjes që janë më të rëndësishme për të ndryshuar sesi dhe për çfarë qëllimi përdoret aktivi. Në raste të rralla kur vendimi se si dhe për çfarë qëllimi aktivi është përdorur i paracaktuar, Banka ka të drejtë të drejtojë përdorimin e aktivit nëse:
- Banka ka të drejtë të drejtojë aktivin; ose
- Banka projektoi aktivin në një mënyrë që paracakton se si dhe për çfarë qëllimi do të përdoret.

Kjo politikë zbatohet për kontratat e lidhura ose të ndryshuara, në ose pas 1 janarit 2019.

Në fillimin ose në rivlerësimin e një kontrate që përmban një komponent të qirasë, Banka i akordon vlerësimet në kontratë secilit komponent të qirasë në bazë të çmimeve të tyre individuale. Sidoqoftë, për qiradhëniet e tokës dhe ndërtesave në të cilat është qiramarrës, Banka ka zgjedhur të mos ndajë komponentët e qirasë dhe të mos llogarisë komponentët e qirasë dhe të qirasë si një komponent të vetëm të qirasë.

(l) Pasuritë e paprekshme

Programet kompjuterike të blera nga Banka janë matur me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe minus ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Shpenzimet pasuese mbi programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur rrisin përfitimet e ardhshme ekonomike të trupëzuara në asetin specifik me të cilin lidhen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen kur ndodhin.

Amortizimi njihet në fitim ose humbje gjatë jetës së dobishme të aktivit, që nga data që është të vlefshme për përdorim.

Programi kompjuterik amortizohet duke përdorur metodën lineare gjatë jetës së dobishme prej pesë vjetësh. Metodatat e amortizimit, jeta e dobishme dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen nëse është e përshtatshme.

(m) Rënia në vlerë e pasurive jo financiare

Vlera kontabël e pasurive jo-financiare të Bankës, përveç aktiveve për tatime të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për zhvlerësim. Nëse ka tregues të tillë atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit. Një humbje nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një pasurie ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare të saj e tejkalon shumën e saj të rikuperueshme.

Shuma e rikuperueshme e një pasurie ose e njësisë gjeneruese të parasë është më e madhja nga vlera e tij në përdorim dhe vlera e drejtë minus kostoja për shitje. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e të hollave të ardhshme të parasë janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë aktualizimi para taksave që reflektojnë vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe risqet specifike për pasurinë.

Humbjet nga rënia në vlerë janë njohur në fitim apo humbje. Humbja nga rënia në vlerë kthehet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin, nëqoftëse nuk është njohur humbja nga zhvlerësimi.

(n) Provizionet

Një provizion njihet nëse si pasojë e një ngjarje të mëparshme, Banka ka një obligim ligjor aktual apo konstruktiv që mund të vlerësohet me saktësi dhe ka mundësi që një dalje e të mirave materiale do të kërkohej për të shlyer obligimin. Provizionet përcaktohen duke aktualizuar flukset e ardhshme të pritura të pasurive monetare me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën e parasë në kohë dhe sipas rastit, me rreziqet specifike të detyrimit. Efekti i aktualizimit njihet si kosto financiare.

(o) Përfitimet e punonjësve

(i) Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për kontributet në planet e përcaktuara të kontributeve njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Banka paguan vetëm kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme që ofrojnë përfitime në formë të pensioneve për punonjësit me rastin e pensionimit. Autoritetet vendase janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Kosovë sipas një plani të përcaktuar të kontributeve për pensione.

(ii) Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet për përfitimet afatshkurtra të punëtorëve maten mbi një bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime në momentin e ofrimit të shërbimit. Një provizion njihet për shumën që pritet të paguhet sipas një bonusi afatshkurtër në të holla ose sipas planit për ndarjen e fitimit nëse Banka ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë vlerë si rezultat i shërbimeve në të kaluarën të ofruara nga punonjësi dhe detyrimi mund të vlerësohet me saktësi.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(p) Garancitë financiare dhe angazhimet për hua

Garancitë financiare janë kontrata që e detyrojnë Bankën që të bëjë pagesa specifike për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që lind kur një debitor specifik nuk paguan në afat sipas termave të një instrumenti huadhënës. Angazhimet për hua janë angazhimet e përcaktuara për të siguruar kredi sipas termave dhe kushteve të paracaktuara. Angazhime të tilla financiare regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar, nëse dhe kur ato bëhen të pagueshme.

Garancitë financiare të lëshuara ose zotimet për të siguruar një kredi me një normë interesi nën nivelin e tregut fillimisht maten me vlerën e drejtë dhe vlera e drejtë fillestare amortizohet gjatë jetës së garancionit ose angazhimit.

Banka nuk ka dhënë asnjë zotim të kredisë që matet në VDNFH.

Për angazhimet e tjera të kredisë, Banka njeh kompensimin e humbjes.

(q) Dividentët

Dividendët nga aksionet e zakonshme njihen në kapital në periudhën në të cilën ato janë miratuar nga aksionarët e bankës. Dividendët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit janë paraqitur si ngjarje pas përfundimit të periudhës së raportimit.

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Menaxhmenti diskuton me Komitetin e Auditimit zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave kontabël kryesore të Bankës dhe zbatimin e tyre, si dhe supozimet e bëra në lidhje me pasiguritë e mëdha të vlerësimit. Informacioni në lidhje me supozimet dhe vlerësimet e pasigurive që kanë një rrezik të rëndësishëm të rezultojnë në një rregullim material brenda vitit të ardhshëm financiar dhe gjykimet kryesore në aplikimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta, janë shpalosur më poshtë.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi menaxhimin e rrezikut financiar (shih shënimin 28).

(a) Zhvlerësimi

Pasuritë e llogaritura me kosto të amortizuar vlerësohen për zhvlerësim në bazë të politikave të kontabilitetit të përshkruara në 3 (f)(vii).

Banka rishikon portofolin e saj të kredisë për të vlerësuar zhvlerësimin në baza të rregullta. Në përcaktimin nëse një humbje nga zhvlerësimi duhet të regjistrohet në pasqyrën e të ardhurave apo jo, Banka bën gjykimë nëse ka të dhëna që tregojnë se ka një rënie të matshme në flukset e ardhshme të parasë nga portofoli i kredive para se rënia mund të identifikohet me një kredi individuale në atë portofol. Kjo evidence mund të përfshijë të dhëna që tregojnë se ka pasur një ndryshim negativ në statusin e pagesave të huamarrësve në grup, apo në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që lidhen me mungesa në pasuritë e Bankës. Menaxhmenti përdor vlerësime të bazuara në përvojën historike të humbjeve për aktivet me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe prova objektive të zhvlerësimit të ngjashme me ato në portofolin kur bëhet caktimi i flukseve të ardhshme të parasë.

Banka përcakton që aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse zhvlerësohen kur ka pasur një rënie të konsiderueshme ose të zgjatur në vlerën e drejtë nën koston e tyre. Ky përcaktim së çfarë është e rëndësishme ose e shtyrë kërkon gjykim. Në marrjen e këtij gjykimi, Banka vlerëson në mesin e faktorëve të tjerë, paqëndrueshmërinë normale në çmimin e aksionit. Përveç kësaj, zhvlerësimi mund të jetë i përshtatshëm, kur ka prova të përkeqësimit në pozicionin financiar të të investuarit, performancës së industrisë dhe të sektorit, ndryshimet në teknologji dhe flukset operative dhe të financimit të mjeteve monetare.

Vlera kontabël e pasurive financiare më 31 dhjetor 2020, dhe ndjeshmëria e tyre ndaj supozimeve dhe metodave të zhvlerësimit është paraqitur më poshtë:

Pasuritë financiare	Vlera bartëse	Rënia në vlerë	Vlera neto
Kreditë ndaj klientëve	257,133	(10,010)	247,123
Letrat me vlerë të investimit të matura në VDATGJ	20,581	-	20,581

Banka njeh humbjen e humbjeve për humbjet e pritshme të kredisë për Letrat me vlerë të investuara të matura në VDATGJ, të cilat njihen në të ardhura të tjera përmbledhëse. Bazuar në inputet e vëzhgueshme të tregut dhe duke përdorur një model të skontuar të flukseve të mjeteve monetare të bazuara në një kurbë të ardhurash të përshtatshme për periudhën e mbetur deri në maturim, vlera e aktiveve financiare të matura në VDATGJ që rezultuan pas vlerës së zhvlerësimit.

(b) Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të pasurisë dhe detyrimeve financiare për të cilat nuk ka asnjë çmim tregu kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç përshkruhet në shënimin 3.(f)(vi). Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë transparencë të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive, dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozime rreth çmimit dhe risqe të tjera që ndikojnë mbi instrumentin specifik. Banka vlerëson vlerën e drejtë duke shfrytëzuar hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Niveli 1: Çmim i kuotuar i tregut në tregje aktive për instrumentet identike.
- Niveli 2: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të vlerësueshme. Kjo kategori përfshin instrumentet e vlerësuar duke shfrytëzuar: çmimet e tregut për instrumente të ngjashme apo identike në tregjet të cilat konsiderohen më pak se aktive; apo teknika tjera të vlerësimit në të cilat të gjithë faktorët material në mënyrë direkte apo indirekte janë të vëzhgueshëm nga të dhënat e tregut.

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

(b) Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

- Niveli 3: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të rëndësishme të pa vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë instrumentet për të cilat teknikat e vlerësimit përfshijnë faktorë që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe faktorët e pavëzhgueshëm kanë një ndikim material në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumentet që janë vlerësuar në bazë të çmimeve të tregut për instrumente të ngjashme për të cilat rregullime apo gjykime materiale të pavëzhgueshme kërkohen për të reflektuar dallimet në mes të instrumenteve.

Vlerësimi i vlerës së drejtë është shpalosur në shënimin 5.

5. Paraqitja dhe përcaktimi i vlerës së drejtë

Vlerësimet e vlerave reale bazohen në instrumente financiare ekzistuese në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e biznesit të pritshëm dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiare.

Instrumentet financiare të matur me vlerën e drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme përcakton vlerën e drejtë të instrumenteve financiare të matura me vlerën e drejtë dhe analizën e tyre sipas nivelit të tyre në hierarkinë e vlerës së drejtë, në të cilën secila matje me vlerën e drejtë është kategorizuar. Vlerat janë bazuar në vlerat e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar.

Vlera e drejtë e letrave me vlerë të investimeve është e bazuar në çmimet e tregut ose kuotimet broker / dealer të çmimeve. Kur ky informacion nuk është i disponueshëm, vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur një model të skontimit të flukseve monetare të bazuara në një kurbë aktuale të të ardhurave të përshtatshëm për periudhën e mbetur deri në maturim.

Investimet në letrat me vlerë	Vlera Kontabël	Vlera e drejtë Niveli 1	Vlera e drejtë Niveli 2	Vlera e drejtë Niveli 3
31 dhjetor 2020	20,581	-	20,581	-
31 dhjetor 2019	30,319	-	30,319	-

Letrat me vlerë të investimeve të matura në FVOCI përfshijnë bonot e thesarit të lëshuara nga Qeveria e Kosovës dhe bonot e thesarit të lëshuara nga Qeveria e Kosovës të cilat blihen ose për t'u shitur ose do të mbahen deri në maturim në varësi të nevojave të likuiditetit të bankës. Ne si bankë në portofolin tonë të investimeve financiare kemi Obligacione të Thesarit duke filluar nga maturimi 2 vjeç deri në 5 vjet në Euro.

Instrumentet financiare jo të matura me vlerën e drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme përcakton vlerën e drejtë të instrumenteve financiare jo të matura me vlerën e drejtë dhe analizën sipas nivelit të tyre në hierarkinë e vlerës së drejtë, në të cilën secila matje me vlerën e drejtë është kategorizuar.

	Vlera Kontabël		Vlera e drejtë	
	2020	2019	Niveli 2 2020	Niveli 2 2019
Pasuritë				
Paraja e gatshme dhe në banka	24,860	24,309	24,860	24,309
Gjendja me BQK	57,530	41,844	57,530	41,844
Kredi për klientët	247,123	208,434	247,123	208,434
Investime në letra me vlerë	4,784	4,783	4,784	4,783
Detyrimet				
Detyrimet ndaj klientëve	330,281	282,682	330,281	282,682
Detyrimet ndaj bankve	2,080	2,100	2,080	2,100
Borxhet e varura	-	1,050	-	1,050

Vlera e drejtë për pasuritë dhe detyrimet financiare të mësipërme është përcaktuar duke përdorur Nivelin 2 të të dhënave të përshkuara më lartë.

5. Paraqitja dhe përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

Balancat me banka

Detyrimet me bankat e tjera përfshijnë vendosjet ndërbankare dhe llogaritë. Përderisa balancat me bankat janë afatshkurtër, vlera e tyre e drejtë është konsideruar të jetë e barabartë me vlerën e tyre kontabël.

Letrat me vlerë të investimit me koston e amortizuar

Letrat me vlerë të investimit me koston e amortizuar përfshijnë obligacione qeveritare të lëshuara nga Qeveria e Kosovës. Çmimet e kuotuar në tregjet aktive nuk ishin në dispozicion për këto letra me vlerë. Megjithatë, ka pasur informata të mjaftueshme për të matur vlerat e drejta të këtyre letrave me vlerë në bazë të inputeve të tregut të vëzhguar dhe duke përdorur një model të flukseve të mjeteve monetare të skontuara bazuar në një kurbë korrente të fitimit të përshtatshme për periudhën e mbetur deri në maturim.

Kreditë dhe paradhëniet me klientët

Ku është e mundur, vlera e drejtë e kredive dhe paradhënieve është e bazuar në transaksionet e vëzhgueshme të tregut. Ku transaksionet e vëzhgueshme të tregut nuk janë në dispozicion, vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur metodat e vlerësimit, të tilla si teknikat e fluksit monetar të skontuar. Teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme të kredisë, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e vlerësimit të kredive tregtare dhe të bizneseve të vogla, kreditë homogjene grupohen në portofole me karakteristika të ngjashme. Nuk ka raste të kredive që vlerësohen në bazë të inputeve të vëzhgueshme.

Detyrimet ndaj klientëve dhe borxhi i varur

Vlera e drejtë e borxhit të varur dhe detyrimeve ndaj klientëve janë vlerësuar duke përdorur teknika të aktualizimit të rrjedhës së parasë, duke zbatuar normat që janë ofruar për depozitat dhe për borxhin e ndërvarur me maturitete dhe kushte të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme sipas kërkesës është shuma e pagueshme në datën e raportimit. Depozitat kanë një vlerë të drejtë të vlerësuar të përafërt me vlerën kontabël në varësi të natyrës së tyre afatshkurtër ose të normave bazë të interesit që janë të përafërta me normat e tregut. Shumica e depozitave janë subjekt i rivlerësimit brenda vitit.

6. Paraja e gatshme dhe në banka

	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Paraja e gatshme	12,127	10,146
Llogari rrjedhëse me bankat	12,733	14,163
	24,860	24,309

Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj përbëhen si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Paraja e gatshme dhe në banka	24,860	24,309
Gjendja me BQK (Shënimi 7)	57,530	41,844
Rezerva e detyrueshme	(22,720)	(19,573)
	59,671	46,580

6. Paraja e gatshme dhe në banka

Në përputhje me kërkesat e BQK-së në lidhje me rezervën e detyrueshme për qëllime të likuiditetit, Banka duhet të mbajë një minimum prej 10% të depozitave të klientëve me maturitet deri në një vit, si rezerva të detyrueshme. Rezervat e detyrueshme kërkojnë instrumente me likuiditet të lartë, duke përfshirë para të gatshme, llogaritë në BQK, ose në bankat e tjera në Kosovë, si dhe shumat e mbajtura në BQK nuk duhet të jenë më pak se gjysma e Gjithsejtit të rezervave të detyrueshme.

Pasuritë me të cilat Banka mund të plotësojë kërkesat e likuiditetit janë depozitat në EURO me BQK-në dhe 50% e ekuivalentit në EURO të parave të gatshme të shprehura në valuta lehtësisht të konvertueshme. Depozitat me BQK-në nuk duhet të jenë më pak se 5% e bazës së depozitave.

7. Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës

	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Rezerva e detyrueshme me BQK	22,720	19,573
Llogaritë rrjedhëse	34,810	22,271
	57,530	41,844

Kredi për klientët

	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Kredi	215,978	180,884
Mbitërheqje	40,890	34,892
	256,868	215,776
Interesi i përlogaritur	1,138	901
Tarifa disbursimi të shtyra	(873)	(963)
	257,133	215,714
Provizione për humbjet e kredive	(10,010)	(7,280)
Kreditë për klientët	247,123	208,434

Kreditë paraqiten në vlerën nominale, interesi i përlogaritur bazohet në normat nominale të interesit, ndërsa tarifat e shtyra të disbursimit janë tarifa shtesë që janë pjesë e normës efektive të interesit.

Maturiteti për kreditë afatgjata varion nga 1 deri në 30 vjet (2019: 1 deri 30 vjet). Në 2020, norma e interesit për kreditë ndaj klientëve varioi nga 2.50% në 24% në vit (2019: 2.70% ne 24% në vit).

Banka ka dhënë disa kredi me normë interesi në limitin minimal të treguar më lartë, të cilat janë norma më të ulëta se ato që ofrohen përgjithësisht nga Banka dhe mbuloen nga kolaterali i parasë së gatshme.

Lëvizjet në provizionet për humbjet nga kreditë janë si më poshtë:

	2020	2019
Provizione për humbjet e kredive më 1 janar	7,280	7,870
Kreditë të fshira	(392)	(1,594)
Ngarkesa për vitin	3,122	1,004
Provizione për humbjet e kredive më 31 dhjetor	10,010	7,280

8. Kredi për klientët

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto dhe zbritjen e humbjeve të huave ndaj klientëve me koston e amortizuar:

31 Dhjetor 2020

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
Pasuritë e mbajtura me koston e amortizuar	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Të blera ose kreditë me origjinë dëm-timi	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Vlera e bartur bruto për llojet e asetëve					
Bizneset	142,167	2,420	3,565	409	148,561
Hipotekë	23,842	176	342	-	24,360
Konsumatorët	66,825	583	1,187	-	68,595
Agro	6,084	110	344	-	6,538
Kreditë Kartelat	1,739	85	277	-	2,101
Tjera	6,495	5	213	-	6,713
Gjithsej vlera e bartur bruto	247,152	3,379	5,928	409	256,868
Humbja e lejuar për llojet e asetëve					
Bizneset	(1,028)	(74)	(3,234)	(409)	(4,745)
Hipotekë	(391)	(0)	(315)	-	(706)
Konsumatorët	(2,366)	(105)	(984)	-	(3,455)
Agro	(144)	(12)	(248)	-	(404)
Kreditë Kartelat	(114)	(24)	(248)	-	(386)
Tjera	(109)	(1)	(204)	-	(314)
Gjithsej humbja e lejuar	(4,152)	(216)	(5,233)	(409)	(10,010)

8. Kredi për klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto dhe zbritjen e humbjeve të huave ndaj klientëve me koston e amortizuar:

31 Dhjetor 2019

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
Pasuritë e mbajtura me koston e amortizuar	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Të blera ose kreditë me origjinë dëmtimi	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Vlera e bartur bruto për llojet e aseteve					
	106,562	4,600	2,872	418	114,452
Bizneset	21,776	1,240	169	-	23,185
Hipotekë	59,946	1,054	751	-	61,752
Konsumatorët	5,221	121	207	-	5,549
Agro	1,523	129	211	-	1,864
Kreditë Kartelat	8,591	114	269	-	8,974
Tjera	203,620	7,259	4,479	418	215,776
Gjithsej vlera e bartur bruto					
Humbja e lejuar për llojet e aseteve	(694)	(105)	(1,945)	(418)	(3,162)
Bizneset	(391)	(80)	(158)	-	(629)
Hipotekë	(1,868)	(96)	(599)	-	(2,563)
Konsumatorët	(139)	(11)	(177)	-	(327)
Agro	(89)	(12)	(180)	-	(281)
Kreditë Kartelat	(179)	(5)	(134)	-	(318)
Tjera	(3,360)	(309)	(3,192)	(418)	(7,280)

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto te amortizuar, per segmentin e Bizneseve:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
BIZNESET	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2020	694	105	1,945	418	3,162
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(41)	41	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(400)	-	400	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	10	(10)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(148)	148	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	836	63	562	-	1,461
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	(71)	23	535	(9)	478
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	(246)	-	(246)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	334	(31)	1,399	(9)	1,693
Lëvizje të tjera pa impakt në F&H	-	-	-	-	-
Instrumente të ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit met 31 dhjetor 2020	1,028	74	3,344	409	4,855

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar, për segmentin e Bizneseve:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
BIZNESET	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2020	106,562	4,600	2,872	418	114,452
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(572)	572	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(509)	-	509	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	2,416	(2,416)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(206)	206	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	100	(100)	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	-	-	-	-	-
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	37,436	750	20	(9)	38,197
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(3,166)	(980)	414	-	(3,732)
Shlyerjet	-	-	(356)	-	(356)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2020	142,167	2,420	3,565	409	148,561

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto te amor-tizuar, per segmentin e Hipotekave:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
HIPOTEKË	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2020	391	80	158	-	629
Levizjet me impakt në F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(9)	-	9	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(166)	166	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	90	-	-	-	90
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	(81)	86	(18)	-	(13)
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	-	-	-
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	-	(80)	157	-	77
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente të ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit me 31 dhjetor 2020	391	-	315	-	706

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar për klientët me Hipotekë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
HIPOTEKË	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2020	21,776	1,240	169		23,185
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(145)	145	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(12)	-	12	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	384	(384)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(188)	188	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	-	-	-	-	-
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	5,874	-	-	-	5,874
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(4,035)	(637)	(27)	-	(4,699)
Shlyerjet	-	-	-	-	-
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2020	23,842	176	342	-	24,360v

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto të amortizuar, për segmentin e Konsumatorëve:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
KONSUMATORËT	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2020	1,868	96	599	-	2,563
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(90)	90	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(290)	-	290	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	14	(14)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(91)	91	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	2	-	(2)	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	375	5	16	-	396
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	487	19	4	-	510
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	(14)	-	(14)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	498	9	385		892
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente te ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit met 31 dhjetor 2020	2,366	105	984	-	3,455

8. Kreditë te klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar për klientët Konsumatorë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
KONSUMATORËT	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2020	59,946	1,055	751		61,752
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(479)	479	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(414)	-	414	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	674	(674)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	113	(113)	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	44	-	(44)	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	-	-	-	-	-
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	10,590	47	27	-	10,664
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(3,536)	(437)	166	-	(3,807)
Shlyerjet	-	-	(14)	-	(14)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2020	66,825	583	1,187		68,595

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto te amortizuar, per segmentin Agro:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
AGRO	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2020	139	11	177	-	327
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(10)	10	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(41)	-	41	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	1	(1)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(11)	11	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	46	-	-	-	46
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	9	3	25	-	37
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	(6)	-	(6)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	5	1	71		77
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente te ç'regjistruar	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit met 31 dhjetor 2020	144	12	248	-	404

8. Kreditë te klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar për klientët Agro:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
AGRO	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2020	5,221	121	207	-	5,549
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(78)	78	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(125)	-	125	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	101	(101)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(14)	14	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	-	-	-	-	-
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	1,763	-	-	-	1,763
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(798)	26	4	-	(768)
Shlyerjet	-	-	(6)	-	(6)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2020	6,084	110	344		6,538

8. Kredi për klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto te amor-tizuar, per segmentin e Kartave te Kreditit:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
KARTAT E KREDITIT	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2020	89	12	180	-	281
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(18)	18	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(84)	-	84	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	1	(1)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(38)	38	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	1	(1)	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	13	1	2	-	16
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	113	31	(39)	-	105
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	(16)	-	(16)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	25	12	68		105
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente të ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit met 31 dhjetor 2020	114	24	248		386

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar për kategorine Kartat e Kreditit:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
KARTAT E KREDITIT	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me originë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2020	1,523	129	211		1,863
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(62)	62	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(100)	-	100	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	27	(27)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(42)	42	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	8	-	(8)	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	2	(2)	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	-	-	-	-	-
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	132	4	4	-	140
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	211	(43)	(54)	-	114
Shlyerjet	-	-	(16)	-	(16)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2020	1,739	85	277		2,101

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto te amor-tizuar, per segmentin "Tjera":

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
TJERA	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2020	96	3	98	-	197
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(1)	1	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(7)	-	7	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	10	-	-	-	10
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	11	(3)	(11)	-	(3)
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	-	-	-
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	13	(2)	(4)		7
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente të ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit me 31 dhjetor 2020	109	1	94		204

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar për kategorinë "Tjera", qe perfshin Stafin dhe Mbiterheqjet:

TJERA	Faza 1 12-muaj HPK	Faza 2 Jetëgjatësi HPK	Faza 3 Jetëgjatësi HPK	ATGJ Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2020	4,450	44	160	-	4,654
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(3)	3	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(11)	-	11	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	2	(2)	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	-	-	-	-	-
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	2,935	-	-	-	2,935
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(876)	(44)	44	-	(876)
Shlyerjet	-	-	-	-	-
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2020	6,495	5	213		6,713

8. Kredi për klientët (vazhdim)

Banka Ekonomike i monitoron se afermi kolaterale të cilat mbahen për kredite të dëmtuara, sepse ka të ngjarë që do të inicijojë procedurë për riposëdimitin dhe shitjen e kolateraleve për të zvogëluar humbjet e pritshme. Me poshtë vlera e ekspozimit bruto/net kundrejt vlerës së kolateraleve:

2020	Ekspozimi Bruto	Humbjet e Pritshme	Ekspozimi Neto	Vlera e Drejte e Kolateraleve
Asetet e dëmtuara (faza 3)*	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Kreditë të individët	2,019	(1,751)	268	6,952
- Konsumatorët	1,187	(984)	203	2,096
- Kartat e kreditit	277	(248)	29	500
- Hipotekat	342	(315)	27	905
- Tjera	213	(204)	9	3,451
Kreditë të korporatat:	3,909	(3,482)	427	25,868
- Bujqësi	344	(248)	96	1,444
- Biznes	3,565	(3,234)	331	24,424
Gjithsej asetet e dëmtuara	5,928	(5,233)	695	32,820

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përmban një analizë të ekspozimit kundrejt rrezikut të kreditit për instrumentet financiare, për të cilat humbjet e pritshme janë realizuar. Vlera bruto me poshtë përfaqëson ekspozimin maksimal të entitetit kundrejt rrezikut të kreditit.

	Dhjetor 2020					Dhjetor 2019
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ		
	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjithsej	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO
Katgoritë e rris- kut kreditor						
A0	230,561	-	-	-	230,561	3,875
A1	16,591	-	-	-	16,591	200,602
B	-	2,753	-	-	2,753	5,122
C	-	626	-	-	626	1,146
Në vonesë	-	-	5,928	409	6,337	5,030
Ekspozimi Bruto	247,152	3,379	5,928	409	256,868	215,776
Humbjet e lejuara	(4,152)	(216)	(5,233)	(409)	(10,010)	7,280
Ekspozimi Neto	243,000	3,163	695	-	246,858	208,496

8.Kreditë te klientët (vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në lejimin e huave të kredive të biznesit për klientët me koston e amortizuar:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
BIZNESET	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2019	161	1,475	1,676	-	3,312
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(11)	11	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(4)	-	4	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	455	(455)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(327)	327	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	478	77	406	418	1,379
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	(386)	(676)	891	-	(171)
Ndryshimet ne Metodologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	(1,359)	-	(1,359)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	532	(1,370)	269	418	(151)
Lëvizje të tjera pa impakt në F&H	-	-	-	-	-
Instrumente të ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit met 31 dhjetor 2019	694	105	1,945	418	3,162

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive të biznesit për klientët me koston e amortizuar:

31 dhjetor 2019

BIZNESET	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	Gjithsej
	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2019	26,978	63,325	2,889	-	93,192
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(1,634)	1,634	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(701)	-	701	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	30,281	(30,281)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(1,045)	1,045	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	(11,260)	(29,901)	(260)	(24)	(41,445)
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	75,018	1,633	467	442	77,560
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(11,427)	(766)	(725)	-	(12,918)
Shlyerjet	-	-	(1,244)	-	(1,244)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2019	106,562	4,600	2,872	418	114,452

8. Kreditë te klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto te amor-tizuar, per segmentin e Hipotekave:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
HIPOTEKË	12-muaj HPK	Jetëgjatë- si HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2019	123	807	170	-	1,100
Levizjet me impakt në F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(6)	6	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	4	-	(4)	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	563	(563)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(24)	24	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	23	(23)	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	179	1	-	-	180
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	(473)	(169)	40	-	(601)
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	(49)	-	(49)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	267	(726)	(12)	-	(471)
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente të ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit me 31 dhjetor 2019	391	80	158	-	629

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar për klientët me Hipotekë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
HIPOTEKË	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2019	7,475	12,875	258	-	20,608
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(251)	251	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(1)	-	1	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	7,896	(7,896)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(67)	67	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	7	-	(7)	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	38	(38)	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	(1,453)	(3,890)	(12)	-	(5,355)
Instrumente financiare të reja, të origjinuara ose të blera	9,415	11	-	-	9,426
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(1,312)	(82)	(31)	-	(1,425)
Shlyerjet	-	-	(69)	-	(69)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2019	21,776	1,240	169		23,185

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në lejimin e kredive të kredive individuale për klientët me koston e amortizuar:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
KONSUMATORËT	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2019	394	2,016	342	-	2,752
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(9)	9	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(3)	-	3	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	41	-	(41)	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	1,387	(1,387)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(147)	147	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	11	(11)	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	896	42	22	-	960
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	(838)	(439)	237	-	(1,040)
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	(9)	(101)	-	(110)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	1,474	(1,920)	256	-	(190)
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente te ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit me 31 dhjetor 2019	1,868	96	599	-	2,563

8. Kreditë te klientët (vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive individuale për klientët me koston e amortizuar:

31 dhjetor 2019

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
KONSUMATORËT	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2019	21,849	28,561	514		50,924
Transferimet:					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(327)	327	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(127)	-	127	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	20,737	(20,737)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(406)	406	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	57	-	(57)	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	15	(15)	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	(5,726)	(6,862)	(35)	-	(12,623)
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	30,560	331	32	-	30,923
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(6,348)	(157)	(78)	-	(6,583)
Shlyerjet	(35)	(18)	(144)	-	(197)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2019	59,946	1,054	751		61,752

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto te amortizuar, per segmentin Agro:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
AGRO	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2019	12	67	111	-	190
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	-	20	(20)	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	30	(30)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(22)	22	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	78	3	-	-	82
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	19	(29)	106	-	96
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Unwind of discount (rikthimi i skontimit)	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	(41)	-	(41)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	126	(57)	67	-	136
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente te ç'regjistruar	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit me 31 dhjetor 2019	139	11	177	-	327

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar për klientët Agro:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
AGRO	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2019	2,247	3,230	204	-	5,681
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(36)	36	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(16)	-	16	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	2,337	(2,337)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(138)	138	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	40	-	(40)	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	(765)	(644)	(6)	-	(1,415)
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	2,582	37	1	-	2,620
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(1,168)	(63)	(34)	-	(1,265)
Shlyerjet	-	-	(72)	-	(72)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2019	5,221	121	207	-	5,549

8. Kredi për klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto te amor-tizuar, per segmentin e Kartave te Kreditit:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
KARTAT E KREDITIT	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2019	9	133	89	-	231
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(1)	-	1	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	13	-	(13)	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	79	(79)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(31)	31	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	3	(3)	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	18	1	2	-	21
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	(28)	(11)	102	-	63
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	(5)	(29)	-	(34)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	81	(122)	91	-	50
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente të ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit me 31 dhjetor 2019	89	12	180	-	281

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar për kategorine Kartat e Kreditit:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
KARTAT E KREDITIT	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2019	479	1,133	138	-	1,750
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(25)	25	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(22)	-	22	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	863	(863)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(108)	108	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	18	-	(18)	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	4	(4)	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	17	75	36	-	127
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	203	7	4	-	214
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(10)	(137)	(42)	-	(189)
Shlyerjet	-	(7)	(32)	-	(39)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2019	1,523	129	211		1,864

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në humbjet e pritshme të kredive mbajtur ne kosto te amor-tizuar, per segmentin "Tjera":

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
TJERA	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma e provizionit me 1 janar 2019	39	232	33	-	304
Levizjet me impakt ne F&H					
<i>Transferet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	-	-	-	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	5	-	(5)	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	151	(151)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(41)	41	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare me origjinë ose të blera	123	2	12	-	137
Ndryshimet ne Parametrat e Riskut (PD/LGD/EAD)	(139)	(37)	54	-	(122)
Ndryshimet ne Metedologji/Modele	-	-	-	-	-
Modifikimet e flukseve	-	-	-	-	-
Rikthimi i skontimit	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	(1)	-	(1)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Vlera e provizionit në net për periudhën	140	(227)	101	-	14
Livizje te tjera pa impakt ne F&H	-	-	-	-	-
Instrumente të ç'regjistruara	-	-	-	-	-
Shuma e provizionit me 31 dhjetor 2019	179	5	134	-	318

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përcakton ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive me kosto te amortizuar për kategorinë "Tjera", që përfshin Stafin dhe Mbiterheqjet:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ	
TJERA	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjthsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Shuma bruto e bartur me 1 janar 2019	5,182	4,542	54	-	9,778
<i>Transferimet:</i>					
Transfer nga faza 1 në fazën 2	(22)	22	-	-	-
Transfer nga faza 1 në fazën 3	(106)	-	106	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 1	2,737	(2,737)	-	-	-
Transfer nga faza 2 në fazën 3	-	(114)	114	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 1	8	-	(8)	-	-
Transfer nga faza 3 në fazën 2	-	1	(1)	-	-
Pasuritë financiare të ç'regjistruara gjatë periudhës përveç shlyerjeve	(3,349)	(1,633)	(1)	-	(4,983)
Instrumente financiare te reja, te origjinuara ose të blera	5,204	47	12	-	5,263
Modifikimet dhe ndryshimi në rrjedhën e parasë	(1,063)	(14)	(6)	-	(1,083)
Shlyerjet	-	-	(1)	-	(1)
FX dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Shuma bruto e bartur me 31 dhjetor 2019	8,591	114	269	-	8,974

8. Kredi për klientët (vazhdim)

Banka Ekonomike i monitoron se afermi kolaterale të cilat mbahen për kredite e dëmtuara, sepse ka të ngjarë që do të inicijojë procedura për riposëdimin dhe shitjen e kolateraleve për të zvogëluar humbjet e pritshme. Me poshte vlera e ekspozimit bruto/net kundrejt vlerës së kolateraleve:

2019	Ekspozimi Bruto	Humbjet e Pritshme	Ekspozimi Neto	Vlera e Drejte e Kolateraleve
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000
Asetet e dëmtuara (faza 3)*				
Kreditë të individët	1,027	804	223	3,370
- Konsumatorët	624	457	167	204
- Kartat e kreditit	211	170	41	183
- Hipotekat	168	158	10	753
- Tjera	25	20	5	2,230
Kreditë të korporatat:	3,994	2,807	1,187	14,057
- Bujqësi	273	199	74	385
- Biznes	3,613	2,572	1,041	13,271
- LG	108	36	72	401
Gjithsej asetet e dëmtuara	5,022	3,612	1,410	17,427

8. Kreditë të klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme përmban një analizë të ekspozimit kundrejt rrezikut të kreditit për instrumentet financiare, për të cilat humbjet e pritshme janë realizuar. Vlera bruto me poshte përfaqëson ekspozimin maksimal të entitetit kundrejt rrezikut të kreditit.

	Dhjetor 2019					Dhjetor 2018
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	ATGJ		
	12-muaj HPK	Jetëgjatësi HPK	Jetëgjatësi HPK	Kreditë e blera ose me origjinë dëmtimi	Gjithsej	Gjithsej
	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO'000	EURO
Katgoritë e riskut kreditor						
A0	3,875	-	-	-	3,875	163,263
A1	199,945	657	-	-	200,602	7,646
B	-	5,122	-	-	5,122	4,281
C	-	1,146	-	-	1,146	848
Në vonesë	-	-	4,612	418	5,030	5,896
Ekspozimi Bruto	203,820	6,925	4,612	418	215,776	181,933
Humbjet e lejuara	(3,359)	(309)	(3,194)	(418)	7,280	7,891
Ekspozimi Neto	207,179	7,234	7,807	-	208,496	174,042

9. Investime në letrat me vlerë

	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Investimet në letrat me vlerë – kosto e amortizuar		
Obligacionet qeveritare	4,743	4,743
Interesi i llogaritur	41	38
	4,784	4,781
Investimet në letrat me vlerë – në VDATGJ		
Bono thesari qeveritare	-	5,201
Bono qeveritare	20,542	25,005
Interes i llogaritur	39	112
	20,581	30,318
Gjithsej investimet në letrat me vlerë	25,365	35,101

Investimet Financiare paraqesin obligacione nga një muaj deri në pesë vjet dhe bono thesari të shprehura në euro. Portofolio e investimeve bankare klasifikohet në dy pjesë me kosto të amortizuar dhe VDTAGJ, dhe të gjitha këto investime investohen në letrat me vlerë të emetuara nga Qeveria e Kosovës. Interesi mesatar i investimeve të regjistruara me kosto të amortizuar është 3.21% ndërsa maturimi deri në 5 vjet. Ne nuk kemi Bono të Thesarit në Portofolion tonë të Investimeve në Dhjetor 2020. Shuma më e madhe e investimeve tona financiare mbulohet nga bonot e thesarit të klasifikuara në VDTAGJ, mesatarja e maturimit për këto obligacione është rreth 3 vjet dhe mesatarja e interesit është 1.26%.

Tabela në vijim paraqet lëvizjet e investimeve të letrave me vlerë të matura në VDATGJ gjatë vitit 2020 dhe 2019:

	Investimet në VDATGJ
Më 1 janar 2020	30,206
Shtesat	27,040
Heqjet/të maturuara	(36,395)
Shitjet para maturimit	(309)
Fitimi/(humbja) e perealizuar 2020	20,542
Më 1 janar 2019	20,657
Shtesat	33,908
Heqjet/të maturuara	(24,581)
Fitimi/(humbja) e perealizuar	222
Më 31 dhjetor 2019	30,206

2. Prona, pajisje dhe pasuritë me të drejtë përdorimi

Më poshtë është një ndarje e pronave dhe pajisjeve në pronësi dhe me qira:

	2020	2019
Prona, dhe pajisjet në pronësi	6,849	7,275
Pasuritë me të drejtë përdorimi SNRF 16	1,919	2,650
Prona, dhe pajisjet në pronësi	8,768	9,925

Banka ka me qira shumë ndërtesa. Informatat në lidhje me qiratë për të cilat Banka është qiramarrëse paraqitet më poshtë.

	2020	2019
	Prona	Prona
Balanci më 1 janar	2,650	-
Korrigjimi i bilanceve fillestare	-	2,714
Shtesat në vitin aktual	551	771
Shlyrjet	(403)	-
Shpenzimet e zhvleresimit per vitin	(879)	(835)
Balanci me 31 dhjetor	1,919	2,650

Tabela e mëposhtme paraqet analizën e maturimit - flukset monetare kontraktuale të padiskontuara të detyrimit të qirasë:

	2020	2019
Detyrimi afatshkurtër e qirasë	823	638
Detyrimi afatgjatë i qirasë	3,730	3,077
Detyrimet totale me qira të padiskontuara më 31 Dhjetor	4,553	3,715
Detyrimet e qirasë të përfshira në Notën 18 më 31 dhjetor	1,954	2,681

Vlerat e njohura në Pasqyrën e të ardhurave të Bankës për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2020:

	2020	2019
Interesi mbi detyrimet e qirasë SNRF 16	(74)	(77)
Zhvlerësimi për ROU	(879)	(835)
Shpenzimet totale nga qiratë	(953)	(912)

10. Prona dhe pajisje dhe të drejtat e përdorimit të pasurive (vazhdim)

Kosto	Ndërtesa	Përmirësime në objekte me qira	Mobiljet, instalime dhe pajisje	Kompjuterat dhe pajisje të lidhura	Automjete	Gjithsej
Në 1 janar 2019	5,634	786	3,353	1,366	572	11,711
Shtesat	0	447	1,090	167	141	1,845
Heqjet nga përdorimi	0	0	(1)	(1)	(38)	(40)
Më 31 dhjetor 2019	5,634	1,233	4,442	1,532	675	13,516
Shtesat	0	229	202	145	97	673
Heqjet nga përdorimi	0	0	(710)	0	0	(710)
Më 31 dhjetor 2020	5,634	1,462	3,934	1,677	772	13,479
Zhvlërësimi akumuluar						
Në 1 janar 2019	1,269	398	2,631	804	399	5,501
Shpenzimi për vitin	141	128	235	206	70	780
Heqjet nga përdorimi	0	0	(1)	(1)	(38)	(40)
Më 31 dhjetor 2019	1,410	526	2,865	1,009	431	6,241
Shpenzimi për vitin	141	216	427	227	85	1,096
Heqjet nga përdorimi	0	0	(707)	0	0	(707)
Më 31 dhjetor 2020	1,551	742	2,585	1,236	516	6,630
Vlera Kontabël						
Në 1 janar 2019	4,365	388	722	562	173	6,210
Më 31 dhjetor 2019	4,224	707	1,577	523	244	7,275
Më 31 dhjetor 2020	4,083	720	1,349	441	256	6,849

Gjatë vitit 2020, Banka ka hequr aktivet me vlerë neto kontabël prej 710 mijë EUR, (2019: 40 mijë EUR). Me 31 dhjetor 2020 dhe 2019 Banka nuk ka ndonjë pronë ose pajisje të vendosur si peng për kolateral. Vlera kontabël e pasurive të trupëzuara dhe të patrupëzuara të Bankës në 31 dhjetor 2020 ishte 7,514 mijë EUR duke përfaqësuar 26.39% të Kapitalit të Nivelit të Parë (2019: 7,840 mijë euro duke përfaqësuar 25.02% të Kapitalit të Nivelit të Parë). Limiti maksimal rregullator është 50% i Kapitalit të Nivelit të Parë. Nuk është raportuar shkelje e raportit të tillë më 31 dhjetor 2020, as në 2019.

11. Pasuritë e paprekshme

Kosto	Softueri	Investimet ne vijim	Gjithsej
Më 1 janar 2019	1,537	-	1,537
Shtesat gjatë vitit	208	-	208
Heqjet nga përdorimi	-	-	-
Më 31 dhjetor 2019	1,745	-	1,745
Shtesat gjatë vitit	402	2,148	2,550
Heqjet nga përdorimi	-	-	-
Më 31 dhjetor 2020	2,147	2,148	4,295
Amortizimi akumuluar			
Më 1 janar 2019	969	-	969
Shpenzimi për vitin	211	-	211
Më 31 dhjetor 2019	1,180	-	1,180
Shpenzimi për vitin	302	-	302
Më 31 dhjetor 2020	1,482	-	1,482
Vlera kontabël			
Më 1 janar 2019	568	-	568
Më 31 dhjetor 2019	565	-	565
Më 31 dhjetor 2020	665	2,148	2,813

Banka ka nënshkruar një kontratë të re në nëntor 2018 për zhvillimin e sistemit të ri kryesor bankar të cilin është në zhvillim e sipër. Projekti do të përfundojë në Tetor 2023.

Më 31 Dhjetor 2020 dhe 2019, Banka nuk ka aktive jo-materiale të lëna peng si kolateral.

12. Pasuritë të tjera

	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Parapagime	507	1,502
Të tjera	916	685
Gjithsej	1,423	2,187

Detyrimet ndaj klientëve

	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Llogaritë rrjedhëse	153,504	117,112
Llogari të bllokuara	5,986	4,504
Depozita Flexi	5,679	6,133
Llogari kursimi	19,552	17,037
	184,721	144,786
Shtuara: Maturimi aktual i depozitave afatgjatë	82,593	56,401
Gjithsej depozitat afatshkurtëra të klientëve	267,314	201,187
Depozita me afat	142,907	135,727
	142,907	135,727
Zvogëluara: Maturimi aktual i depozitave afatgjatë	(82,593)	(56,401)
Gjithsej depozitat afatgjata të klientëve	60,314	79,326
Interes i llogaritur	2,653	2,170
Gjithsej	330,281	282,683

Llogaritë rrjedhëse nuk sjellin interes.

13. Detyrimet ndaj klientëve (vazhdim)

Normat mesatare efektive të interesit për depozitat me afat në vitin 2020 dhe 2019 ishin si vijon:

Viti	1 muaj	3 muaj	6 muaj	1 vit	18 muaj	2 -5 vite
2020	0.04%	1.47%	1.39%	1.68%	1.96%	2.39%
2019	0.06%	1.76%	1.41%	1.29%	1.91%	2.30%

14. Detyrimet ndaj bankave

Detyrimet ndaj bankave prej 2,080 mijë euro (2019: 2,100 mijë euro) përfaqësojnë llogari rrjedhëse me bankat vendase. Llogaritë rrjedhëse nuk bartin interes.

15. Borxhi i varur

	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Borxhi i varur	-	1,000
Interesi i llogaritur	-	50
Gjithsej	-	1,050

Gjatë vitit 2014 Banka nënshkroi një marrëveshje borxhi të varur me Mabetex Properties Sha. Borxhi i varur prej 1,000 euro mijër mijë bartë një normë vjetore interesi prej 7.5% a dhe maturon në 30 prill 2020. Borxhi i varur ka maturuar dhe është mbyllur më 30.04.2020 sipas marrëveshjes.

16. Detyrimet tjera

	Më 31 dhjetor 2020	Më 31 dhjetor 2019
Shpenzimet e llogaritura	45	191
Taksa tjera të pagueshme	52	75
Të pagueshme për pension dhe asistencë sociale	38	38
Të hyrat të tjera të shtyera	77	58
Provizione për humbje nga garancitë	12	6
Detyrimet e qirasë (Nota 10)	1,954	2,681
Provizione për çështje gjyqësore	5	7
Gjithsej	2,183	3,056

Lëvizjet për provizionet për humbje nga garancitë e lëshuara nga Banka janë si vijon:

	2020	2019
Provizionet më 1 janar	6	21
Kthimi/Provizioni gjatë vitit (Shënimi 20)	6	(15)
Provizionet më 31 dhjetor	12	6

17. Ekuiteti dhe rezervat

Ekuiteti i nënshkruar dhe paguar i Bankës përbëhet nga 114,930 aksione të zakonshme (2019: 108,442 aksione të zakonshme) me vlerë nominale 256 euro secili (2019: 256 euro). Struktura aksionare e Bankës është si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2020		Më 31 dhjetor 2019	
	%	Shuma	%	Shuma
Behgjet Pacolli	35	10,246	35	9,668
Immobiliare Red Llc	29	8,402	29	7,927
Selim Pacolli	18	5,360	18	5,058
Xhabir Kajtazi	12	3,482	12	3,285
Ismet Gjoshi	3	987	3	932
Hasan Hajdari	1	297	1	280
Zyhra Hajdari	1	285	1	269
Të tjerët me më pak se 1%	1	363	1	342
	100	29,422	100	27,761

Shpërndarja e fitimit dhe dividendat e deklaruar

Mbajtësit e aksioneve të zakonshëm kanë të drejtë të marrin dividendë kur deklarohen herë pas here dhe kanë të drejtën e një vote për aksion. Të gjitha aksionet renditen në mënyrë të barabartë në lidhje me pasuritë e mbetura të Bankës.

Gjatë vitit që përfundoi në 31 Dhjetor 2020, Banka alokoi në kapitalin aksionar si dividendë në aksione shumën prej 3,361 mijë EUR (2019: 3,218 mijë EUR). Për më tepër, gjatë vitit 2020, bazuar në vendimin e Bankës për shpërndarjen e fitimit dhe bazuar në një Vendim të BQK-së të datës 16 Dhjetor 2020 për "Miratimin e kërkesës së Bankës Ekonomike për pagesën e dividendit dhe tërheqjen e kapitalit aksionar", banka pagoi dividendë në shumën prej 2,000,000 EUR nga fitimi i pashpërndarë, ndërsa shuma prej 1,700,000 EUR u tërhoq nga kapitali aksionar. Më 31 dhjetor, Banka nuk regjistroi tërheqjen e kapitalit në Agjencinë e Regjistrimit të Biznesit brenda Ministrisë së Tregtisë dhe Industrisë në Kosovë. Kështu, kapitali aksionar në Agjencinë e Regjistrimit të Biznesit më 31 Dhjetor 2020 dhe që nga data e lëshimit të këtyre pasqyrave financiare kap shumën prej 24,543,669.93 EUR

Në përputhje me ligjin nr.04/L-093 për "Bankat, Institucionet Mikrofinanciare, Institucionet Financiare Jo-bankare" minimumi i kapitalit të paguar për bankat vendase që veprojnë në Kosovë është 7 milion euro.

Rezervat e rivlerësimit

Lëvizjet në rezervën e rivlerësimit janë si në vijim:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Rezerva e rivlerësimit më 1 janar	324	102
Rezerva e rivlerësimit e investimeve në LV	(309)	222
Bilanci me 31 dhjetor	15	324

Rezervat e Tjera

Gjatë vitit që përfundoi në 31 Dhjetor 2020, Banka Qendrore e Kosovës (BQK) ndryshoi kornizën e saj të raportimit rregullator dhe ndërpreu kërkesën për lëshimin e pasqyrave financiare statutore të përgatitura bazuar në një kornizë raportimi të ndryshme nga SNRF, e cila rezultoi në një efekt të njehershëm të 442 mijë euro. Kjo shumë nuk mund të shpërndahet si pagesë e dividendit ose ndonjë formë tjetër e shpërndarjes, derisa udhëzimet e mëtejshme ose miratimi të merren nga BQK-ja.

18. Te ardhurat neto nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv

Te ardhurat nga interesi	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2020	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
Kredi dhënë klientëve	17,331	15,315
Depozitat dhe llogaritë me bankat	17	45
Investime në letra me vlerë	782	660
Gjithseji i të ardhurave nga interesi	18,130	16,020
Shpenzimet e interesit		
Depozita të klientëve	(2,616)	(2,296)
Borxhi i varur	(25)	(75)
Totali i shpenzimeve të interesit	(2,640)	(2,371)
Te ardhurat neto nga interesi	15,490	13,649

Banka nuk njeht të ardhura nga interesi për kredi jo performuese me më shumë se 90 ditë vonesë.

18. Te ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2020	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
Shërbimet bankare	2,667	2,829
Garancitë	81	99
Te ardhurat nga tarifat dhe komisionet	2,748	2,928
Shpenzime për Swift	(825)	(903)
Tarifa për licensë dhe tarifa të tjera rregullatore	-	(2)
Shpenzime për tarifa dhe komisione	(825)	(905)
Te ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet	1,923	2,023

Të ardhura të tjera

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2020	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
Kthimet e kredive që janë shlyer më pare	865	765
Ngarkesa/(Zvogëlimi) provizioneve për humbje nga garancitë	(6)	15
Të ardhura të tjera	93	177
Gjithsej	952	957

21. Shpenzimet e personelit

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2020	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
Paga dhe rroga	3,221	3,041
Kontribute për pension	163	154
Kompensime të tjera	82	80
Gjithsej	3,466	3,275

Numri i punonjësve më 31 dhjetor 2020 është 341 (2019: 347).

22. Shpenzimet e tjera

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2020	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
Sigurimi	1,133	1,070
Shpenzimet operacionale Mastercard	475	520
Riparimet dhe mirëmbajtja	641	482
Tarifat e sigurimit të depozitave	510	463
Shërbime të TI	435	371
Shërbime komunale dhe karburanti	316	236
Shpenzimet e marketingut dhe reklamimit	201	220
Tarifa ligjore dhe profesionale	149	183
Shërbimet për mbledhjen e kredive	53	108
Komunikimi	93	86
Interesi mbi detyrimet e qirasë SNRF 16	74	77
Materialet për zyrë	45	28
Printime	15	11
Udhëtime	6	6
Të tjera	913	439
Totali	5,059	4,300

23. Shpenzimet e tatimit në fitim

Tatim fitimi në Kosovë llogaritet në shkallën 10% (2019: 10%) të të ardhurave të tatueshme.

	2020	2019
Shpenzimi për tatimin aktual	470	587
Shpenzimi për tatimin e shtyrë	-	176
Gjithsej	470	763

Në vijim paraqitet një barazim i rezultatit kontabël me tatimin në fitimin:

	2020	2019
Ftitimi para tatim fitimit	4,479	6,260
Tatimi në shkallën 10%	448	626
<i>I rregulluar për:</i>		
Shpenzime jo të zbritshme	220	43
Shpezime shtesë interesi të zbritshme	(15)	11
Të ardhura jo të tatueshme	(78)	(66)
Lejime per kredi	(175)	(58)
Shpenzimet e lejuara të interesit	70	31
Shpenzimi i tatim fitimit për vitin	470	587
Shkalla efektive e taksave	10.5%	9.4%

23. Shpenzimet e tatimit në fitim (vazhdim)

Përbërja e tatimit të shtyrë më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 është si në vijim:

	2020	2019
Detyrimi më 1dhjetor	435	259
Ndryshimi i taksave nga aplikimi fillestar i SNRF 9, kalimi nga BQK u tërhoq nga kapitali aksionar.	(435)	-
Ngarkesa e vitit	-	176
Detyrimi më 31 dhjetor	-	435

Kalkulimi i tatimit të shtyrë me 31 dhjetor 2020 dhe 2019 është prezentuar si në vijim:

	2020	2019
Lejimet për provizionim (diferenca në mes të SNRF dhe BQK) * 10%	-	30
Zhvlerësimi (diferenca në mes të SNRF dhe ATK) * 10%	-	115
Shpenzimet e shtyra të interesit * 10%	-	31
	-	176

Tatimi i shtyrë i akumuluar gjatë viteve, në pasqyrat financiare të SNRF-ve në shumën 435 nuk pranohet nga Autoriteti Tatimor. Ndryshimet në standardet e raportimit nga BQK në SNRF nuk pasqyrohen në ligjin tatimor, prandaj tatimi i shtyrë i llogaritur dhe ndryshimet tjera të ndodhura gjatë kalimit nga BQK në SNRF pasqyrohen përmes deklaratës së ekuitetit.

24. Zotimet dhe kontingjencat

Banka lëshon garanci për klientët e saj. Këto instrumente kanë një rrezik kredie të ngjashëm me atë të kredive të dhëna klientëve. Bazuar në vlerësimin e menaxhmentit, nuk do të lindin humbje materiale në lidhje me garancitë e papaguara më 31 dhjetor 2019.

Garancitë	2020	2019
Siguruara me depozita	405	350
Siguruara me kolateral tjetër	1,889	1,804
	2,294	2,154
Zotimet kreditore		
Kreditë e aprovuara por jo të lëshuara	1,085	4,334
Mbitërheqjet	12,783	9,956
Kredit kartela	1,699	1,521
Objektet e kartës së kreditit të papërdorur	15,567	15,811

Kolaterale të tjera të zotuar për garanci, përfshijnë kryesisht pronat e pengut dhe të pasurive të paluajtshme. Zotimet përfaqësojnë bilancet e huaja të kredive, mbitërheqje dhe kufizimet e kartave që u jepen klientëve.

Angazhimet kapitale

Më 31 dhjetor 2020, shuma e zotimit të kontraktuar në lidhje me pasuritë e paprekshme në investimet në vijim që ende nuk është ekzekutuar dhe paguar është 2,808 mijë Euro.

25. Zotimet dhe kontigjencat (vazhdim)

Zotimet për qiranë operative

Banka ka hyrë në angazhime të paanulueshme qiraje si më poshtë:

	2020	2019
Brenda një viti	823	638
	823	638

Marrëveshjet e rëndësishme të qirave për Bankën përfshijnë marrëveshjet për qira në degët kryesore të vendosura në qytetet e Prishtinës, Gjakovës, Pejës, Prizrenit, Mitrovicës, Gjilanit, Ferizajt dhe Zyrës Qendrore, duke përjashtuar nëndegët në këto vende. Të pagueshmet e kushtëzuara për qira për këto marrëveshje të rëndësishme të qirave janë përcaktuar në bazë të angazhimeve të pa anulueshme në bazë të kontratës. Banka ka siguruar se kontratat për qira kanë klauzola mbrojtëse, të paktën 60 ditë për rastet e përfundimit të papritur të qirave. Nuk ka ndonjë kufizim që është i vendosur sipas marrëveshjeve të qirave që do të kishte një ndikim në zotim për qira.

Një shpalosje e mëtejshme në lidhje me marrëveshjet e qirasë më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 është dhënë:

31 dhjetor 2020

Dega	Shuma e qirasë operative	Baza për tatim	Tatimi në qira	Shuma minimale e pagesës	Nënqiratë	Detyrimi kontigjent
Dega e Prishtinës	546	475	43	546	8	538
Dega e Gjakovës	47	41	4	47	39	8
Dega e Pejës	96	88	8	96	59	37
Dega e Prizrenit	41	41	4	41	-	41
Dega e Mitrovicës	58	57	5	58	(17)	75
Dega e Gjilanit	86	76	7	86	15	71
Dega e Ferizajt	59	57	5	59	12	47
Zyra Qendrore	51	44	4	51	45	6
Gjithsej	984	879	79	984	161	823

31 dhjetor 2019

Dega	Shuma e qirasë operative	Baza për tatim	Tatimi në qira	Shuma minimale e pagesës	Nënqiratë	Detyrimi kontigjent
Dega e Prishtinës	395	348	31	395	85	310
Dega e Gjakovës	47	41	4	47	2	45
Dega e Pejës	96	88	8	96	22	74
Dega e Prizrenit	41	42	4	41	14	27
Dega e Mitrovicës	53	53	5	53	2	51
Dega e Gjilanit	87	77	7	87	42	45
Dega e Ferizajit	68	66	6	68	18	50
Zyra Qendrore	83	71	6	83	47	36
Gjithsej	870	786	71	870	232	638

Çështjet gjyqësore

Më 31 dhjetor 2020, ka disa çështje gjyqësore të ngritura kundër Bankës. Banka ka njohur gjatë vitit 2020 provizione për humbjet e mundshme në shumën prej : 8 mijë euro (31 dhjetor 2018: 90 mijë euro, në lidhje me çështjet gjyqësore të hapura në datën e raportimit. Veprime ligjore të ndryshme dhe pretendime mund të lindin në të ardhmen kundër Bankës prej çështjeve gjyqësore që lidhen me rrjedhën normale të biznesit. Rreziqet e lidhura me to janë analizuar nga menaxhmenti për mundësitë e ndodhjes. Edhe pse rezultati i këtyre çështjeve nuk mund të saktësohet gjithmonë, menaxhmenti beson se nuk ka të ngjarë të rezultojnë detyrime të tjera material.

25. Transaksionet me palët e lidhura

Në përputhje me SNK 24 "Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura", një palë e lidhur është çdo palë që ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose të ushtrijë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare dhe operative.

Transaksionet me palët janë bërë në kushte të njëjta me ato që mbizotërojnë në transaksionet në treg. Në rrjedhën e kryerjes së aktiviteteve bankare, Banka hyn në transaksione të ndryshme biznesi me palët e lidhura dhe gjendet me aksionarët dhe individët apo shoqëritë e tjera të lidhura më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 janë si më poshtë:

	Bordi i Drejtorëve		Menaxhmenti kyç		Aksionarët kryesorë dhe palët e lidhura me ta		Gjithsej	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
<i>Kredi dhënë klientëve</i>								
Kredi dhënë klientëve, bruto	-	-	82	187	6,396	3,496	6,478	3,683
Parapagimet – BV	-	-	-	-	2,147	1,156	2,147	1,156
Lejimet për zhvlerësim	-	-	(2)	(2)	(32)	(15)	(34)	(17)
Kredi dhënë klientëve, neto	-	-	80	185	8,511	4,637	8,591	4,822
Kolateral në mjete monetare	-	-	(223)	(519)	(18,862)	(12,487)	(19,085)	(13,006)
Ekspozimi neto	-	-	(143)	(334)	(10,351)	(7,850)	(10,494)	(8,184)
Garancitë	-	-	-	-	198	174	198	174
Kolateral në mjete monetare	-	-	-	-	(4,580)	(215)	(4,580)	(215)
Ekspozimi neto	-	-	-	-	(4,382)	(41)	(4,382)	(41)
Depozita të klientëve	16	16	79	98	19,916	12,570	20,010	12,683
Borxhi i varur	-	-	-	-	-	1,050	-	1,050

Vlera totale e vlerësuar e kolateralit duke llogaritur edhe garancionet, përfituar nga palët e lidhura më 31 dhjetor 2020 ishte 23,710 mijë euro. Në 31 dhjetor 2019 vlera e tillë e vlerësuar ishte 19,762 mijë euro.

Angazhimet e papërdorura për kredi me palët e lidhura më 31 dhjetor 2020, janë 358 mijë euro (2019: 629 mijë euro).

Depozitat e palëve të lidhura përbëjnë 6.02 % (2019: 4.5 %) të gjendjes totale të depozitave të klientëve.

Transaksionet me palët e lidhura gjatë 2020 dhe 2019 janë si në vijim:

	Bordi i Drejtorëve		Menaxhmenti kyç		Aksionarët kryesorë dhe palët e lidhura me ta		Gjithsej	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Të hyrat nga interesi	-	-	6	8	283	193	289	201
Të hyrat nga tarifat dhe komisionet	-	-	-	-	37	31	38	32
Shpenzimet e interesit	-	-	-	-	(20)	(230)	(20)	(230)
Shpenzimet e implementimit-BV	-	-	-	-	(354)	(356)	(354)	(356)

Shpërblimi gjithsej për menaxhmentin kyç të Bankës është si në vijim:

	2020	2019
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve për Bordin Drejtues	77	71
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve për menaxhmentin kyç	232	205
	309	276

27. Menaxhimi i rrezikut financiar

(a) Hyrje dhe përmbledhje

Banka është e ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiarë:

- Rreziku i tregut
- Rreziku kreditor
- Rreziku i likuiditetit

Struktura për menaxhimin e rrezikut

Ky shënim paraqet informacione rreth ekspozimit të Bankës ndaj secilit rrezik më sipër, objektivave, politikave dhe proceseve të saj për matjen dhe menaxhimin e rrezikut si dhe menaxhimin e kapitalit të saj.

Bordi i Drejtorëve ("Bordi") ka përgjegjësi për themelimin dhe mbikëqyrjen e kuadrit të menaxhimit të rrezikut të Bankës. Bordi ka themeluar Komitetin e Pasurive dhe Detyrimeve ("ALCO"), Komitetin e Likuiditetit, Komitetin e Kredive, Komitetin e Auditimit, dhe Komitetin e Manaxhimit të Rrezikut, të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të Bankës mbi menaxhimin e rrezikut në fushat e tyre specifike. Të gjitha Komitetet e Bordit të Drejtorëve kanë anëtar ekzekutiv dhe jo ekzekutiv dhe raportojnë rregullisht tek Bordi i Drejtorëve për aktivitetet e tyre.

Politikat e menaxhimit të rrezikut të Bankës janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat përballet Banka, për të përcaktuar limitet dhe kontrollet e rrezikut, dhe për të monitoruar rreziqet dhe zbatimin e limiteve. Politikat e saj të menaxhimit të rrezikut dhe sistemet rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në tregje, produkte dhe shërbime të ofruara.

Banka synon të zhvillojë një mjedis kontrolli konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit të kuptojnë rolin dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit të Bankës është përgjegjës për monitorimin e përputhshmërisë me politikat dhe procedurat për menaxhimin e rrezikut të Bankës dhe për të vlerësuar përshtatshmërinë e kuadrit për me-

naxhimin e rrezikut në raport me rreziqet me te cilat përballet Banka. Komiteti i Auditimit të Bankës në këto funksione ndihmohet nga Departamenti i Auditimit të Brendshëm. Auditimi i Brendshëm kryen rishikime në mënyrë të rregullta dhe spontane të kontrollit dhe procedurave për menaxhim e rrezikut, rezultati i te cilave raportohet tek Komiteti i Auditimit.

Banka operon në kushtet e një krize globale financiare dhe ekonomike në zhvillim e sipër. Zgjerimi i saj i mëtejshëm mund të rezultojë në ndikime negative në pozicionin financiar të Bankës. Menaxhmenti i Bankës monitoron çdo ditë pozicionin e aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve, si edhe të zhvillimit të tregjeve financiare ndërkombëtare. Bazuar në këtë, menaxhmenti analizon përfitueshmërinë, likuiditetin dhe koston e fondeve dhe merr masat e përshtatshme në lidhje me rrezikun e kredisë, të tregut (normës primare të interesit) dhe likuiditetit, duke kufizuar kështu efektet negative të mundshme nga kriza financiare dhe ekonomike globale. Në këtë mënyrë Banka i përgjigjet sfidave të tregut, duke mbajtur një pozicion të mjaftueshëm likuid dhe të kapitalit.

(b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjeve financiare të Bankës nëse një klient ose kundërparti e një instrumenti financiar dështon në përmbushjen e detyrimeve kontraktuale, dhe lidhet kryesisht me kredi dhe paradhënie ndaj klientëve dhe bankave të tjera. Për qëllime të raportimit financiar Banka merr në konsideratë dhe konsolidon të gjithë elementët e ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë (rreziku i mospagës të huamarrësit individual, rreziku i vendit dhe rreziku i sektorit).

Menaxhimi i rrezikut të kredisë

Bordi i Drejtorëve i ka deleguar Komitetit të Kredisë përgjegjësinë për monitorimin e rrezikut të kredisë. Një departament të veçantë i Rrezikut të kredisë është përgjegjës për administrimin e rrezikut të kredisë të Bankës. Menaxhimi i ekspozimit të rrezikut të kredisë për huamarrësit nga Komiteti i Rrezikut kryhet nëpërmjet analizave të rregullta të besueshmërisë se huamarrësit. Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë gjithashtu menaxhohet pjesërisht duke përfituar kolateral dhe garanci.

27. Manaxhimi i rrezikut të kredisë (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e cilësisë së kredisë

Tabelat më poshtë paraqesin informacione mbi cilësinë kreditore të asetet financiare dhe zbritjet për zhvlerësime/humbje krijuar nga Banka kundrejt këtyre pasurive. Tabela më poshtë paraqet rastin më të keq të ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë për Bankën më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, pa marrë në konsideratë ndonjë kolateral të mbajtur ose mbrojtje të tjera ndaj rrezikut të kredisë. Për pasuritë financiare, ekspozimet e mëposhtme paraqesin vlerën e mbartur ashtu siç është raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

	Kredi dhe paradhënia për klientët		Investime në letra me vlerë		Gjendja me bankat dhe BQK		Garancitë financiare	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
<i>Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë</i>								
Vlera e bartur	247,123	208,434	25,365	35,101	70,263	56,007	-	-
	247,123	208,434	25,365	35,101	70,263	56,007	-	-
<i>Me kosto të amortizuar</i>	257,133	215,714	25,365	35,101	70,263	56,007	-	-
Lejimet për zhvlerësim	(10,010)	(7,280)	-	-	-	-	-	-
Vlera kontabël neto	247,123	208,434	25,365	35,101	70,263	56,007	-	-
							-	-
<i>Jashtë bilancit: ekspozimi maksimal</i>							-	
<i>Garanci financiare: rrezik i ulët/i pranueshëm</i>	15,567	15,811	-	-	-	-	2,294	2,154
<i>Angazhime/garanci Gjithsej</i>	15,567	15,811	-	-	-	-	2,294	2,154
<i>Provizionet e njohura si detyrim</i>	-	-	-	-	-	-	(12)	(13)
<i>Ekspozimi Gjithsej</i>	15,567	15,811	-	-	-	-	2,281	2,141

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)**(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)****Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)**

	2020				2019			
Kredi dhe paradhënie klientëve	Individë	Mikro	Korporata	Gjithsej kreditë	Individë	Mikro	Korporata	Gjithsej kreditë
Gjithsejt shuma bruto	93,536	68,499	95,098	257,133	80,117	55,291	80,306	215,714
Lejimet për zhvlerësim	(4,479)	(3,630)	(1,901)	(10,010)	(3,310)	(2,838)	(1,132)	(7,280)
Vlera kontabël neto	89,057	64,869	93,197	247,123	76,807	52,453	79,174	208,434
Me kosto të amortizuar								
Standarde	91,057	64,751	91,231	247,039	77,465	50,811	75,763	204,039
Në vëzhgim	355	494	1,938	2,787	1,363	1,794	2,344	5,501
Sub-standarde	441	335	195	972	190	382	618	1,190
Të dyshimta	536	942	131	1,608	352	674	302	1,328
Humbje	1,147	1,977	1,603	4,727	747	1,630	1,279	3,656
Gjithsejt bruto	93,536	68,499	95,098	257,133	80,117	55,291	80,306	215,714
Gjithsej lejimet për provizione	(4,479)	(3,630)	(1,901)	(10,010)	(3,310)	(2,838)	(1,132)	(7,280)
Kreditë me kushte të rinegociuara								
Vlera kontabël	402	1,217	2,237	3,856	299	1,296	2,256	3,851
Lejimet për provizionim	(173)	(975)	(420)	(1,568)	(96)	(863)	(490)	(1,449)
Vlera kontabël neto	229	241	1,817	2,288	203	433	1,766	2,402
Kreditë në vonesë								
Jo në vonesë	88,855	60,697	88,392	237,944	75,715	48,276	72,559	196,550
Në vonesë 1-30 ditë	2,850	4,626	4,438	11,915	2,115	3,404	5,080	10,599
Në vonesë 31 - 90 ditë	424	627	619	1,670	1,434	1,762	1,131	4,327
Në vonesë 91 – 365 ditë	604	744	141	1,489	382	672	768	1,822
Në vonesë mbi 365 ditë	802	1,805	1,508	4,115	471	1,177	768	2,416
	93,536	68,499	95,098	257,133	80,117	55,291	80,306	215,714

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Zhvlerësime dhe provizionime

Provizionet Gjithseje që kërkohen nga Rregullorja e BQK për “Menaxhimin e Rrezikut Kreditor të Bankave” (shih 3.(f)(vii)) përfshijnë humbje të ndodhura/pësuara në datën e raportimit dhe humbjet e pritshme.

Banka vlerëson probabilitetin e dështimit në pagim të kundërpalëve, duke përdorur mjete të brendshme rangimi/renditje të përshtatshme për kategori të ndryshme kundërpalesh. Mjete të tilla kombinojnë analizën dhe gjykimin dhe janë të vlefshme, kur është e përshtatshme, duke u krahasuar me të dhëna të jashtme të disponueshme.

Kundërpalët janë segmentuar në pesë kategori dhe klasifikimi i Bankës, i cili është treguar më poshtë, reflekton intervalin e probabilitetit të dështimit, të përcaktuar për çdo kategori. Ekspozimet lëvizin midis kategorive kur vlerësimi i probabilitetit të dështimit ndryshon. Mjetet e rankimit rishikohen në mënyrë të vazhdueshme, përmirësohen dhe validohen nga Banka.

Kreditë janë ranguar nga A në E në sistemin e brendshëm të rangimit të rrezikut të kredisë:

- A Standarde
- B Vrojtuese
- C Nënstandarde
- D Të dyshimta
- E Të humbura

Banka raporton klasifikimin e humarrësve të saj, tek BQK dhe Regjistri i Kredisë së Kosovës. Politika e provizionimit për këto kredi është detajuar në shënimin 3.(f) (vii).

Vlerësimet individuale dhe kolektive të portofolit të kredisë

Për qëllime të manaxhimit të brendshëm, Banka veçon kreditë në kredi që vlerësohen individualisht për zhvlerësim: këto janë kredi të klasifikuara si nënstandarte ose më ulët. Të gjitha kreditë e tjera analizohen kolektivisht/në grup për qëllime të vlerësimit për zhvlerësim.

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Banka vlerëson HPK (humbjet e pritshme të kredisë) mbi baza individuale për ekspozimet e papaguara më të mëdha se 100 mijë EUR që klasifikohen në fazën 3 në bazë mujore, ndërsa me NEI diskonton fluksin e parashikuar të parave. Për më tepër, ekspozime të tilla monitorohen nga afër nga Banka dhe raportohen për shkak të madhësisë së tyre dhe ndikimit të mundshëm në fitimin ose humbjen e Bankës. (2020: 100 mijë euro të paktën një herë në muaj kur rrethanat individuale e kërkojnë atë).

Kreditë në vonesë por të pazhvlerësuara

Kreditë dhe letrat me vlerë, ku interesat kontraktuale ose pagesat e principalit janë të skaduara, por Banka beson se zhvlerësimi nuk është i përshtatshëm në bazë të nivelit të sigurisë/kolateralit të disponueshëm dhe/apo në stadin e mbledhjes së shumave që i detyrohen Bankës.

Kredi me kushte të rinegociuara

Kredi me kushte të rinegociuara/ndryshuara janë kredi të cilat janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të situatës financiare të klientit dhe ku Banka ka bërë lëshime të cilat nuk do ti bënte në rast të kundërt. Pasi huaja është ristrukturuar ajo mbetet në këtë kategori, pavarësisht performancës së kënaqshme pas ristrukturimit.

Politika e fshirjes

Banka fshin një kredi (dhe çdo zbritje për zhvlerësim të lidhur me të) me vendimin e Bordit Drejtues, në përputhje me rregullorën e Bankës Qendrore të Kosovës. Vendimi i fshirjes merret pas marrjes në konsideratë të informacioneve të tilla si ndodhja e ndryshimeve të rëndësishme në situatën financiare të huamarrësit/emetuesit, të tilla që huamarrësi/emetuesi nuk mund të paguajnë më detyrimin ose që të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të mbuluar ekspozimin Gjithsej. Shuma Gjithseje e fshirë gjatë vitit 2020, ishte 392 mijë EUR (2019: 1,594 mijë EUR).

Depozita nga bankat

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër çdo ditë nga Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut dhe Departamenti i Thesarit. Banka kufizon depozitat e saj dhe transaksionet e tjera bankare me bankat lokale të shëndetshme apo me bankat ndërkombëtare. Para se një marrëdhënie biznesi të nisë me një bankë të caktuar, Departamenti i Rrezikut dhe i menaxhmenti kryejnë një analizë të gjendjes financiare të institucionit. Performanca financiare e palëve të tjera monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korrespondente, si dhe emetuesit e obligacioneve në të cilat Banka ka ekspozime të investimeve, moni-

torohen vazhdimisht për renditjen e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor's (S & P), Fitch dhe Moody's. Në përputhje me rregulloren e re mbi ekspozimet e mëdha të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës, bankat nuk duhet të kenë ekspozim Gjithsej të rrezikut të kredisë ndaj palëve të lidhura që tejkalon 15% të kapitalit rregullator të klasit të parë. Kreditë dhe paradhëniet ndaj bankave janë dhënë pa kolateral. Tabela më poshtë paraqet llogaritë rrjedhëse të bankave dhe depozitat me afat me bankat korrespondente sipas rankimit kreditor:

Më 31 dhjetor	2020	2019
AAA+ to BBB-	8,316	6,143
A+ to A-	168	183
BB+ to B-	118	-
BBB+ to B-	701	613
Të pa ranguara	435	376
Bankat vendore	2,995	6,848
	12,733	14,163

Investimet në letrat me vlerë

Investimet në letrat me vlerë janë vetëm me Qeverinë e Kosovës. Këto letra me vlerë nuk janë të rankuara. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë paraqitet nga vlera kontabël e çdo aktivi financiar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Angazhimet për kredi dhe garancitë financiare

Ekspozimi maksimal nga garancitë financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka duhet të paguajë nëse garancia kërkohet, e cila mund të jetë në mënyrë të konsiderueshme më e madhe se shuma e njohur si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për angazhimet e kreditimit është shuma e plotë e angazhimit.

27. Manaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Kontrolli i limitit të rrezikut dhe politikat e zbutjes

Banka menaxhon kufijtë dhe kontrollon përqendrimet e rrezikut të kredisë, kudo që këto janë identifikuar, në mënyrë të veçantë me palë individuale, me grupet dhe me degët.

Banka strukturon nivelet e rrezikut të kredisë që ajo ndërmerr duke vendosur kufizime në shumën e pranuar në lidhje me një huamarrës, ose grup huamarrës, dhe për segmentet gjeografike dhe industriale. Rreziqe të tilla monitorohen rregullisht dhe i nënshtrohen një rishikimi vjetor, ose më të shpeshtë, nëse është e nevojshme.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kreditimit manaxhohet përmes një analize të rregullt të aftësisë së huamarrësit dhe huamarrësve të mundshëm për të përmbushur shlyerjen e detyrimeve të interesit dhe të principalit dhe duke ndryshuar këto limite kreditimi, kur është e përshtatshme. Kontrollat e tjera dhe masat reductive janë përshkruar më poshtë.

Kolaterali i mbajtur dhe përmirësime kreditore të tjera dhe efekti i tyre financiar

Banka mban kolateral kundrejt kredive dhe paradhëniesve ndaj klientëve në formën e interesave hipotekore mbi prona dhe pengje mbi aktive të luajtshme. Vlerësimi i vlerës së drejtë bazohet në vlerën e kolateralit të vlerësuar në momentin e huadhënies. Zakonisht nuk mbahet kolateral për kredi dhe paradhënie ndaj bankave. Një vlerësim i vlerës së drejtë të kolateralit dhe mbrojtjeve të tjera kundrejt kredive paraqitet më poshtë:

	2020		2018	
	Kredi dhe paradhënie klientëve	Vlera e drejtë e kolateralit	Kredi dhe paradhënie klientëve	Vlera e drejtë e kolateralit
Hipoteka	71,941	69,023	57,982	54,467
Kolateral në mjete monetare	7,316	7,316	2,402	2,401
Pengje	112,486	80,099	98,134	72,757
Miks (hipoteke dhe peng)	57,958	55,971	50,731	48,868
Pa kolateral	7,432	-	6,465	-
Gjithsej	257,133	212,410	215,714	178,493

Përqendrimi i rrezikut të kredisë

Më 31 dhjetor 2020, Banka ka pasur ekspozim që tejkalon 10% të kapitalit të nivelit të parë. Ekspozimi më i lartë ishte në: 13.13% (2019: Banka nuk ka pasur asnjë ekspozim që tejkalon 10% të kapitalit të nivelit të parë. Ekspozimi më i lartë ishte në 10.19%). Ekspozimi ndaj palëve të lidhura më 31 dhjetor 2020, përfaqëson 23.38% (2019: 14.38%) të kapitalit të nivelit të parë. Pjesa më e madhe e ekspozimit me palët e lidhura mbulohet me kolateral në mjete monetare që përfaqëson 8.76% (2019: 7.71%) të kapitalit të nivelit të parë.

Banka monitoron përqendrimin e rrezikut të kredisë sipas sektorëve dhe vendndodhjeve gjeografike. Një analizë e përqendrimit të rrezikut të kredisë në datën e raportimit është paraqitur *më poshtë*:

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Përqendrimi i rrezikut të kredisë (vazhdim)

	Kredi dhe paradhënia për klientët		Investime në letra me vlerë		Gjendja me bankat dhe BQK		Garancitë financiare	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Përqendrimi sipas sektorëve								
Korporata	93,197	79,174	-	-	-	-	1,484	1,499
Qeveria	-	-	25,365	35,101	-	-	-	-
Bankat	-	-	-	-	70,263	56,007	-	-
Individët	89,057	76,807	-	-	-	-	-	-
Mikro bizneset	64,869	52,453	-	-	-	-	810	655
Gjithsej	247,123	208,434	25,365	35,101	70,263	56,007	2,294	2,154
Përqendrimi sipas vendndodhjes								
Vendet e BE	-	-	-	-	9,638	6,318	-	-
Republika e Kosovës	247,123	208,434	25,365	35,101	60,625	49,689	2,294	2,154
Gjithsej	247,123	208,434	25,365	35,101	70,263	56,007	2,294	2,154

(c) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut, siç janë normat e interesit, çmimet e kapitalit, normat e këmbimit valutor dhe shpërndarjet e kredive (që nuk lidhen me ndryshimet në situatën kreditore të emetuesit / huamarrësti), do të ndikojnë në të ardhurat e Bankës ose në vlerën e investimeve të saj në instrumentet financiare. Objektivi i menaxhimi të rrezikut të tregut është që të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin ndaj rrezikut.

Rreziku i normave të interesit

Rreziku i normës së interesit përbëhet nga rreziku që flukset monetare të ardhshme do të luhaten nga ndryshimet e normës së interesit të tregut dhe rreziku që maturiteti i aktiveve interesprurëse ndryshon nga maturiteti i detyrimeve interesmbartëse të përdorura për të financuar këto aktive. Gjatësia e kohës për të cilën norma e interesit është e fiksuar në një instrument financiar, tregon se deri në çfarë mase është e ekspozuar ndaj rrezikut të normës së interesit. Aktivitet dhe depozitat e konsumatorëve kanë norma fikse interesi.

Operacionet e Bankës janë subjekt i rrezikut të luhatjeve të normave të interesit deri në masën që aktivitet dhe detyrimet që mbartin interes maturohen ose rivlerësohen në kohe të ndryshme ose shuma të ndryshme. Banka përpiqet të zvogëlojë këtë rrezik duke monitoruar datat e rivlerësimit të aktiveve dhe detyrimeve të saj. Përveç kësaj, efekti aktual do të varet nga një numër faktorësh të tjerë, duke përfshirë masën në të cilën pagesat janë bërë me herët ose më vonë se data e kontraktuar dhe variacionet në ndjeshmërinë e normës së interesit brenda periudhave të rivlerësimit dhe ndërmjet monedhave.

Ekspozimet e Bankës janë të bazuara normat e interesit të shënuara të Kosovës dhe Banka ballafaqohet vetëm me rrezik të rivënjes së çmimit.

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normave të interesit (vazhdim)

Në baza tremujore mbahen takime të Menaxhimit të rrezikut operacional, ku diskutohen çështjet e mëposhtme:

- Raporti mbi Rrezikun Operacional që përgatitet nga Departamenti i Rrezikut
- Raporti mbi Rrezikun e Likuiditetit dhe të Tregut që përgatitet nga Departamenti i Rrezikut
- Raporti mbi Rrezikun e normës së interesit - Raporti përgatitet nga Departamenti i Rrezikut. Raporti detajon normat e interesit të Bankës në krahasim me normat e interesit të tregut dhe jep detaje të ndryshimeve në normat e interesit në treg, çdo luhatje të pazakontë etj.

Departamenti i Rrezikut në një bazë të vazhdueshme monitoron rrezikun e normave të interesit përmes monitorimit të kushteve të tregut dhe duke marrë vendime të nevojshme të ri-çmimit ose rialokimit me miratimin e Komitetit të Pasurive dhe Detyrimeve. Një raport në lidhje me këtë monitorim është përgatitur

dhe paraqitur në mbledhjen e Komiteti të Pasurive dhe Detyrimeve. Masat e nevojshme merren nëse normat e interesit ndryshojnë negativisht. Raporti përfshin analizë mbi depozituesit e mëdhenjë, ndikimin e tyre në normat e depozitave, investimet dhe analizën e letrave me vlerë, normat mesatare të interesit në llogaritë e klientëve, analiza të rrezikut të likuiditetit, etj.

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit

Operacionet e Bankës janë subjekt i rrezikut të luhatjeve të normave të interesit deri në masën që aktivet që fitojnë interes dhe detyrimet që mbartin interes maturohen ose rivlerësohen në kohë të ndryshme ose shuma të ndryshme. Në rastin e aktiveve dhe detyrimeve me normë të ndryshueshme, Banka është e ekspozuar edhe ndaj rrezikut bazë, që është diferenca në karakteristikat e ricimit të indekseve të ndryshme të normave luhatëse, të tilla si norma e kursimit, LIBOR dhe lloje të ndryshme të interesit. Aktivitetet e menaxhimit të rrezikut synojnë të optimizojnë të ardhurat neto nga interesi bazuar mbi nivelet e normave të interesit të tregut në përputhje me strategjitë e biznesit të Bankës.

Aktivitetet e menaxhimit të rrezikut të aktiveve dhe detyrimeve janë kryer në kontekst të ndjeshmërisë së Bankës ndaj ndryshimeve në normat e interesit. Në mjediset e rënies së normave të interesit, marzhi i fitimit do të ngushtohet, derisa normat e interesit në detyrime do të ulen me një përqindje më të ulët në krahasim me normat e interesit të aktiveve. Megjithatë, efekti aktual do të varet nga faktorë të ndryshëm, duke përfshirë edhe stabilitetin e ekonomisë, mjedisit dhe nivelin e inflacionit.

Normat e kthimit mesatare efektive të kategorive të rëndësishme të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës me 31 dhjetor 2020 dhe 2019 janë si në vijim:

	USD		EUR		CHF	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Asetet						
Paraja e gatshme dhe në banka	0.88	1.17	(0.2)	(0.2)	(1.55)	(1.78)
Gjendja me BQK	-	-	(0.6)	(0.6)	-	-
Kredi klientëve	-	-	7.1	7.41	-	-
Investime financiare të mbajtura deri në maturim	-	-	3.3	3.21	-	-
Investime në letra me vlerë të vlefshme për shitje	-	-	1.3	0.03	-	-
Detyrimet						
Depozita të klientëve	-	0.28	0.8	0.86	-	-
Borxhi i varur	-	-	7.5	7.5	-	-

Menaxhimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt limiteve të hendekut të normave të interesit plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e aktiveve dhe detyrimve financiare të Bankës ndaj disa skenareve standarde dhe jo-standarde të normave të interesit. Skenarët standardë përfshijnë një rënie dhe rritje paralele 1 % në lakoren e kthimit.

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit (vazhdim)

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje apo zbritje në tregun e normave të interesit (duke supozuar se nuk ka lëvizje asimetrike në lakoren e pëqindjeve dhe një pozitë financiare të qëndrueshme) është si vijon:

Efekti i vlerësuar i fitimit (humbjes)	Skenari deri në 1 vit		Skenari mbi 1 vit	
	100 bp	100 bp	100 bp	100 bp
	Rritje	Ulje	Rritje	Ulje
2020	(70)	40	207	(216)
2019	(46)	28	190	(200)

Tabela në vijim tregon instrumentet financiare që sjellin dhe që nuk sjellin interes sipas datës së maturimit. Rritja / rënia nuk është simetrike, sepse asetet e kursimit kanë normat 0.25% dhe në rast të rritjes për 100pb ato arrijnë 1.25%, ndërsa në rast rënieje për 100bp, ato arrijnë deri në 0%. E njëjta gjë është me vendosjet; norma e tyre është 0% dhe në rast të rritjes me 100bp arrijnë në 1.00%, dhe në rast rënie ato arrijnë në 0%. Këto asete janë afatshkurtra, prandaj ato kanë prekur vetëm pjesën deri në një vit. Nuk ka asete afatgjata, kështu që ato nuk ndikojnë në pjesën mbi një vit.

31 Dhjetor 2020	Deri 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Jo interes bartëse	Gjithsej
Asetet								
Paraja e gatshme dhe në banka	-	-	-	-	-	-	24,860	24,860
Gjendja me BQK	57,530	-	-	-	-	-	-	57,530
Investimet në letra me vlerë	-	1,519	-	553	23,294	-	-	25,365
Kredi klientëve – Norma fikse	5,150	6,296	11,017	24,132	118,232	82,296	-	247,123
Asetet tjera	-	-	-	-	-	-	916	916
Gjithsej	62,679	7,815	11,017	24,685	141,526	82,296	25,776	355,795
Detyrimet								
Detyrimet ndaj klientëve – Norma fikse	191,406	8,082	9,222	60,291	60,642	639	-	330,281
Detyrimet ndaj bankave	2,080	-	-	-	-	-	-	2,080
Borxh i varur - norma fikse	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrimet tjera	-	-	-	-	-	-	2,094	2,094
Gjithsej	193,486	8,082	9,222	60,291	60,642	639	2,094	334,455
Hendeku	(130,807)	(267)	1,795	(35,606)	80,884	81,657	23,683	21,340
Hendeku kumulativ	(130,807)	(131,074)	(129,278)	(164,884)	(84,000)	(2,343)	21,340	-

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)**(c) Rreziku i tregut (vazhdim)****Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit (vazhdim)**

31 Dhjetor 2019	Deri 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Jo interes bartëse	Gjithsej
Asetet								
Paraja e gatshme dhe në banka	-	-	-	-	-	-	24,309	24,309
Gjendja me BQK	41,844	-	-	-	-	-	-	41,844
Investimet në letra me vlerë	-	5,016	2,004	11,052	17,029	-	-	35,101
Kredi klientëve – Norma fikse	1,861	6,284	10,522	19,072	117,450	53,245	-	208,434
Asetet tjera	-	-	-	-	-	-	685	685
Gjithsej	43,705	11,300	12,526	30,124	134,479	53,245	24,994	310,373
Detyrimet								
Detyrimet ndaj klientëve – Norma fikse	152,012	11,256	6,716	32,153	80,408	138	-	282,683
Detyrimet ndaj bankave	2,100	-	-	-	-	-	-	2,100
Borxh i varur - norma fikse	-	-	1,050	-	-	-	-	1,050
Detyrimet tjera	-	-	-	-	-	-	2,978	2,978
Gjithsej	154,112	11,256	7,766	32,153	80,408	138	2,978	288,811
Hendeku	(110,407)	44	4,760	(2,029)	54,071	53,107	22,016	21,562
Hendeku kumulativ	(110,407)	(110,363)	(105,603)	(107,632)	(53,561)	(453)	21,562	-

Rreziku i monedhës

Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të monedhës nëpërmjet transaksioneve në monedhë të huaj. Banka sigurohet se ekspozimi neto mbahet në nivele të pranueshme duke shitur dhe blerë monedha të huaja me

kursin “spot” kur është e nevojshme që të rregullohen balancat afatshkurtra. Rreziku i monedhës së huaj nuk është i rëndësishëm, meqë pjesa më e madhe e transaksionve të Bankës janë në monedhën vendase. Monedhat e huaja me të cilat Banka operon janë Dollari Amerikan (USD), Franga Zvicerane (CHF) dhe GBP. Normat e përdorura për këmbim më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 janë si në vijim:

	2020	2019
Monedha	EUR	EUR
1 USD	1.2271	1.1234
1 CHF	1.0802	1.0854
1 GBP	0.8990	0.8508

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje apo zbritje në kursin e këmbimit është si në vijim:

	USD		CHF		GBP	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Ndjeshmëria ndaj kursit	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Fitim ose Humbje						
+5% e Euros	0.93	0.35	14.16	0.13	0.11	0.12
- 5% e Euros	(0.93)	(0.35)	(14.16)	(0.13)	(0.11)	(0.12)

Ekspozimi i Bankës ndaj rrezikut të monedhave të huaj, i shprehur në ekuivalentë të Euro-s është si në vijim:

31 dhjetor 2020	EUR	USD	CHF	GBP	Gjithsej
Asetet					
Paraja e gatshme dhe në banka	16,368	3,182	4,869	441	24,860
Gjendja me BQK	57,530	-	-	-	57,530
Investimet në letra me vlerë	25,365	-	-	-	25,365
Kredi klientëve	247,123	-	-	-	247,123
Asetet tjera	916	-	-	-	916
	347,302	3,182	4,869	441	355,795
Detyrimet					
Detyrime ndaj klientëve	322,092	3,164	4,586	439	330,281

Detyrime ndaj bankës	2,080	-	-	-	2,080
Borxhi i varur	-	-	-	-	0
Detyrime tjera	2,094	-	-	-	2,094
	326,266	3,164	4,586	439	334,455
Pozicioni neto në valutë të huaj	21,036	19	283	2	21,340
31 dhjetor 2019	EUR	USD	CHF	GBP	Gjithsej
Asetet					
Paraja e gatshme dhe në banka	16,895	2,030	5,046	338	24,309
Gjendja me BQK	41,844	-	-	-	41,844
Investimet në letra me vlerë	35,101	-	-	-	35,101
Kredi klientëve	208,434	-	-	-	208,434
Asetet tjera	685	-	-	-	685
	302,959	2,030	5,046	338	310,373
Detyrimet					
Detyrime ndaj klientëve	275,281	2,023	5,043	336	282,683
Detyrime ndaj bankës	2,100	-	0.40	-	2,100
Borxhi i varur	1,050	-	-	-	1,050
Detyrime tjera	2,978	-	-	-	2,978
	281,409	2,023	5,043	336	288,811
Pozicioni neto në valutë të huaj	21,550	7	3	2	21,562

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është se Banka do të hasë vështirësi në përmbushjen e obligimeve nga detyrimet financiare të saj.

Qasja e Bankës për administrimin e likuiditetit është që të sigurojë, sa më shumë që është e mundur, që gjithmonë të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet në kohë, në kushte normale dhe nën presion, pa pësuar humbje të papranueshme apo pa rrezikuar të dëmtojë reputacionin e Bankës. Banka monitoron likuiditetin e saj në baza ditore në mënyrë që të menaxhojë detyrimet e saj kur janë të pagueshme.

Ekspozimi ndaj rrezikut të likuiditetit

Fondet mbliidhen duke përdorur një segment instrumentesh që përfshijnë depozita të klientëve, borxhe të varura dhe kapital aksionar.

Banka ka një rezervë likuiditeti në Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës që është llogaritur në bazë të nevojave të likuiditetit të Bankës dhe që është në dispozicion në rastet e problemeve të likuiditetit. Shuma e rezervës për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 arritën në 22,720 mijë euro (me 31 dhjetor 2019: 19,573 mijë euro).

Më tej, Banka, ka marrë borxh të varur në shumë prej 1,000 mijë euro për të mbuluar ndonjë rast të mangësive të likuiditetit. Borxhi i varur ka maturuar dhe është mbyllur më 30.04.2020 sipas marrëveshjes.

Një burim tjetër për të mbuluar boshllëqet e likuiditetit është kapitali aksionar i Bankës që arrin në 29,422 mijë euro me 31 dhjetor 2020 (me 31 dhjetor 2019: 27,761 mijë euro).

Fleksibiliteti kufizon varësinë ndaj secilit prej burimeve të financimit dhe zakonisht ul koston e financimit. Banka përpiqet të ruaj një ekuilibër midis financimit të vazhdueshëm dhe fleksibiliteti nëpërmjet përdorimit të detyrimeve me maturitete të ndryshme. Banka vazhdimisht vlerëson rrezikun e likuiditetit duke identifikuar dhe monitoruar ndryshime në financime të nevojshme, të kërkuara për të arritur qëllimet e biznesit në terma të strategjisë së përgjithshme të Bankës. Për më tepër Banka mban një portfol të pasurive likuide si pjesë e strategjisë së menaxhimit të rrezikut të likuiditetit.

Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit

Maturiteti kontraktual i mbetur i pasurive dhe detyrimeve financiare

Tabela e mëposhtme tregon flukset monetare të skontuara të detyrimeve financiare të Bankës në bazë të maturitetit kontraktual më të hershëm të mundshëm. Banka pret që flukset monetare të këtyre instrumenteve të ndryshojnë në mënyrë të rëndësishme nga analiza. Për shembull, depozitat në të parë pritet të kenë një gjendje të qëndrueshme ose një rritje të gjendjes.

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim) (d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit (vazhdim)

31 dhjetor 2020	Deri 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Pasuritë							
Paraja e gatshme dhe në banka	24,860	-	-	-	-	-	24,860
Gjendja me BQK	57,530	-	-	-	-	-	57,530
Investimet në letra me vlerë	-	1,519	-	553	23,294	-	25,365
Kredi klientëve	5,150	6,296	11,017	24,132	118,232	82,296	247,123
Pasuri të tjera	916	-	-	-	-	-	916
Total	88,456	7,815	11,017	24,685	141,526	82,296	355,795
Detyrimet							
Depozita të klientëve	191,406	8,082	9,222	60,291	60,642	639	330,281
Depozita të bankave	2,080						2,080
Borxhi i varur	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera	135	1	17	15	888	1,037	2,094
Totali	193,621	8,082	9,239	60,306	61,530	1,676	334,455
Hendeku	(105,165)	(268)	1,778	(35,621)	79,996	80,620	21,340
Hendeku kumulativ	(105,165)	(105,433)	(103,655)	(139,276)	(59,280)	21,340	

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim) (d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

31 Dhjetor 2019	Deri 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Gjithseji
Asetet							
Paraja e gatshme dhe në banka	24,309	-	-	-	-	-	24,309
Gjendja me BQK	41,844	-	-	-	-	-	41,844
Investimet në letra me vlerë	-	5,016	2,004	11,052	17,029	-	35,101

Kredi klientëve	1,861	6,284	10,522	19,072	117,450	53,245	208,434
Asete tjera	685	-	-	-	-	-	685
Gjithsej	68,699	11,300	12,526	30,124	134,479	53,245	310,373
Detyrimet							
Detyrimet ndaj klientëve	152,012	11,256	6,716	32,153	80,408	138	282,683
Detyrimet ndaj bankave	2,100						2,100
Borxhi i varur	-	-	1,050	-	-	-	1,050
Detyrime të tjera	372	150	223	217	2,016	-	2,978
Gjithsej	154,484	11,406	7,989	32,370	82,424	138	288,811
Hendeku likuidues	(85,785)	(106)	4,537	(2,246)	52,055	53,107	21,562
Hendeku kumulativ	(85,785)	(85,891)	(81,354)	(83,600)	(31,545)	21,562	-

27. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(e) Menaxhimi i rrezikut të kapitalit

Banka e menaxhon kapitalin e vet për të siguruar se do të jetë në gjendje të vazhdojë sipas parimit të vijueshmërisë ndërsa maksimizon kthimin tek aksionarët përmes optimizimit të raportit të borxhit dhe kapitalit. Struktura e kapitalit të Bankës përbëhet përfshin kapitalin aksionar, rezervat dhe fitimin e pashpërndarë.

Kapitali rregullator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit duke përdorur masa të tjera, rregullat dhe normat e vendosura nga Banka Qendrore e Kosovës (BQK). Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është raporti i kapitalit rregullator ndaj aktiveve të peshuara me rrezik, zërave jashtë bilancit dhe rreziqeve të tjerë, i shprehur në përqindje. Minimumi i kërkuar i Raportit të Mjaftueshmërisë së Kapitalit është 8% për Kapitalin e Klasit të Parë dhe 12% për Gjithsejin e fondeve të veta.

Asetet e peshuara me rrezikun

Pasuritë peshohen sipas kategorive të gjera të rrezikut kombëtar, duke iu caktuar një peshë rreziku në përputhje me shumën e vlerësuar të kapitalit që konsiderohet të jetë e nevojshme për t'i mbështetur ato. Zbatohen gjashtë kategori të peshimit të rrezikut: (0%, 20%, 50%, 75%, 100%, dhe 150%): për shembull instrumentet e tregut të parasë peshohen me rrezik 0%, i cili nënkupton që nuk nevojitet kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre pasurive. Pasuritë afatgjata materiale peshohen me rrezik 100% çka nënkupton që ato duhet të mbështeten nga Kapital i Klasit të Parë në shkallën 8% të vlerës kontabël. Angazhimet

jashtë bilancit të lidhura me kreditimin merren në konsideratë. Shumat më pas peshohen me rrezikun duke përdorur përqindje të njëjtë me atë të pasurive të bilancit.

	2020	2019
Pasuritë gjithsej të peshuara me rrezik	219,890	216,022
Pasuritë gjithsej të peshuara me rrezik për rrezikun operacional	19,788	18,668
Gjithsej	239,678	234,690
Kapitali rregullator (gjithsej i kapitalit)	31,219	33,789
Raporti i adekuatshmërisë së kaptialit (Gjithsej i kapitalit)	13.03%	14.40%

Nuk ka pasur ndryshime të rëndësishme në menaxhimin e kapitalit të Bankës gjatë periudhës
Leva financiare

Komiteti i manaxhimit të rrezikut të Bankës rishikon strukturën e kapitalit në baza të vazhdueshme. Si pjesë e këtij rishikimi, komiteti merr në konsideratë koston e kapitalit dhe rrezikun e lidhur me çdo klasë të kapitalit. Bazuar në rregulloren e BQK raporti minimal i levës është 3%.

Norma e levës financiare në fund të vitit ishte si në vijim:

	2020	2019
Gjithsej Asetet	367,882	322,365
Ekuiteti	33,332	32,890
Raporti i levës	9.06%	10.20%

28. Ngjarjet pasuese

Nuk ka ngjarje të rëndësishme pas datës së raportimit që mund të kërkojë rregullim ose shpallje në pasqyrat financiare.

